

mavikale

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINDIR

NİSAN 2016 SAYI:25 ISSN 1309 - 1166

**Emektarlarda
Hür Yasin ve
Salih Muratoğlu
zirvede**

**Ekaterina Atalık
Türkiye Kadınlar
Şampiyonu**

**Türkiye Kupasını
İM Burak Fırat kazandı**

**Dünya Kadınlar
Unvan maçının galibi
Hou Yifan**

**Türkiye'nin 81 ili
satrançla buluştu**

Üst üste 3. kez Avrupa'nın en iyi havayolu seçildik. Bu gurur Türkiye'nin.

Dünyanın en saygın sivil havacılık değerlendirme programı Skytrax, milyonlarca yolcuya "Avrupa'nın en iyi havayolu hangisi" diye sordu.

Cevap bu sene de değişmedi.

Türk Hava Yolları 3 senedir Avrupa'nın en iyi havayolu. Türkiye'nin dünyadaki gururu.
Yolcularımıza sonsuz teşekkürler. Çalışanlarımıza gönülden tebrikler.

Globally Yours | **TURKISH AIRLINES**

Gülşay Tulay
Başkan
gulkiztulay@tsf.org.tr

Hayatlara satrançla dokunmaya devam ediyoruz...

Kıymetli satranç severler,

Türk satranç tarihine gururla geçen, bir rekora imza attığımız Türkiye Küçükler, Yıldızlar ve Emektarlar Şampiyonalarımızı 2236 sporcumuzun katılımıyla Antalya'da tamamladık. Türkiye Küçükler ve Yıldızlar Şampiyonalarımız, ilk kez 81 ilden sporcumuzun muhteşem buluşmasına sahne oldu. 5 bini aşkın kişiyi kusursuz bir biçimde ağırladığımız şampiyonalarımız, dünyada eşine az rastlanır bir organizasyon kalitesiyle hayata geçti. Ülkemiz gündemine damgasını vuran şampiyonalarımıza katılarak bir Türkiye buluşması yaratan sporcularımıza ve bu şampiyonaların başarıyla gerçekleşmesi için başından sonuna kadar emeğini ve desteğini esirgemeyen herkese teşekkür ediyorum.

Federasyonumuzun 2015-2016 yılı faaliyet dönemi etkinlikleri Antalya'da başladığı gibi başarıyla hayata geçmeye devam ediyor. Türkiye Küçükler, Yıldızlar ve Emektarlar Şampiyonalarının ardından yine Antalya'da gerçekleştirdiğimiz Türkiye Kupası, Ankara'da Ali İpek Anı Turnuvası ve İzmir-Çeşme'de Türkiye Kadınlar Şampiyonası Federasyonumuzun Türk satrancının adına yakışır şekilde, başarıyla tamamlandı. İlk kez geçtiğimiz yıl Federasyonumuz tarafından organize edilen Okul Sporları Satranç Türkiye Birinciliği'ni bu yıl Ana sponsorumuz Türkiye İş Bankası'nın destekleri ile Çorum'da gerçekleştirdik ve bundan böyle bankamızın desteğiyle en güzel şekilde hayata geçirmeye devam edeceğiz.

Sayılarını artırmak için işbirliği çalışmalarını durmaksızın sürdürdüğümüz açık turnuvalarımız da Belediyelerimiz ve yerel yöneticilerimizin destekleriyle ülkemizin dört bir yanında birer birer gerçekleşmeye ve dünyaca ünlü usta sporcuları ülkemiz sporcularıyla buluşturmaya devam ediyor. Kahramanmaraş'ta "Uluslararası 5 Nisan Madalya Günü Satranç Turnuvası" ve Ordu'da "Uluslararası Ödüllü Satranç Turnuvası"nı başarıyla tamamladık. Çubuk Belediyesi ile imzaladığımız işbirliği protokolü ile Başkentimize kazandırdığımız ve bu yıl ikincisi gerçekleşecek uluslararası turnuvalarımızın ardından, Çorum ilimizde bu yıl ilk kez gerçekleşecek uluslararası turnuvaların hayata geçecek olmasının heyecan ve mutluluğunu yaşıyoruz. Türk satrancına destek sunarak ülkemizin güzel il ve ilçelerinde üst düzey organizasyonlara ev sahipliği yapan Belediyelerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Federasyon olarak hedeflerimizin ve hayallerimizin çok önemli bir parçası olan çocuklarımızın erken yaşlarda satranca başlaması amacımızı, "Doğru Hamlede Buluşalım" projesi ile gün geçtikçe daha fazla ilde gerçekleştiriyoruz. 2013 yılından beri Kocaeli, Ordu ve Söke'de yüz binin üzerinde çocuğumuzu satrançla tanıştıran projemiz artık Burdur'da da hayata geçti. Burdurlu çocuklarımızı satranç gibi eşsiz bir spor branşı ile buluşturan projemize sundukları destek için Burdur Valiliği, Belediyesi ve

Milli Eğitim İl Müdürlüğüne, Yönetim Kurulu Üyemiz Serdar Başgüle ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Antalya'da gerçekleşen Türkiye Küçükler Şampiyonası'nda, bizim için çok özel ve anlamlı bir yarışmanın duyurusunu yapmış ve çocuklarımıza satranç sevgisi aşılamak amacıyla Resim ve Kompozisyon Yarışması organize ettiğimizi ilan etmiştik. Bu duyurumuzun ardından Federasyonumuza hepsi birbirinden özel resim ve kompozisyonlar ulaştı. Hamlelerini boyaları ve kalemleri ile yaparak satranca anlatan, fırça darbeleri, renk renk boyaları ve eşsiz cümleleri ile satranca hayat veren çocuklarımızı kutluyor, kurdukları cümleler kadar özel, resimlerindeki kadar renkli ve tabii ki satrançla dolu bir hayat sürmelerini diliyorum.

Satranç her yerde her şekilde hayat bulsun, filizlensin, hem ülkemize hem de dünyamıza bir anlam katsın istiyoruz. Bu amacımızı gerçekleştirmenin en eşsiz yollarından biri olan Türkiye Satranç Federasyonunu Hatıra Ormanı'na geçtiğimiz günlerde diktiğimiz fidanlarla hayat verdik. Bildiğiniz gibi Hatıra Ormanımızın oluşturulacağı müjdesini 2015 Türkiye Küçükler Şampiyonası sırasında sizlere duyurmuştuk. Bu şampiyonada Ulusal takım havuzuna giren sporcularımız adına hatıra ormanımızda fidan dikileceğini müjdeledik ve bu şampiyona ile başlayan fidan sertifikası dağıtımımız etkinlik programımızda yer alan diğer faaliyetlerimizle devam etti ve ediyor. Hatıra ormanımıza; 2015-2016 faaliyet dönemi Türkiye Küçükler ve Yıldızlar Ulusal Takım havuzuna giren sporcularımız, Türkiye şampiyonalarında derece elde eden sporcularımız, ulusal turnuvalarda görev alan başhakem ve gözlemcilerimiz, İl Temsilcilerimiz, Federasyonumuzun sponsorları ve işbirliği yaptığı kişi ve kurum yöneticilerinin ismiyle yüzlerce fidan diktik. Şenlik havasında gerçekleşen fidan dikme törenimize sporcularımız da aileleri ile birlikte katılarak unutulmaz anlar yaşadılar. Türkiye Satranç Federasyonu Hatıra Ormanımızın ülkemize ve dünyamıza hayırlı olmasını diliyor, bu kıymetli orman için çaba ve desteklerini esirgemeyen herkese teşekkür ediyorum. Yaşadığımız dünyayı güzelleştirmek ve bizden sonraki nesillere daha güzelini bırakmak için daha nice fidanlar dikecek, nice ormanlara adımızı yazdırmaya devam edeceğiz.

Mavikale dergimiz 25. sayısına ulaştı. Her sayıda birbirinden eşsiz yazıları ile dergimizi zenginleştiren ve destek olan yazarlarımıza teşekkür ediyor, kıymetli katkıları ile nice sayılara ulaşabilmeyi diliyorum.

Güzel haberlerde buluşmak dileğiyle tüm camiamıza kucak dolusu sevgilerimi sunuyorum.

Gülşay Tulay
Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı

Dr. M. Sabri Koçak
Yayın Kurulu Başkanı
kocaksabri@yahoo.com

25. Sayı

Sayıli işlerde bazı rakamlar dönüm noktasıdır. Mavikale'nin de 25. sayısına ulaştık. Kadro ve tasarım stratejisi değışikleri nedeniyle bir süre uyum sorunu ve buna bağılı olarak aksamalar yaşamıştık. Ancak geldiğimiz noktada sorunları aşmış görünüyoruz.

Böylece de tamın çeyreğini bitirmiş olduk. Dilerim Mavikale daha nice sayılarla okuyucuları ile birlikte olur...

Bir dergi için en önemli ihtiyaç değerli ve sürekli içerik üretebilmesidir. Düzenli yazar kadrosuna sahip olmak bu ihtiyacın giderilmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu bağlamda dergiyi başından beri yazılarıyla besleyen düzenli yazarları anmayı bir borç biliyorum.

"Satranç ve Sanat" köşesiyle başından beri düzenli yazılarıyla dergiye renk katan Prof. Dr. Ergin Çiftçi'ye teşekkür ederim. Çiftçi, yalnızca bu yazı dizisiyle yetinmedi "Kazancı Bulma ve Hesaplama" köşesinde güncel turnuvalardan kendi derlediği kombinezonlarla da dergiye özgün çalışmalar kazandırdı. Yurtdışından önemli turnuvaları yorumlarıyla birlikte gazeteci ustalığını aratmayan bir teknik ve akıcı tarzıyla bizlere ulaştıran Tarık Selbes de derginin içeriğine büyük katkı yaptı. Sağolsun. Mavikale Yazı İşleri Müdürü Fatma Yılmaz söyleşileriyle camiamızın önemli isimlerini okurlarımıza tanıttı. Elleri dert görmesin. Yılmaz, ayrıca "Ustaca" köşesinde okurlar için bulmacalar hazırladı. Ali İpek'ten devraldığı puanlı satranç köşesiyle ve zaman zaman yazdığı eğitim yazılarıyla WIM Nilüfer Çınar Çorlulu da derginin içeriğini zenginleştiren bir başka isim oldu. Katkısı için teşekkür ediyorum. Sürekli yazar kadromuzun bir diğer önemli ismi emektar oyuncularımızdan Abdullah Sözen. İlginç konularıyla satranç tarihinin önemli isimlerini eserleriyle birlikte bize tanıtıyor ve anlatıyor. Eline sağlık. Selim Çıtak bir ara düzenli yazarlarımız arasındaydı. Bir süre ayrı kaldık. Şimdi yeniden aramıza katılmış gözüyor ve sanırım sürekli yazılar hazırlayacak. Teşekkürler Çıtak. Ben de "Parlak Oyunlar" köşemde göze hitap eden parlak kazançları sayfama taşımaya çalışıp çorbaya tuz serptim. Ayrıca bu sayıya kadar emektarların haberlerini de izleyip aktarmaya çalıştım.

Uzun süreli dizi yazılarıyla dergiye destek olan Tahsin Ak-

tar ve Gökhan Narman'a da teşekkür ederim. Tahsin Aktar kimi tartışmalı kuralları yorumlayarak hakemlerimize yol göstermişti. Gökhan Narman ise Chessbase programından nasıl yararlanılabileceğini ayrıntılarıyla anlatmıştı. Umarım yine yazarlar.

Diğer yandan bir süredir yazar kadrosunun çeşitlendirilmesiyle ilgili taleplerle de karşılaşılıyorduk. Arayışlarımız sonucunda bu sayıda düzenli yazar kadromuzun arasına iki kişi daha ekledik. Emektar oyuncularımızdan Hür Yasin ve IM Suat Soylu bundan böyle birikimlerini bizlerle paylaşacaklar. Soylu, özellikle "Satranç Dünyası" adıyla bir süre satrançseverlerin ilgiyle izlediği satranç dergisinin önemli bir yazarıydı ve açılış hazırlıkları ilgiyle takip ediliyordu. Soylu artık hazırlıklarını Mavikale için kaleme alacak. Hür Yasin ise eğitim konusunda önemli çalışmalar yapmış deneyimli bir satranççı. İlk satranç ve eğitime bakışını bizlerle paylaştı.

Bu iki deneyimli emektar oyuncumuzun dışında misafir ve belki misafırlığı aşır düzenli yazarlar kadrosuna geçecekler de var. Onlara da teşekkür ediyorum. Bu sayıda WGM Betül Cemre Yıldız Kadın satranççıların haberlerini kaleme aldı. Sağolsun, kadın satranççıların, satrançseverlerin sesi olsun.

Bir de yalnızca maçlarının analizleriyle dergiye katkıda bulunan yazarlarımız var. Onlara da teşekkür ederken bu konuda bir sıkıntımızı da vurgulamadan geçemeyeceğim. Yorumlu maç ile maç analizini birbirinden ayırmamız gerekiyor. Bizim böyle düzensiz ya da arada bir veya bir seferlik yazı veren yazarlarımızdan beklentimiz, oyunları içinde geçen konu ve fikirleri irdelemeleri veya belirli bir konuyu seçip anlatmaları. Yorumsuz ara varyantlar çok ilgi çekici olmuyor. Ne de olsa analiz motorları bu işi zaten iyi yapıyor. Diğer yandan yorumlu maçlarda uluslararası oyunların ele alınmasını istiyoruz.

Son olarak yoğun çalışma tempolarına karşın dergi için emeğini, fazla mesaisini esirgmeden çabalayan Basın ve Haber Koordinatörü Fatma Koç ve ondan görevi devralan Başak Göktaş'ız da elbette yapamazdık.

Hedef şimdi 50!

Yayının Adı: Mavikale
Yıl: 8
Sayı: 25
Nisan 2016
ISSN 1309-1166

Sahibi Türkiye Satranç Federasyonu Adına
Güllüz Tulay

Yayın Kurulu Başkanı
Dr. M. Sabri Koçak

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
IA Fatma Yılmaz

Haber Koordinatörü
Başak Gökteş

Yayın Kurulu
Dr. M. Sabri Koçak
IA Fatma Yılmaz
Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Özgür Akman
Prof. Dr. Nurcan Törenli
Hür Yasin
IM Suat Soylu
Semih Özden

Yönetim Yeri
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sokak
Özgürler İş Merkezi No:3 Kat:6
Ulus-Ankara

Telefon: 0 312 309 75 94
Faks: 0 312 310 96 20
e-mail: mavikale@tsf.org.tr

Grafik Tasarım
Gülcan Mutlu

Baskı: Neyir Matbaacılık
Telefon: 0312 395 53 00

Dergimiz Basın Ahlak ilkelerine uyar. Üç ayda bir periyodik olarak yayımlanır. Yayın Kurulu dergide yer alan yazıları düzeltmeye, kısaltmaya ve değiştirmeye yetkilidir.

Baskı Türü: Yaygın Süreli

04 Türkiye'nin 81 ili
satrançla buluştu

12 Hür Yasin ve
Salih Muratoğlu yine zirvede

14 Kupada sürprizlere
yer yok

18 Ekaterina Atalık Türkiye
Kadınlar Şampiyonu

20 Canlı yayınların muhteşem ikilisi:
IM Can Arduman &
Özgür Akman

24 Görme Engelliler Türkiye
Şampiyonası

26 Katar'da yıldızlar geçidi

30 Wijk Aan Zee'de
şampiyon Carlsen!

33 Final Oyunu

34 Cebelitarık'ta
Gelenek Devam Ediyor!

36 FIDE Kadınlar
Grand Prix Turnuvasını
Ju Wenjun kazandı

39 Puanlı Satranç

40 2016 dünya kadınlar unvan
maçının galibi Hou Yifan

40 Kazanca oynayan
taraf olmak

44 Prag'da
Ekaterina Atalık şov

46 Satranç Tarihinin
Yakutu

50 Eğitimde satrancın
fonksiyonu nedir?

52 Nasıl
hazırlanıyorum ?

54 Kazancı görme ve
hesaplama

55 Ustaca

56 Turnuva: Kim korkmaz
kaybetmekten?

60 Söyleşe Söyleşe -
GM Mikhalechishin

64 Parlak oyun

Başak Göktaş

Basın ve Haber Koordinatörü

basak.goktas@tsf.org.tr

Türkiye'nin 81 ili satrançla buluştu

Türkiye Satranç Federasyonu, ilk kez ülkenin 81 ilinden sporcuyla bir araya getirerek kendi rekorunu kırdı. Ülkemiz coğrafyasının farklı renklerini tek bir şemsiye altında buluşturan ve 5 binden fazla kişinin ağırlandığı 2016 Türkiye Küçükler, Yıldızlar ve Emektarlar Şampiyonaları, yediden yetmiş yediye geniş bir yaş yelpazesinde yarışan toplam 2236 sporcunun mücadelesine sahne oldu.

Düzce'den Mardin'e, İstanbul'dan Mersin'e, Diyarbakır'dan Tekirdağ'a, İzmir'den Tunceli'ye kadar ülkenin dört bir yanından rekor bir katılımıyla gerçekleştirilen Türkiye Küçükler, Yıldızlar ve Emektarlar Şampiyonaları, 23-29 Ocak 2016 tarihleri arasında Antalya Star-

light Otel'de eş zamanlı gerçekleşti.

2016 Türkiye Küçükler ve Yıldızlar Şampiyonaları uzun yol ve kış şartlarına rağmen ilk kez 81 ilden sporcunun katılımıyla hayata geçti. Türkiye'nin farklı coğrafyalarından gelen 1707 küçük,

487 yıldız, 42 emektar sporcu, onların aileleri ve antrenörleri, hakemler, kafile başkanları, melek ablalar, psikolog ekibi, doktorlar, bülten ekibi, il ve ilçe temsilcileri, yönetim kurulu üyeleri, kurul başkan ve üyeleri, federasyon ekibi ve birçok konukla birlikte 5 binden faz-

Minik sporcuların heyecan ve coşkusu görülmeye değerdi

Fotoğraflar: Sezgin Pancar

Minik sporcularımız

Yıldız sporcularımız

la kişinin ağırlandığı satranç şöleninde sporun birleştirici ve bütünleştirici gücü, ailelerin heyecan ve coşkuları da renkli görüntüler oluşturdu.

Kusursuz bir organizasyon becerisi ile hayata geçen şampiyonalarda satranç için buluşan binlerce katılımcı, bir hafta boyunca yalnızca sportif bir heyecanı değil aynı zamanda eğlenceli ve verimli geçen unutulmaz anları da paylaştılar. Her sene alanında uzman isimlerin ağırladığı organizasyona bu yıl; Gökyay Vakfı Satranç Müzesi kurucu-

su Akın Gökyay, WGM Betül Cemre Yıldız, Prof. Dr. Kıvanç Güngör, Prof. Dr. Turgay Biçer ve Spor Kondisyoneri Murat Atıl konuk olarak bilgi ve tecrübelerini katılımcılarla paylaştılar. Ayrıca Radyo Programcısı Nihat Sırdar, radyo programlarını iki gün boyunca Antalya Starlight Otel'den canlı gerçekleştirerek şampiyonaların heyecan ve coşkusu dinleyicileriyle paylaştı. Türkiye Satranç Federasyonu'nun bu şampiyonada yurt dışından önemli bir konluğu da vardı. FIDE İcra Direktörü Nigel Freeman

şampiyonayı yakından ve ilgiyle takip eden isimler arasındaydı.

Türk satranç tarihine geçen ve dünya çapında gerçekleştirilen en büyük satranç organizasyonlarından biri olan şampiyonalar, bir organizasyon nasıl Türkiye buluşması olur sorusunun en somut cevaplarından biriydi. Satranç, sadece bir turnuvada yarışmanın çok ötesinde, aynı çatı altında bir şenliğe dönüştü. Bir hafta süren bu zorlu ama zevkli mücadelede her bir katılımcı unutulmaz anlar yaşadı, anılar biriktirdi.

Şampiyonalar boyunca gerçekleşen seminer ve söyleşiler katılımcılar tarafından yoğun ilgi gördü

Başkan Tulay sporcularla birlikte.

Organizasyonda çocukların en güvenli şekilde anne ve babalarından alınıp maç bitiminde tekrar kendilerine teslim edilmesi için gerekli tüm önlemleri alındı. Müsabakalar esnasında minik yarışmacıların ihtiyaçlarının karşılanması ve rahat hareket edebilmeleri için 32 melek abla görev aldı. Ayrıca Uzman Psikolog Aytaç Ongun ve Milli sporcularımız Kardelen Cemhan, Hilal Öztürk, Ebru Kaplan ve Büşra Arıç da gösterdikleri sevgi ve şevkat dolu yaklaşımla sporcuların en iyi şekilde motive olmalarını sağladılar.

Antalya'daki dev satranç buluşması Türkiye'nin de gündemindeydi. Futbol-

la yarışan satranç sporu canlı yayınlarla, TV, gazete ve internet haberleriyle bu heyecanı, coşkuyu yurdun dört bir köşesine taşıdı.

Bir hafta boyunca Küçükler ve Yıldızlar Şampiyonalarında mücadele eden 199 sporcu altyapı Ulusal Takım Havuzuna girmeyi başardı. Heyecan dolu maraton sonunda derece elde eden sporcular final turunun ardından düzenlenen görkemli bir ödül töreniyle kupa ve madalyalarına kavuştular.

Şampiyonaların ödül töreni; Muratpaşa Belediye Başkanı Av. Ümit Uysal, Manavgat Kaymakamı Nazmi Günlü,

Antalya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Doç. Dr. Burhanettin Hacıcaferoğlu, Antalya Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Hami Dorul, Manavgat Belediye Başkan Yardımcısı Aydın Öz, Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay, FIDE İcra Direktörü Nigel Freeman, Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Aşkın Keleş, Asbaşkan Halil Hilmi Darı, Yönetim Kurulu Üyeleri Nihal Temamoğulları, Kasım Yekeler, İslam Yücel, Mustafa İmamoğlu, Mithat Ertaş ve Serdar Başgöl, Merkez Hakem Kurulu Başkanı Dr. Olgun Kulaç, Temsilcilikler Koordinasyon Kurulu Başkanı Mustafa

Sporcular 64 kare üzerinde mücadele ederken dışarıda onları bekleyen aileleri ve antrenörleri de bir o kadar heyecanlı, meraklıydılar ve bekleme alanlarına kurulan LCD ekranlarda maçları canlı olarak izleme şansına sahip oldular.

Eroğlu, Teknik Kurul Başkanı Gökhan Narman, Eğitim Kurulu Başkanı Ali Özen, Antalya İl Temsilcisi Osman Akdoğan, Ankara İl Temsilcisi WIM Nilüfer Çınar Çorlulu, Türkiye Satranç Federasyonu Genel Sekreteri M. Sedat Fırat, Starlight Otel Yönetim Kurulu Başkanı Ünal Akpınar ve Eşi Şahande Akpınar, sporcular, veliler ve çok sayıda davetlinin katılımıyla gerçekleşti.

TSF Başkanı Gülkız Tulay, törende yaptığı konuşmada, bir hafta boyunca kocaman bir aile olduklarını kaydederek, "Burada Türkiye'nin tüm güzellikleri vardı. Sporcularımız ülkemizin dört bir tarafından geldiler ve birlikte kocaman, barış dolu bir dünya oluşturdular. Başarı için yarıştılar." dedi.

Şampiyonalara rekor bir katılım

olduğunu belirten Tulay, ailelere şampiyona boyunca gösterdikleri ilgi için de teşekkür etti. Satranca gönül veren çocukların aileleri tarafından desteklenmesinin önemine vurgu yapan Tulay, sporcuların bu turnuvada aldıkları derecelere göre uluslararası turnuvalarda Türkiye'yi temsil imkanı kazandıklarını belirtti.

Ödül töreni - Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunuşu

2016 TÜRKİYE KÜÇÜKLER SATRANÇ ŞAMPİYONASI SIRALAMASI

7 YAŞ GENEL		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	ÖZTÜRK DORUK	8
2	YILDIZ EGEHAN	8
3	KILINÇ YAVUZ SELİM	8
4	ÇİÇEK KADIR	7½
5	GÜZEL EREN	7
6	YÜKSEL ESAT	7
7	GÜRER OĞUZ KAĞAN	7
8	TUGOLBAEV DASTAN	7
9	AVCI BATUHAN	7
10	USTA HALİT ARHAN	7
11	AKKAYA YİĞİT	7

7 Yaş Kızlar		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	BUYUK ELVIN ESMA	8
2	SÖNMEZ ECE NAZ	7½
3	ASLAN EZGİ SELEN	7
4	BAŞPINAR ELA	7
5	KESKİNLER ELA	6½
6	BATUM GÜNEŞ	6½
7	ÖZSOY İDİL MIRA	6½
8	MİRAZLI ELİF ECRİN	6
9	DEMİRCİOĞLU BERRA	6
10	ŞARBAK ELİF	6
11	ÜNLÜ BAŞAK	6
12	ÇETİN ADA	6
13	TATLICIOĞLU MELİSA EYLÜL	6
14	ŞENKAL DEFNE	6
15	ÇETİNKAYA SABİTE	6

8 Yaş Genel		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	(CM) ERTEN KEREM	8
2	GÜNGÖR CİHAN AKİF	8
3	SABAHI ÇAĞLAR	8
4	YARAR BORA	7½
5	GİRGİN HÜSEYİN SEYFİ	7½
6	TEKİN ALİ KAAAN	7
7	PEHLİVAN MERT	7
8	TÜRKMEN YUSUF ÇAĞAN	7
9	KOÇU ARDA MERT	7
10	AYPER MERT	7
11	SEZERER DENİZ	7
12	ŞENYÜZ KUTAY EMRE	7
13	GÜREL ERTUĞRUL EDİZ	7

8 Yaş Kızlar		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	YILDIZ ELİF ZEREN	7½
2	ERTÜRK NEHİR	7½
3	KARATİKEN BERAY	7
4	(WCM) KAVAL ZEYNEP RÜYA	7
5	ADAL İLKE	7
6	ÇETİN NURDAN	7
7	BALCI BEREN	6½
8	ÖZKURT EKİN	6½
9	GÜNER EYLÜL	6½
10	AKTAŞ EYLÜL	6½

10 Yaş Genel		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	ÖZTÜRK EFE HAKAN	8
2	AKIN YAĞIZ ÇINAR	8
3	KABADAYI SÜLEYMAN ARDA	7½
4	ÇALLIOĞLU YİĞİT SARP	7½
5	G. MUSTAFA YALIN	7
6	ÇALIŞKAN SEHA	7
7	ARSLAN MUHAMMED EMİN	7
8	ACAR KAAAN	7
9	GÜRCAN MERT	7

10 Yaş Kızlar		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	TEPELİ SUĞRA	7½
2	ÖZ İREM EZRA	7
3	AYDIN GÜLENAY	7
4	(WCM) KESKİN ELİF	7
5	AYDEMİR SERMİN NAZ	7
6	KAYA SİLA	6½
7	KARASAKAL DENİZ	6½
8	POSTOĞLU GÜLDEN	6½
9	KAYA ELİF	6½
10	KOYUNCU HATİCESU	6½

11 Yaş Genel		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	(CM) CAN IŞIK	8½
2	DANACI EGE	7½
3	CABEROĞLU ARDA	7
4	ÖZCAN İLKER	7
5	DOLGUN CAN	7
6	GÜNHAN ARDA BARAN	7
7	BİÇER ATAKAN MERT	7
8	SARGINALP TUNA	7
9	FIRAT MEHMET BUĞRA	7
10	KOÇER AHMET DORUK	7
11	YILDIRIM KAPTAN KAAAN	7

11 Yaş Kızlar		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	(WCM) İNCE SAFİYE ÖYKÜ	7½
2	TOKAT NEHİR	7½
3	HEKİMOĞLU MIHRİBAN	7
4	KARA GÜLCE NEHİR	7
5	(WCM) CAN IŞIL	6½
6	CANKURTARAN MERVE	6½
7	ŞİNİK YAĞMUR	6½
8	DOĞRUYOL ELVİDA	6½
9	AYGÜN HELİN BEREN	6½

2016 TÜRKİYE KÜÇÜKLER SATRANÇ ŞAMPİYONASI SIRALAMASI

9 Yaş Genel		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	ÖZKAN TAHA	9
2	ÇOLAKOĞLU ATAHA	8
3	BAYHAN ONUR	7½
4	KAYAN YAŞAR EFE	7½
5	TAŞPINAR YANKI	7
6	TARHAN ADAR	7
7	ERGİN ŞAHİN	7
8	ERÖZ ENİS	7
9	ÖZKESKİN NAZIM EFE	7
10	SEZİŞ DORUK	7
11	DURUKAN GİRAY KAA	7
12	HOU FURKAN MİNG LIANG	7
13	SARIDAĞ ÖMER MELİH	7
14	SUNA VELİ DENİZ	7
15	YAMAN ÖMER YİĞİT	7
16	KARAKAYA MEHMET	7

9 Yaş Kızlar		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	ENÇ NILSU	8
2	(WCM) KAYIŞ GÜLCAN SENA	7½
3	DÖNMEZ GÜLİN	7
4	ASLAN ELİF ÇAĞIL	7
5	YANIK MERİÇ	7
6	AKAT ELİFNAZ	6½
7	ÜNAL BEREN	6½
8	BALOĞLU DİLA	6½
9	GÜL ZEYNEP	6½
10	DOĞANOĞLU DOĞA	6½
11	MUŞTU HATİCE ASLI	6½
12	CAN AŞKIN BELİZ	6½

12 Yaş Genel		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	(CM) ÜZÜMCÜ AHMET UTKU	8
2	TANRIVERDİ ENES	7½
3	(CM) ÖZENİR EKİN BARIŞ	7½
4	(CM) UNAT CAN HAKTAN	7½
5	ANGÜN BATU	7
6	BAYLAV CAN	7
7	İŞİLAK ENES	7
8	ÇOŞKUN EMRE	7
9	EKİNCİ BERKAY	7

12 Yaş Kızlar		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	(WCM) ÇAĞLAR SİLA	7½
2	BOLU YAĞMUR	7
3	ÖZBEK BÜŞRA	6½
4	ÖREN ŞERİFE ECENAZ	6½
5	SÜRAL CEREN	6½
6	ALADAĞ BEGÜM	6½

2016 TÜRKİYE YILDIZLAR SATRANÇ ŞAMPİYONASI SIRALAMASI

13 YAŞ GENEL

Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	GÜLBAYAZ EMİR	7½
2	IŞIK ALPARSLAN	7
3	KARAAHMETOĞLU EGE	7
4	KÜÇÜKSARI KAAAN	7
5	(FM) AYDINÇELEBİ KAĞAN	7
6	TARLABAŞI EMİRHAN	7

13 YAŞ KIZLAR

Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	SAİM SİDA	8½
2	YILDIZ GÜNEŞ	7½
3	KAYGISIZ İLAYDA	6½
4	(WCM) SADE DEFNE	6½
5	ÇELİK EYLÜL	6
6	KÖMÜRCÜ ALEYNA	6
7	İNCE ILGIN LEYCAN	6

14 YAŞ GENEL

Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	GÜNDÜZ UMUT ERDEM	7½
2	KAMER KAYRA	7
3	(FM) ŞAHİN DOĞA BORAN	6½
4	AYTEKİN MURAT EREN	6½
5	ÖZGÜR İSA	6½
6	GÜNCAN BERKE	6½

14 YAŞ KIZLAR

Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	ŞAHİN HAYRUN NİSA	6½
2	ÇATAL UKTENUR	6
3	(WCM) HEREKLİOĞLU SUDE	6
4	AKTİ EZGİ	6
5	(WCM) OKUYAZ DURU	5½
6	ASLAN LİNA	5½
7	ÇELİK AKARSU BENGİ	5½

16 YAŞ GENEL

Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	(FM) ÖZEN BAHADIR	7
2	GÖKERKAN CEM KAAAN	7
3	YILMAZ GÖKTAN	7
4	ÖZER ÖMER FARUK	6½
5	YAZICI UĞUR DOĞA	6½

16 YAŞ KIZLAR

Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	AKSOY AYÇA	7
2	AYAZMALI GİZEM	7
3	MUTLU BESTE	6½
4	(WCM) G. SİNEM ÇAĞLA	6
5	YASSIBAĞ İPEK ASLI	6

17 YAŞ GENEL

Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	AĞDELEN HÜSEYİN CAN	7½
2	(FM) SEVGİ VOLKAN	7
3	ÖZGÜR TİBET KAĞAN	6½
4	ÇAĞLAR AHMET ATA	6½
5	EREN ATABERK	6½
6	GÜNCAN BERKE	6½

17 YAŞ KIZLAR

Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	DOĞAN ŞEVAL	5½
2	(WCM) TEMEL BURCU MELİS	5½
3	TÜRKKAN ECE	3½
4	BAYRAM İREM İNCİ	3½
5	EYTEMİŞ GÜLSÜM	3½
6	SAİM MELEK HELİN	3½

2016 TÜRKİYE YILDIZLAR SATRANÇ ŞAMPİYONASI SIRALAMASI

15 YAŞ GENEL		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	TAŞDÖĞEN DİNÇER	7
2	DEDEBAŞ EMRE EMİN	7
3	(FM) ÖZEN DENİZ	6½
4	AKDOĞAN ALPEREN	6½
5	AKIN KADİR	6½
6	TURAN ASIM	6½
7	YURTOĞLU OSMAN TALHA	6½
8	(CM) DALGAR HAKKI BERAT	6½

15 YAŞ KIZLAR		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	(VCM) ARDA ÇAĞIL IRMAK	7
2	ÖZBAY ECE	6½
3	İNCECİK ŞEYMA ZEYNEP	6
4	AYAN BENGÜ SENA	6
5	ONUR ÇİĞDEM	6

18 YAŞ GENEL		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	ÖNER OĞUZ	8
2	ÖZTEKİN KEREM CAN	6½
3	ÖZCAN KADİR KUTAY	6½
4	KILIÇ CİHAN	6

18 YAŞ KIZLAR		
Sıra	SOYADI ADI	Puanlar
1	(WFM) NEZİHE EZGİ MENZİ	4½
2	(WCM) IRMAK DAİ	4½
3	SENA GÖKÇEN YOLAL	3
4	TUBA GÜR	2

Dr. M. Sabri Koçak

IV. Kademe Antrenör

kocaksabri@yahoo.com

2016 Türkiye Emektarlar Şampiyonası Hür Yasin ve Salih Muratoğlu yine zirvede

Türkiye Emektarlar Şampiyonasında Hür Yasin 50 yaş ve üzeri, Salih Muratoğlu da 65 yaş ve üzeri kategorisinde birinci oldular.

Antalya Starlight Otel'de 23-29 Ocak 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilen ve başhakem Şükrü Şener, hakem Hasan Akça tarafından yönetilen şampiyonada 42 emektar sporcu 9 tur boyunca mücadele etti. Turnuvaya 50 yaş ve üstü kategorisine 22, 65 yaş ve üzeri kategorisine de 20 sporcu katıldı.

50+ emektarlarda geçen yılın şampiyonu Hür Yasin, bu yıl da çok iyi bir yarışma çıkardı. 9 tur boyunca hiç maç kaybetmedi ve iki beraberlik, yedi galibiyetle turnuvayı birinci tamamladı. İkinciliği elde eden Hasan Kılıçaslan da turnuvayı yenilgisiz bitiren bir diğer isimdi. Ancak Hasan Kılıçaslan üç beraberlik yapınca Hür Yasin'in yarım puan gerisinde kaldı. Üçüncülüğü de Bülent Güner elde etti. Hür Yasin 50+ kategorisinin emektarlar kategorisine eklendiği 2014 yılından bu yana üçüncü kez şampiyon olarak önemli bir başarının da sahibi oldu.

65+ kıdemli emektarlarda ise şampiyonluk kupası yine Salih Muratoğlu'na gitti. Salih Muratoğlu bu başarısı ile erişilmesi güç bir rekora da imza atmış oldu. 2009 yılından beri düzenlenen ve 2014 yılında 50+ ve 65+ olarak iki kategoriye bölünen emektarlarda beşinci kez şampiyonluk kürsüsüne çıktı. 65+ kıdemli emektarlar yarışması oldukça çekişmeli geçti. Son tura kadar ilk de-

Fotoğraflar: Sezgin Pancar

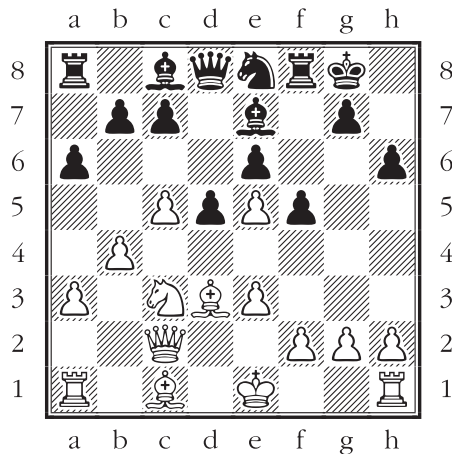
rece için mücadele devam etti. Son tur tamamlandığında da birinci ve ikinciye yalnızca averajları ayırabiliyordu. Tur-nuvarın ikinciliğini Abdullah Vatan-sever kazanırken, Metin Kayaman da üçüncü oldu.

Salih Muratoglu - Nail Odabasi

Türkiye 65+ Emektarlar

Şampiyonası, Antalya, 2016

1.d4 d5 2.c4 ♘c6 3.e3 ♜f6 4.♘f3
e6 5.♘c3 a6 6.a3 ♕d6 7.c5 ♕e7 8.♕d3
0-0 9.♔c2 h6 10.b4 ♘e8 11.♘e5
♘xe5 12.dxe5 f5?

Bu hamle rakibin ileri e5 piyonunu rahatlatıyor ve rakibe merkezde hafif taşları için kullanabileceği d4 karesini kullanıma açıyor. Siyah rakibin e5 ve c5 piyonlarıyla biraz uğraşmaya çalışmalıydı: 12...f6 13.exf6 Nxf6 14.Bb2 e5 15.0-0 b6

13.♘e2!

At merkezde elde edilen d4 hareket noktasına yöneltiliyor.

13...g5 14.g3 g7 15.f4 e8
16.d2 d7 17.d4 c6 18.0-0-0
d8 19.h3 b6 20.g4 bxc5 21.bxc5 a5?

Bu sürüşe ihtiyaç yok. Siyah, kalesini açık dikeye hemen gelmeliydi.

22.♖dg1 ♘c8?

Kötü beyaz fili rakibin iyi beyaz fi-

liyle değişme düşüncesi bildik bir oyun sonu hazırlığı ve iyi bir fikir. Ancak bu fil şu anda savunmada olmak zorunda ve Siyah oyun sonu hazırlığı yapacak durumda değil. Beyazın hücumunu karşılamak ilk önceliği olmalıydı.

**23.h4 ♘a6 24.h×g5 ♘×d3 25.♔×d3
h×g5 26.f×g5?!**

Zaman kaybına gerek yok. Beyaz 26. ♖h6 ile hemen h dikeyinde harekete geçebilirdi.

26...a4 27.♖h2 ♘e7 28.♘b4

Muratoğlu savunmayı ihmal etmiyor ve rakibe oyunu karıştırma şansını vermiyor.

28...♖c8 29.gxf5 exf5 30.g6

30.e6! ile rakibin savunması kalmıyordu.

30...♙d8 31.♙c3 ♖c7

31...♔×e5 32.♞×c6 ♔e6 33.♖gh1
♔×g6 34.♔×d5+ ♖f7 35.♖h8#

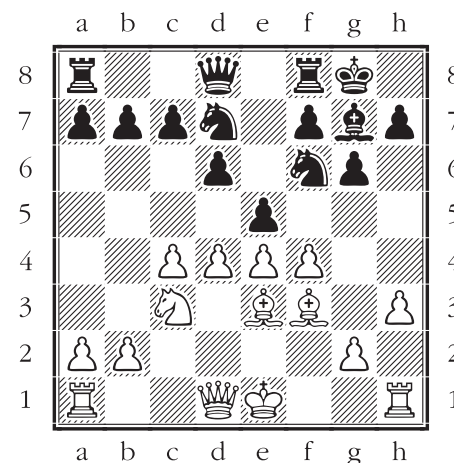
32.♖h6 ♘e6 33.♖gh1 ♘×c5
34.♖h8+ ♔g7 35.♘×f5+ ♖×f5 36.♚×f5
1-0

A. Vatansever - S. Muratoglu,

Türkiye 65+ Emektarlar

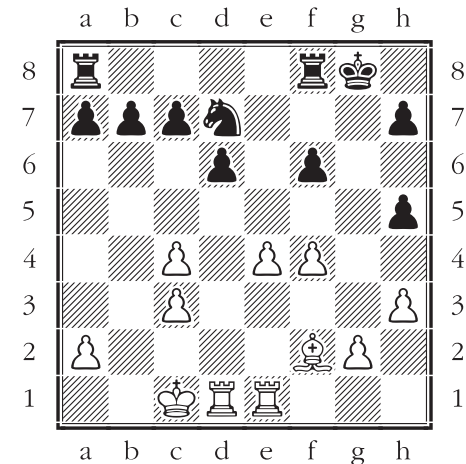
Şampiyonası, Antalya, 2016

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 ♙g7 4.e4
d6 5.f4 0-0 6.♗f3 ♙g4 7.♙e2 ♘bd7
8.h3 ♙×f3 9.♙×f3 e5 10.♙e3

10...♖h5!?

Siyah, Beyazın merkez piyonlarını parçalamak için ilginç bir girişim başlatıyor. Bir başka girişim de şöyle olabilirdi: [10...exf4 11.♙xf4 ♖e8 12.0-0 c5 13.♙xd6?! cxd4 14.♘d5 ♘xd5 15.exd5 ♔b6 16.♙g3 ♘e5] 11.♙xh5 exd4 12.♙xd4 ♔h4+ 13.♙f2 ♙xc3+ 14.bxc3 ♔xh5 15.♔xh5 gxh5 16.0-0-0 f6= 17.♚he1

17...♔f7?!

Şahın hareketlenmesi için henüz erken. Önce e dikeyindeki kale müca-
delesine odaklanmalıydı.

18.c5 ♔e6?

Fazla cesur bir hamle! Siyah şahını gereksiz rakip taşlara hedef yapıyor.

19.cxd6 cxd6 20.♖d5 ♖ac8 21.♔d2

Kalenin d dikeyinde çalışması gerekebilirdi bu yüzden Kc2 doğru.

21...f5 22.♖b5 b6 23.e×f5+ ♔f7
24.♙d5 ♖c6 25.♙h4 ♕g7 26.♙e7+–
♙f7 27.♙×d6 ♜f6 28.♙e5 h4 29.♙d3
♕h6 30.♙×f6 ♜f×f6 31.♙e7 a5 32.♙d4
♜fd6 33.♙×d6+ ♜×d6+ 34.♕e3 ♙d1
35.♙e6+ ♕h5 36.♜×b6 ♙a1 37.♙b2 a4
38.♙c2 a3 39.c4 h6 40.f6 ♕g6 41.c5
♙b1 42.c6 ♙b2 43.♙d3 ♙b8 44.c7 ♙c8
45.♙c6 ♕h5 46.♙c3 ♜×c7 47.f7 1–0

Özgür Akman

Sporcu

ozgur.akman@gmail.com

Kupada sürprizlere yer yok

2016 Türkiye Kupasını IM Burak Fırat eş puanla GM Kıvanç Haznedaroğlu ve FM Ege Köksal'ın önünde kazanırken geçtiğimiz yıllara nazaran üst sıralarda fazla sürpriz yaşanmadı.

2016 Türkiye Kupası, 385 satranççının katılımıyla 30 Ocak-6 Şubat tarihleri arasında Manavgat Antalya'da oynandı. Toplam 30 bin TL para ödülünün dağıtıldığı turnuvanın bir diğer önemli tarafı, 2016 Türkiye Şampiyonası için seçme turnuvası özelliği taşımasıydı; çünkü 11 tur sonunda ilk dokuza giren isimler Türkiye Şampiyonasında oynamaya hak kazanıyor. Çift turların yoğun olduğu, genç ve hırslı oyuncuların çok olduğu turnuvada bu yıl hamle yapan tek büyükusta Kıvanç Haznedaroğlu idi; ancak üst sıralarda daha fazla genç ve iddialı isim vardı. Turnuva formatının yoruculuğuna rağmen bu yıl ilk dokuzda sürpriz denebilecek kimse yoktu. Önceki sayımızda dergiye yazar olarak da katkı veren Cem Kaan Gökerkan'ı tanımayan kaldıysa, bu satırlar yazıldığı sırada elosunun 2300'e yaklaştığı ve kuvvetli rakipleriyle denk mücadeleler verdiği düşünülürse, aldığı sonuç kesinlikle sürpriz sayılmaz. Öte yandan, şampiyona için sadece dokuz yer olunca, eş puanla ilk dokuza giremeyen IM Demre Kerigan, FM Fethi Apaydın, IM Ufuk Sezen Arat ve FM Esat Bağlan gibi güçlü ilk dokuz adayları dışarıda kaldılar.

Kupanın en şanssız isimlerinden birisi ise 4,5/5 ile başlayıp, sağlık sorunları nede-

niyle turnuvayı terk etmek zorunda kalan IM Oğulcan Kanmazalp'ti. Önceki akşam yaşadığı sıkıntıyı gördükten sonra ertesi gün FM Esat Bağlan'a karşı oynaması şaşırtıcıydı, ama esas şaşırtıcı olan Oğulcan gibi sakın mizaçlı bir satranççinin mimiklerinden bile bir sıkıntısı olduğunun anlaşılmasıydı. Nitekim, doktor ona turnuvayı terk etmesinin sağlığı için gerekli olduğunu hatırlatınca zor ikna olsa da turnuvayı terk etti. Büyükusta normlarını tamamlayan, 2500 ratinge ulaştığı anda bu unvanı alacak olan genç satranççıya tekrar geçmiş olsun diler, tüm sıkıntısına rağmen son dakikaya kadar savaşmayı tercih ettiği için ise ancak ne kadar saygı duyduğumu ifade edebilirim.

Bununla birlikte, 15 dakika geç kalma süresine rağmen hükmen yenilgiler, turnuvayı reyting kaybetme korkusuyla terk etmenin ise mazur görülebilir olduğunu söylemek zor. Türkiye Kupası, turnuvanın üç gününde birden oynanan çift turlarla gerçek bir arena ve bu arenaya geliyorsanız mücadele etmeye hazır olmalısınız.

İşin ilginç, bu yorucu tempo, turnuvanın resmi internet sitesi üzerinden yapılan canlı yayınları beraber yaptığımız IM Can Arduman'la bizim için bile geçerliydi. Günde 9-10 saati bulan yayınlarımız, ma-

2016 Türkiye Kupasında ilk üçe giren satranççılar: 1. IM Burak Fırat, 2. GM Kıvanç Haznedaroğlu, 3. FM Ege Köksal

ratonu bize de yaşattı. Bu tempoya rağmen pek çok değerli satranççı analiz yapmak için yayınlarımıza konuk oldular. Bu hem beni hem de Can Arduman'ı fazlasıyla mutlu etti, çünkü onların katılımı hem eğitici hem de turnuva atmosferini daha iyi yansıttığı için çok kıymetli.

Burak Fırat: "Amacım turnuvayı doğru düzgün bitirmektir"

Kupa sonrası elinde kocaman bir kupayla uçağa yetişmek üzere olan IM Fırat ile konuşurken aklımdaki genel bir soru vardı. Burak için Türkiye Kupası tek bir turnuva, ama kariyer hedefi hiç şüphesiz büyükusta olmak. Böyle bir satranççinin turnuvaya başlarken hedefi ne olur, birincilik mi düşünür, ilk üçe mi girmek isteri finale mi kalmak ister, öncelik yüksek reytingini korumak mıdır acaba? Burak, bu soruyu ciddiyetle yanıtlarken kupaya gelirken kendisini herhangi bir baskı altına sokmak istemediğini söyledi: "Birinci olmalıyım, en kötü ilk üçe girmeliyim gibi bir düşüncem olmadı. Bunu biraz da tur-

Fotoğraflar: Başak Göktas

2016 Türkiye Kupası Final Sıralaması

Sıra	Unvan	Adı Soyadı	İl	UKD	ELO	Puan	BH-1	BH-2
1	IM	Burak Fırat	İstanbul	2465	2452	9	79%	72%
2	GM	Kıvanç Haznedaroğlu	Manisa	2479	2467	9	78%	72
3	FM	Ege Köksal	Manisa	2305	2331	9	66%	62
4	IM	Mert Yilmazyerli	Kayseri	2479	2438	8½	77%	71½
5		Cem Kaan Gökerkan	İzmir	2204	2220	8½	77	71
6	IM	Cemil Can Ali Marandi	Hatay	2385	2450	8½	75	69
7	IM	Mert Erdoğan	İstanbul	2449	2438	8½	74	68½
8	FM	Serkan Soysal	Kahramanmaraş	2310	2349	8½	74	68
9	FM	Volkan Sevgi	Mersin	2178	2197	8½	72½	67½
10	FM	Fethi Apaydın	İstanbul	2319	2234	8½	72½	67
11	IM	Demre Kerigan	İstanbul	2315	2378	8½	72½	66½
12		Yasin Sarı	Antalya	2157	2088	8½	64	59

nuva öncesinde son iki ayımı nasıl geçirdiğime bağlıyorum.” Kupa öncesi çok yoğun bir kamp ve turnuva trafiğin çok bunalıcı olduğundan ilk hedefinin istisnai şekilde birinciliğin aksine “turnuvayı doğru düzgün şekilde bitirmek” olduğunu söylüyor. Mütevazı görünse de kupaya katılan her satranççının bileceği gibi ulaşması zor bir hedef!

Türkiye Şampiyonası için hedefleri için kesin bir şey söylemek istemiyor, nihayetinde şampiyonaya daha aylar var. “Henüz, Türkiye Şampiyonluğu yaşamadım ve yaşamak istiyorum. Umarım Türkiye Şampiyonası da çoğu büyükustanın katılım ile oynanır,” diye anlatıyor Türkiye Şampiyonasına ilişkin beklenti ve hedeflerini.

Burak Fırat deyice akla ilk gelen soru belli: Büyükustalığa giden yol ne zaman bitecek? Şüphesiz onun da aklının bir köşesinde: “16-17 yaşlarındayken 2400 barajını geçtiğimden beri aklımda olan GM unvanı. Kendimi baskı altında hissettiğim zamanlar da yok değil. Büyükusta olmak için sistemli çalışmak, yapılan çalışmadan maksimum verim almak gerekiyor. İyi turnuva seçmek gerek. Tabii ki en zorlu olanı çalışma süreci.” Profesyonel olmak isteyen bir satranççı için satranç çalışmak neden zor olsun ki? Burak açıklıyor: “İki hafta satranç çalışıyorsun. Sonra insan biraz kendisine vakit ayırınca bir anda uzaklaşıyor satrançtan. Ara verince de tembelleşiyor. O iki haftalık dönemden de verim alamamış oluyor.”

Bu sıkıntılı döngüye rağmen Türkiye Kupası’nın birincisi Burak en kısa sürede büyükusta olma hedefini hiç aklından çıkarmadığını söylüyor, bu hedef yolundaki iki turnuvası Karpoş Açık ve Avrupa Birreysel Şampiyonası olacak.

ANALİZLİ OYUNLAR

Burak Fırat (2452) -

Orkhan Eminov (2267)

2016 Türkiye Kupası (9.Tur)

(Analiz: IM Burak Fırat)

9. Turda Orkhan’la karşılaştım. Turnuvanın kritik turlarından birisi ve günün ikinci turu. Turdan 30-40 dk. önce eşlendirme belli olduğundan dolayı çok nadir oynadığım 1.c4 hamlesini seçtim.

1.c4 g6 2.♖c3 ♗g7 3.g3 e5 4.♗g2 ♖c6 5.e3 f5 6.♗ge2 ♖f6

6...e4 ,6.♗ge2 yerine d3 sürüp yine

oyunda oluşan konuma gidebilirdim; ancak 6...e4 sürüşünün bana yaradığını düşündüğüm için rakimibe tercih yapma fırsatı vermek istedim. 7.d3 e×d3 8.♗×d3 ♗e5 9.♗c2 ♗f6. Bu pozisyon anladığım kadarıyla Beyazın istediği bir şey; çünkü g2’deki fil aktif, büyük ihtimalle siyahlar piyonlarını c6-d6’ya dizecek ve d6 üzerine oynayabilecek. Aynı zamanda merkezdeki üç kareyi de Beyaz kontrol ediyor: 9...♗×c4? 10.♗d5 c6 11.♗×c4 c×d5 12.♗×d5 ♗f6 13.♗b3± Siyahın piyon yapısı gerçekten kötü.

7.d3 d6 8.b3

Rakibimden önce rok atmak istemedim. O yüzden zaten oynayacağım b3 hamlesini yaptım.

8...0-0 9.0-0

Beyaz olduğum için bir tempo önde Kapalı Sicilya pozisyonuna ulaştım. Aslında 1.c4 sürerken hedeflediğim konum tam da buydu. Belki biraz riskli bir tercih olabilir; çünkü Azeri satranççıların atak yapmayı sevdiğini biliyoruz ve Kapalı Sicilya tam da buna elverişli bir açılış. Yine de bu turu kazanmak bence çok önemliydi. Ayrıca rakibimin de son yıllarda Kapalı Sicilya oynadığını görmedim. Kararımın hem artıları hem de eksileri var.

9...♗e7

9...♗e6 10.♗a3 ♗d7 11.♗d2 ♗

10.♗b2 g5

Orkhan, saldırmaya karar verdi. Aslında bu tepkiyi maçtan önce tahmin etmiştim. Bu varyantı eskiden Siyahla oynuyordum ve Beyaz genelde d4 sürmeye çalışıyordu. Ben, c8’deki fili e6’dan geliştirebilmek için 10...c6 hamlesini tercih ederdim.

11.f4

Bu sürüş aslında klasik bir hamle; ancak herkesin bildiği kurala aykırı: “Rakibin atak yaptığı kanatta piyon hamlesi yapılmamalıdır.”; ancak bu konumda işler biraz farklı. Bu hamleyle, hem rakibin alan avantajı elde etmesini engelledim hem de merkeze doğrudan baskı kurdum. 11.♗d2 f4 12.e×f4 g×f4 13.g×f4 ♗h6 Bilgisayar bu konumda Beyazları üstün değerlendirse de oyunda buna cesaret etmek zor, gereği de yok.

11...g×f4

11...e×f4 12.e×f4! Genelde Siyah hangi piyonla kırışmaya başlarsa Beyazın ters taraftan alması lazım; 12.g×f4 g4 13.♗d2 c6 ‘dan sonra Siyah istediğini elde etti. At, g6’ya gelecek ve ♗c7, ♗d7, ♗ae8 gibi ge-

Türkiye Kupası’nın galibi Burak Fırat zaman zaman bir an önce GM olma baskısını üzerinde hissettiğini anlattı.

lişim hamleleriyle taşlarını rahatlıkla oyuna dahil edecek; 12...g4 13.♗d2± Beyaz taşlar çok güzel pozisyonlardalar. ♗ae1-♗d4 gibi hamlelerle e6 karesinin zayıflığından faydalanmaya çalışabilirim.

12.e×f4! c6

Beyazın merkeze kurduğu baskının etkili olma nedenlerinden birisi de c8’deki fil. Bu hamleyle fil artık serbest.

13.♗d2 h5

Oyun esnasında bu hamlenin nedense hücumla fayda edeceğine inanmıştım. Bilgisayarın da ilk tercihlerinde, faydalı da olabilir, ama ben h5 sürmek yerine taşlarıma geliştirmeyi tercih ederdim : 13...♗g6 14.♗ae1 ♗e6 15.♗d1 ♗d7 16.♗e3 ♗

14.♗ae1

Bu hamleyi pek düşünmeden oynadım; ama sanırım daha kuvvetli bir devam yolunu kaçırdım. Yine de konumumdan memnunum: 14.f×e5 d×e5 15.♗ad1 h4 16.d4 h×g3 17.h×g3 e4 Pozisyonun seyrini bir anda bu denli değiştirmek hoşuma gitmedi; ancak buradaki 18.♗g5 hamlesi ile inisiyatif elde edebileceğimi düşünmemiştim. 18...♗f7 19.♗×e4 ♗×e4 (19...f×e4 20.d5♠) 20.♗×e4 f×e4 21.d5♠

14...♗b6+ 15.c5

Bu hamle için yalnızca üç dakika harcadım. Objektif olmak gerekirse 15.♗h1 hamlesi daha kuvvetli. Sonrasında Siyahın yararlı bir hamlesinin yok, acele etmemeliydim. 15...♗c7 a) 15...♗g4? İki taşla hücum etmek zor, 16.f×e5 (16.♗a3± ♗f2+?? 17.♗×f2 ♗×f2 18.d4 e×d4+-- 16...d×e5 17.♗g5+- ♗f4 tehdidiyle.; b) 15...♗g6 16.♗a3 ♗d8 17.f×e5 d×e5 18.♗g5± Anladığım kadarıyla bu tip pozisyonlarda Siyah taşların hareketini kısıtlamak açısından vezir g5’te çok kullanışlı; 16.c5!±

GM Kıvanç Haznedaroğlu, son tur IM Mert Erdoğan ile berabere kalarak birinciliği paylaşmayı garantiledi.

15...♖xc5+ 16.d4 ♖b6

16...exd4?? 17.♗a4 ♖b5 18.♗xd4 ♖a6 19.♗e7+—

17.♗a4 ♖d8

16.d4 sürerken 18.fxe5 dxe5 19.dxe5 alabildiğimi sanmıştım; ancak vezirim boşta olduğunu fark ettim.

18.dxe5 ♗e4?

18...dxe5 19.♖xd8 ♗xd8 20.fxe5 ♗fd5 Siyahın şansını oyunsonunda denemeye çalışması daha doğru olurdu. 21.♗f4'ten sonra bu pozisyon Beyaza iyi olmalı ama kesinlikle kolay değil.

19.♗xe4

Psikolojik olarak bu fili vermek kolay değil, o yüzden bu konumda uzun süre düşündüm. Konumdaki en iyi hamle olduğuna karar verince pek de içime sinmeden oynadım.: 19.♖c2!? d5 20.♗d4± Bu pozisyonun bana iyi olduğunu biliyordum. Beyazın bariz üstünlükleri var: e4'teki at her ne kadar dokunulmaz gözükse de bazı durumlarda Be4 alıp f5 ile kuvvetli atak yapabilirim, b4-b5 sürüp piyon zincirini parçalayabilirim, e7'deki at g6'ya gittiğinde ♗c6 ile feda olanakları da olacak. Ayrıca d4'teki at c8 filinin yerinde kalmasını sağlıyor ve a8'deki kalenin oyuna dahil olmasına engel oluyor. Bunlar göz önüne alınınca Beyazın üstün olmaması imkansız. Yine de 19.♗xe4'ten vereceğim kararların daha basit olacağına inandım.

19...fxe4 20.exd6 ♗xb2 21.♖xb2

21.♗xb2 ♗f5 22.♗c4 ♗e6 23.♗d4 ♗xc4 24.♗xf5 ♗xf1 25.♗e7+ ♗h7

26.♗xf1±

21...♗d5

♗d21...♖xd6 22.♗ec3 ♖d4+ 23.♖f2 ♖g7 (23...♖xf2+ 24.♗xf2 ♗d5 25.♗xe4±) 24.♗xe4 ♗h3 25.♗ac5 ♖f5! (25...♖g6 26.♗g5 ♗xf1 27.♗xe7E) 26.♗e6 ♖h6 27.♗d6 ♗d5 28.♗f7! ♖g6 29.♗eg5 ♗xf1 30.♖b2 ♖g7 31.♖xg7+ ♗xg7 32.♗xe7± Beyaz taşlar çok aktif, materyal geri de değil.

22.♗ec3!

Oyunda bu hamleyi 21.♖xb2 alırken görmüştüm ve hoşuma gitmişti. Bu at ile c3'e gelmek (a4'teki yerine) göze garip geliyor, sonuçta a4'teki at tahtanın kenarında; ama e4 piyonuna iki taşla birden baskı yapmak çok önemli. 22.♗ac3 ♗f6 (22...♗e3 23.♗xe4 ♗xf1 24.♗xf1 ♗h3+ 25.♗f2±) 23.♗d4±

22...♗h3?

22...♖xd6 23.♗xe4 ♖g6 24.♗g5 ♗h3'ü e gelişini engelledim kestim aynı zamanda Siyahın h4 sürüşü de etkili olmayacak. 24...♗f5 25.♗e5±

23.♗f2?

23.♗xe4! ♗xf1 24.♗xf1 b6 25.♖e5 ♖d7 26.♖h5+— Üç piyon ve ata karşı siyah kale. Beyazın bariz materyal üstünlüğü var, aynı zamanda Siyah şah da zayıf. Bunu oyunda gördüm; ancak konumu yanlış değerlendirdim; çünkü a4'teki atı oyuna dönmekte zorlanacağımı düşündüm; çünkü b2-c4-e5 manevrası uzun sürer diye düşündüm. Şu an bakınca bir zorluk olmadığına ikna oluyorum.

23...e3?

Bu hamleden sonra Siyah, e piyonunu kaybetmekle kalmıyor aynı zamanda kayıp pozisyona gidiyor.: 23...♖xd6 24.♗xe4 ♖g6 25.♖c1± ♗g5 fikriyle, (25.♗g5?! ♗xf4! 26.gxf4 ♗xf4 27.♗xf4 ♖xg5+ 28.♗h1 ♖xf4 29.♗g1+ ♗g4 30.h3 ♗f7 31.hxg4 hxg4 Beyaz Şah zayıf, a4'teki at hala oyun dışı ve Siyahların yeterli oyunu var.

24.♗fe2 ♖xd6 25.♗xd5 cxd5 26.♗xe3

26.♖d4+—

26...b5

26...d4 27.♗e5 ♖f5 28.♖c2 ♗af8 29.♖c4+ ♗h8 30.♗b2+—

27.♗e5 ♗f5

27...♗f5 28.♗e6 ♖f8 29.♗c3+—

28.♗c3 ♗ac8 29.♗xd5 ♗c2 30.♖d4

1-0

Bu oyunu kazanmak önemliydi; çünkü hesaplarıma göre son iki turda bir puan alırsam ilk dokuza girecektim. Bu da bana onuncu turda Siyah taşlarla oynadığım Ufuk Sezen Arat'a karşı riskli oynama fırsatını verdi.

Mert Erdoğan (2438) -

Kıvanç Haznedaroğlu (2467)

2016 Türkiye Kupası (11.Tur)

(Analiz: GM Kıvanç Haznedaroğlu)

Türkiye Kupasında 11. Tur öncesinde Burak Fırat ile birinciliği paylaşıyordum. Bu tur benim için olduğu kadar son tur rakibim olan sevgili dostum Mert Erdoğan için de önemliydi. Mert kazanırsa, Burak Fırat'ın oyununun sonucuna göre birinciliği veya ikinciliği paylaşacaktı. Ben kazanırsam, birincilik veya ikincilik kesinleşiyordu.

1.e4 c5 2.♗f3 e6 3.d4 cxd4 4.♗xd4 ♗c6 5.♗c3 ♖c7 6.♗e3 a6 7.♖d2 ♗f6 8.0-0-0 ♗b4 9.f3

Mert'in sürekli oynadığı bu varyanta hazırlanmıştım.

9...♗e7

9...♗e5 Daha popüler olan devam yolu.

10.♗de2 d5

10...b5 11.♗b1 ♗a5 12.a3 ♗b7 13.♖d4 e5 14.♖c5 ♗c8 15.♖xc7 ♗xc7 16.♗g5 ♗a5 17.b4 ♗b6 18.a4 bxa4 19.♗xa4 ♗a7 20.♗g3 h5 21.♗d3 h4 22.♗f1 d5 23.♗d2 h3 24.gxh3 ♗xh3 25.♗xf6 gxh3 26.c4 dxc4 27.♗xc4 ♗xc4 28.♗xc4 ♗xf3 29.♗he1 ♗d4 30.♗c5 ♗c3 31.♗c1 ♗c8 32.♗xc3 ♗xc3 33.♗d1 ♗xb4 34.♗xa6 ♗a5 35.♗c5 ♗b6 36.♗b5+ ♗f8 37.♗d7+ ♗xd7 38.♗xd7 ♗d4 39.♗c2 ♗g7 40.♗d3 ♗g6 41.♗e2 ♗h6 42.♗f3 ♗g5 43.♗e8 ♗h4+ 44.♗e2 ♗f4 45.♗d3 f5 46.♗f1+ ♗f3 47.♗c6 ♗g4 48.h3+ ♗g3 49.exf5 ♗h2 50.♗b1 ♗xh3 51.♗d5 f6 52.♗b7 ♗g4 53.♗g7 ♗h4 54.♗e2 ♗h6 55.♗e4 ♗g4 56.♗g6 ♗c5 57.♗f3 ♗h2+ 58.♗g2 ♗g4 59.♗f3 ♗h2+ 60.♗e2 ♗g4 61.♗f3 ♗h2 62.♗xf6 ♗g5 63.♗f7 ♗d4 64.♗e4 ♗g4 65.♗g7+ ♗f4 66.♗b1 e4 67.♗f7 ♗f6 68.♗f8 ♗xf5 69.♗f7 ♗f4 70.♗xf6+ ♗xf6 ½-½ (70) Dominguez Perez,L (2754)-Wang,Y (2723) Beijing 2013

11.a3

11.♗g5 dxe4 12.♗xf6 gxh3 13.♖d4 exf3 14.♖xb4 fxe2 15.♗xe2 f5 16.♗f3 0-0 17.h4 e5 18.g4 a5 19.♖a3 fxg4

20.♖b5 ♘c4 21.♙e7 ♕f5 22.♙g5+ ♕g6
23.♖a3 ♙a2 24.♕e4 ♙a1+ 25.♖b1
♙a4 26.♕xg6 h×g6 27.♙e5 ♖ac8
28.♖a3 ♖fe8 29.♙d4 ♙d4 30.♖d4 f5
31.h5 ♖cd8 32.♖b5 ♖d4 33.♖d4 ♕g7
34.♕d2 ♖h8 35.♖e1 ♖xh5 36.♖e7+ ♕f6
37.♖xb7 f4 38.♕d3 g3 39.♖f3 ♖h1 0-1
(39) Georgiadis,I (2464)-Kryvoruchko, Y
(2652) Paleochora 2011

**11...♕a5 12.♕g5 d×e4 13.♕xf6 g×f6
14.♙h6 f5 15.♙f6 ♖g8**

15...♖g6 16.f×e4 ♙e5 17.♙e5 ♖d×e5
18.exf5 ♖g4 19.♖e1 ♕b6 20.♖d1 ♖f2
21.♖xf2 ♕xf2 22.♖d1 exf5 23.g3 ♕d7
24.♕h3 0-0-0 25.♖hf1 ♕e3+ 26.♕b1
♕e6 27.♖d3 ♖d3 28.c×d3 ♖d8 29.♖f3
♕b6 30.♖c3 ♕gl 31.♖e2 ♕b6 32.♕xf5
♕xf5 33.♖xf5 ♖d3 34.♕c2 ♖d7 35.♖c3
♕gl 36.h4 ♕d8 37.♖d5 ♖d6 38.♕d3
♕e8 39.♕e4 ♕f8 40.g4 ♖c6 41.♖f3
♖e6+ 42.♕d3 ♖e1 43.♖f6 h6 44.g5 h×g5
45.♖h7+ ♕e7 46.♖xg5 f6 47.♖e4 ♖d1+
48.♕c2 ♖d4 49.♖g3 ♕f7 50.♖f5 ♖d8
51.h5 ♖h8 52.h6 ♕e6 53.♕d3 ♕e5 54.b4
b5 55.♖f1 ♕b6 56.♖e7 ♕e6 57.♖e1+ ♕f7
58.♖d5 ♖d8 59.♖e7+ ♕g6 60.♕e4 ♕f2
61.♖e6 ♕h4 62.♖a6 ♕xh6 63.♖xf6 ♕g5
64.♕e5 ♕e1 65.♖e4+ ♕g4 66.♖d6 ♕f3
67.♖xb5 ♕g3+ 68.♕e6 ♕e4 69.♖d6+
1-0 (69) Shirov,A (2697)-Lutz, C (2650)
Dortmund 2002

16.f×e4 ♖g6N

Bu konuma benzer partiler incelemiştir Mert'e hazırlanırken. Siyah, piyon verecek daha aktif konuma gelmek istiyor. Beyaz, piyon önde olmasına rağmen gelişimde biraz sıkıntı yaşıyor: 16...♕d7 17.g3 ♖c8 18.exf5 ♖xf5 19.♕h3 ♖g6 20.♙h8+ ♕e7 21.♙h7 ♖h6 22.♙xf5 exf5 23.♖d5+ ♕f8 24.♖xc7 ♖xc7 25.♕g2 ♕a4 26.♖d4 ♕b6 27.♕b1 ♕xd4 28.♖d4 ♕xc2+ 29.♕a1 ♕b3 30.♖b4 ♖xh2 31.♖xb3 ♖xg2 32.♖f1 ♖c5 33.♖xb7 ♖xg3 34.♕a2 ♕g7 35.♖b6 a5 36.a4 ♖g4 37.b3 ♖g2+ 38.♕b1 ♖e5 39.b4 a×b4 40.♖xb4 ♖e4 41.♖xe4 f×e4 42.♖f4 e3 43.♖e4 e2 44.♕c1 f5 45.♖e7+ ♕f6 46.♖e8 f4 47.♕d2 ♕f5 48.♖f8+ ♕g4 49.a5 f3 50.a6 ♖g1 51.♖g8+ 1-0 (51) Panarin,M (2491)-Melkumyan,H (2366) Moskova 2006

17.♙h8+ ♖g8 18.♙f6

18.♙h7 ♙e5 Bu konum için oyun sırasında aktif bir oyun elde ettiğimi ve konumu severek oynayacağımı düşünüyordum. Burada Beyaz gelişim olarak sıkıntılı. Benim planım ise daha basit: Beyaz filimi

de getirdikten sonra 0-0-0 ve ♖c8 ile devam edebilirim. Burada artık inisiyatifi aldığımı düşünüyordum. Tabii ki Mert de bu devamyolunu gördü ve konumu oynamasının zor olduğunu düşündüğü için hamle tekrarına razı oldu. Beraberlik için birinciliği paylaşmayı garantiliyordu; çünkü Burak beraberliği yapıp daha erken masadan ayrılmıştı.

18...♖g6 19.♙h8+ 1/2-1/2

**Esat Bağlan (2238) -
Ege Köksal (2331)**

2016 Türkiye Kupası (11.Tur)
(Analiz: FM Ege Köksal)

1.e4 e5 2.♖f3 ♖c6 3.♕b5

Rakibimin İspanyol'a girmesini bekliyordum.

**3...a6 4.♕a4 ♖f6 5.0-0 ♕e7 6.♖e1 b5
7.♕b3 d6 8.c3 0-0 9.h3 ♖a5 10.♕c2 c5
11.d4 ♖d7 12.d×c5**

Beni şaşırtan bu hamle yerine d5 ve ♖bd2 bekliyordum.

12...d×c5 13.♖bd2 ♙c7

♗13...f6 14.♖f1 ♖b6 15.♖e3 ♕e6 Bu devamyolu gelişimi hızlandırdığı için daha iyiydi.

4.♖f1 ♖b6

14...♖c4 15.b3 ♖cb6 16.♖e3 ♖d8 17.♖f5 ♕f8 18.♖3h4 ♖f6 1/2-1/2 Mikhalechishin,A (2522) - Kozakov, M (2457) Varazdin 2003

15.♖3h2 c4N

Bu hamle hiç oynanmamış, ancak Be6 oynanan bütün partileri de Beyaz kazanmış. Ben burada Beyazın güçlü bir atağı olduğuna ikna olup bir an önce atımı b7-c5 yoluyla d3'e getirmeyi planladım.

**16.♖g3 ♖b7 17.♙f3 ♖c5 18.♖g4 f6
19.h4 ♕e6 20.♖f5 ♖ad8 21.♙g3 ♕xf5**

21...♕h8? 22.♖xe5±

**22.♖h6+ ♕h8 23.♖xf5 g6 24.♕h6
♖g8 25.♖e3?!**

25.♖xe7 Burada Beyazın e7'deki fili alıp fil çiftiyle oynaması gerekliydi. 25...♙e7 26.♖ad1 Beyaz, fil çifti avantajından dolayı hafif üstündür.

25...♕f8

♖e3 hamlesini değerlendirip Beyazın fil çiftini almasını önliyorum. Bir diğer seçenek de ♖d3 idi.

26.♕xf8 ♖gxf8 27.h5 ♕g7 28.♖ad1

Turnuvada son turlarda üst üste galibiyetler alan FM Ege Köksal, hocası GM Kıvanç Haznedaroğlu ile hem aynı odayı hem de ilk üç dereceyi paylaştı.

28.h×g6 h×g6 29.♖f5+ ♕f7 30.♖h6+ ♕g7 31.♖f5+=

28...♖e6 29.♙g4

29.h×g6 h×g6 30.♖f5+ ♕f7 31.♖h6+ ♕g7 32.♖f5+=

**29...♖g5 30.♖d5 ♙c5 31.b4 c×b3
32.♕xb3 ♖d5 33.♕xd5 ♖d6**

Burada c3'ü almak intihar olurdu. Beyaz, ♖c1'den sonra güçlü bir hücum elde ederdi: 33...♙xc3 34.♖c1 ♙a5 35.♖e3- fikir, ♖ec3.

34.g3 ♖fd8 35.♕g2 ♙c8 36.♙xc8?!

Burada Beyazın vezirleri değişmesi Siyahı rahatlatıyor; çünkü c3 piyonu zayıf ve Beyazın atağı bitti.

36...♖xc8 37.h×g6 h×g6 38.c4?

Bu hamle piyon kaybediyor. Beyaz büyük ihtimalle ♖c1'den sonra piyonu geri alacağını zannetti ama kaçırdığı bir hamle vardı: ♗38.f4 ♖e6 39.♕xe6 ♖xe6 40.♖d7+ ♕g8 41.♖h1!, ♖h7 fikriyle, berabere olurdu.

38...b×c4 39.♖c1 f5!

Rakibimin gözünden kaçan hamle buydu. Artık Siyah kazanca oynuyor.

**40.f3 f×e4 41.f×e4 ♖b6 42.♖e2 c3
43.♖ec2 ♖b2 44.♕f1 ♖xc2 45.♖xc2 ♖f3**

♖d2 ve ♖d4 fikirleri Beyazı çaresiz bıraktıyor.

**46.♕b7 ♖c7 47.♕xa6 ♖d2+ 48.♕g2
♖xe4 49.♕d3 ♖d6 50.a4 e4 51.♕e2 ♖f5
52.♕f2 ♖d4 53.♖c1 c2**

0-1

Özgür Akman

Sporcu

ozgur.akman@gmail.com

Ekaterina Atalık

Türkiye Kadınlar Şampiyonu

Türkiye'nin en kariyerli ve en yüksek reytingli kadın satranççısı IM Ekaterina Atalık, sekiz yıl aradan sonra ikinci kez katıldığı 2016 Arzum Türkiye Kadınlar Şampiyonasını tekrar kazandı.

6-12 Mart tarihlerinde İzmir Çeşme'de düzenlenen Arzum Türkiye Kadınlar Şampiyonası Ekaterina Atalık'ın kariyerinde ikinci kez katıldığı şampiyonayı kazanmasıyla sonuçlandı. Uluslararası usta (IM) ve kadın büyükusta (WGM) unvanlarını taşıyan Ekaterina Atalık, sekiz yıl aradan sonra iki beraberlik ve yedi galibiyetle şampiyonluğa ulaştı. Reyting favorisi olduğu şampiyonada, en önemli rakibi WGM Betül Cemre Yıldız'ı yenmeyi başarırken, WIM Khayala Isgandarova ve son tur artık birinciliği garantilemesinin de etkisiyle Ezgi Yılmaz ile hızlıca berabere yaparak mutlu sona ulaştı.

Şampiyona, sekiz yıl aradan sonra eski Avrupa Kadınlar Şampiyonunun katılımının yanında WGM Betül Cemre Yıldız'ın da 12. kez Türkiye Kadınlar Şampiyonu olarak tarihte en fazla bu unvana ulaşan isim olmasını sağlama fırsatı sağladığı için önem taşıyordu. Betül Cemre Yıldız, Gülümser Öney (Yılmaz) ile paylaştığı rekoru kırma imkanını Ekaterina Atalık ile aralarındaki kritik oyunu kaybedince ertelemek zorunda kaldı.

Organizasyon, Türkiye Satranç Federasyonu gibi bu işte çok tecrübeli ve iyiye alıştıran bir federasyon için yeni bir çıta oluşturdu ve beklentileri arttırdı; ancak sportif açıdan daha çekişmeli şampiyonaları düzenlemek gerekli. Türkiye'de genç ve başarılı satranççıların sayısı her geçen gün artıyor, Gizem Ayazmalı, Ece Özbay, Çiğdem Onur ve Çeşme'de oynamayan başka isimler de eklenebilecek, genel olarak 18 yaş altında satranca vakit ayıran bir kuşağın yanında onlara göre biraz daha büyük daha tecrübeli Ezgi Yılmaz, Büşra Arıç, Ezgi Yılmaz ve Ebru Kaplan gibi kadın satranççılar var; ancak milli takımda oynayan unvanlı ve kuvvetli satranççılara

2016 Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonu IM Ekaterina Atalık(solda) ve WGM Betül Cemre Yıldız(sağda), Türkiye Satranç Federasyonu'nun ilk kadın başkan olan Gülkız Tulay'la (ortada) birlikte.

aşağıdan yeterince tehdit gelmiyor.

Kadın satrancının daha da geliştirilmesi için iki soruna çözüm bulmak gerekiyor. İlki, mazeret bildirerek milli takımda oynamadıkları halde şampiyonaya katılmayan A milli takım oyuncularını WGM Kübra Öztürk ve WIM Zehra Topel'in mevcut mazeretlerinin giderilmesidir. İkincisiyse, şüphesiz Atalık, Yıldız, Öztürk, Isgandarova ve Topel'den oluşan bir takımın Olimpiyatlarda muazzam işler yapabilecek bir potansiyeli olsa da onların yerlerini de tehdit edecek (2150-2200 seviyesine ulaşacak) yeni isimlerin yetiştirilmesidir.

Genel olarak üniversiteye girdiği noktada 1900-2000 seviyesindeki genç kadınlar daha sonra satranca devam etmeyi tercih etmiyor. Bunun nedenlerinin ve çözüm yollarının üzerine düşünmek gerekiyor. Mevcut tabloda, çekişmenin 2-3 oyuna indiği, bir şampiyona oynandı ve IM Ekaterina Atalık şampiyonadan seçtiği iki partiyi analiz etti.

Ekaterina Atalık(2410) - Çiğdem Onur (1831)

Çeşme 2016, Türkiye Kadınlar Şampiyonası (3. Tur)

(Analiz: IM Ekaterina Atalık)

1.d4 d5 2.c4 c6 3.♘c3 dxc4!? 4.e3!

4.e4 b5 5.a4 a6!? (5...b4 6.♗c2!? (6.♗b1!?; 6.♗a2 ♗f6 7.e5 ♗d5 8.♗xc4 e6)) 6.axb5 cxb5 7.♗xb5 axb5 8.♗xa8 ♗b7=

4...b5 5.a4 b4 6.♗e4 ♗d5 7.♗g3 ♗f6 8.♗e2 e6

8...g6!? 9.♗f3 ♗g7 10.0-0 ♗a6 11.♗d2 c5 12.♗e5

9.♗f3?

9.e4! ♗xe4 10.♗f3 f5 11.♗e2! (11.♗1e2 ♗d6 12.0-0) 11...c3 (11...b3 12.♗xe4 fxe4 13.♗xe4) 12.♗xe4 fxe4 13.♗xe4 ♗b3 14.♗d3 ♗a6! 15.♗xa6 ♗xa6 16.♗xa6 cxb2 17.♗xc6+ ♗f7 18.♗xb2 ♗xb2 19.♗c1 b3 20.♗b7+ ♗g8 21.♗e2±

9...♗a5 10.♗1e2 ♗e7 11.0-0 0-0 12.e4 ♗bd7 13.h4!? ♗d8

13...h6 14.e5 ♗d5 15.♗xh6 gxh6 16.♗c1

2016 ARZUM TÜRKİYE KADINLAR ŞAMPİYONASI SIRALAMASI

Sıra	Unvan	Adı Soyadı	ELO	UKD	Puan	BH-1	BH-2
1	IM	Ekaterina Atalık	2410	2431	8	51½	46½
2	WGM	Betül Cemre Yıldız	2349	2340	7½	49½	45
3	WIM	Khayala Isgandarova	2204	2209	7½	49½	44½
4		Gizem Ayazmalı	1836	1906	6½	49	44
5		Ezgi Yılmaz	1846	1941	6½	47½	43
6		Büşra Arıç	1798	1885	6½	46½	42
7	WFM	Yulia Gökbulut	1997	1948	6½	46	41
8	WCM	Ece Özbay	1866	1896	6	51	46
9		Çiğdem Onur	1831	1791	6	47	42½
10		Seda Gönülden Alev	1617	1768	6	44	40½
11		Ebru Kaplan	1948	1985	6	42	38
12	WCM	Emel Kaya	1987	2033	6	42	37½
13	WCM	Ece Alkım Erece	1752	1815	6	40	36
14		Sena Bengü Ayan	1717	1753	6	39½	35½
15		Dilek Avluk	1463	1620	6	37	34½

14. ♖c2 ♠a6
14...h6!?
15. ♠g5 ♠ac8?
15...h6 16. ♠e3
16.e5 ♗d5 17. ♠xd5 ♠xg5 18. ♠xe6
♠xh4?
18...fxe6 19.hxg5 c5 20.d5 ♗xe5
21. ♖e4 ♖c7 22.f4 exd5 23. ♖xe5 ♖xe5
24.fxe5 ♠e8
19. ♠xf7+!!
19. ♠xc4 ♠xc4 20. ♖xc4 ♗b6≠ (20...
c5 21.e6)
19...♗xf7 20. ♖xh7 ♠h8 21. ♖f5+
♗e7 22. ♖g4
22. ♖g6! ♗d8 (22...♠cf8; 22...♠cg8
23. ♗f5+ ♗d8 24. ♗xh4) 23. ♗f4 ♗c7
24. ♖d6+++; 22. ♗f4 ♗f8 23. ♖g4 g5
24. ♗f5+ ♗d8 25. ♗xh4 gxh4 26. ♖g7
♠h7! 27. ♖xf8+ ♗c7 28. ♖xf4+-
22...g5 23. ♗f5+! ♗d8 24.g3!
24.f4? c3! 25.bxc3 bxc3! (25...♠xe2
26. ♖xe2 bxc3 27. ♖g4) 26.fxg5 ♠xe2
27. ♖xe2 ♠xg5+
24...♗c7 25.gxh4 gxh4 26. ♗h2 ♠cg8
27. ♖f4?!
27. ♖e4!
27...♗f8??
27...c3! 28.bxc3 ♠xe2 29. ♠g1 b3
30.e6+ ♗b7 31.exd7 ♖c7

28. ♗e3?
28. ♗e7!+-
28...♗b7 29. ♠g1± ♠xg1
29...♗c7
30. ♠xg1+- ♖c7 31. ♖f6 ♠h5
32. ♖xf8 ♠h7 33. ♖xb4+ ♗a8 34. ♠g8+
♠c8 35. ♗xc4
35. ♗f5+-
1-0

IM Ekaterina Atalık (2410) – WGM Betül Cemre Yıldız (2349)

Çeşme 2016, Türkiye Kadınlar
Şampiyonası (5. Tur)
(Analiz: IM Ekaterina Atalık)
1.d4 ♗f6 2.c4 e6 3. ♗f3 ♠b4+
4. ♗bd2 b6 5.g3 ♠b7 6. ♠g2 0-0 7.0-0
d5 8.cxd5
8. ♗e5 ♗bd7 9. ♖a4
8...exd5 9. ♗e5 ♗bd7 10. ♗df3
10. ♖a4
10...♠d6 11. ♠g5
11. ♠f4
11...♖e8 12. ♠c1
12. ♠f4
12...c5 13. ♠f4 ♗e4 14. ♗xd7 ♖xd7
15.dxc5 bxc5 16. ♠xd6 ♖xd6 17. ♗h4?!
17. ♗d2!
17...♖e5 18. ♖c2 ♠fe8 19.e3 ♠ac8
20. ♠xe4?!
20. ♗f3 ♖h5 21. ♗d2
20...♖xe4

20...dxe4 21. ♖fd1 ♠a6
21. ♖xe4 ♠xe4 22. ♖fd1 g6 23. ♗f3
♠b4
23...♗a4!? 24.a3 ♠a6
24.b3 d4 25. ♗e5 dxe3 26.fxe3 ♠e4
27. ♗c4± ♠e7 28. ♗d6
28. ♗f2!?
28...♠f3 29. ♗f2 ♠g4 30. ♠c2 h5
31. ♠cd2 ♗g7 32. ♠a6 ♠e6 33. ♗d6!
♠b8?
33...♠cc7
34. ♠a5?!
34. ♠c6 ♠b6 35. ♠xc5 ♠d7 36. ♗c4+-
34...♠c7 35.e4± ♗f8 36. ♗e3 ♗e7
37.e5
37. ♗b5 ♠cb7 38. ♗xa7
37...h4 38.gxh4 ♠h8 39. ♠a4 ♠d7?
39...♠h5! 40. ♠e4 ♠f5 41. ♗xf5+ ♠xf5
40. ♠f4 a5??
40...♗e6 41. ♠df2 ♠h7 42. ♗e4+
41. ♠xf7+ ♗e6 42. ♠f6+?!
42. ♠g2 ♗xe5 43. ♠xg6 ♠xh4
44. ♗c4+-
42...♗xe5 43. ♠f4 ♠e6
43...♠f5
44. ♠e4+ ♗f6 45. ♠f2+ ♗e7 46. ♗f7+-
♠e8 47. ♗g5 ♠c6 48. ♠f7+ ♗d6 49. ♠f6
♗d7 50. ♠fxe6 ♠cxe6 51. ♠xe6 ♠xe6+
52. ♗xe6
52. ♗xe6 ♗xe6 53. ♗e4+-
1-0

Başak Göktaş

Basın ve Haber Koordinatörü

basak.goktas@tsf.org.tr

Canlı yayınların muhteşem ikilisi: IM Can Arduman & Özgür Akman

Gerçekleştirdikleri canlı yayınlarla ulusal şampiyonaların nabzını tutan ve profesyonel olduğu kadar sıra dışı tarzlarıyla da satranç severleri ekrana başına kitleyken Türk satrancının muhteşem ikilisi IM Can Arduman ve Özgür Akman ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Türk satranç camiası sizleri ayrı ayrı yakından tanıyor olsa da ikili olarak ilk kez Adana'da gerçekleşen 2015 Türkiye Satranç Şampiyonası'nda tanıştı ve sizlerin canlı yayınına yaptığınız turnuvalar satranç severler tarafından daha fazla takip edilmeye başladı. Bu ilgiyi neye bağlıyorsunuz?

C. Arduman: Özgür'le Adana'da yapmaya başladığımız canlı yayınlar öncelikle bir uyum meselesi. Aramızda çok güzel bir uyum var. İkincisi Özgür'ün bilgi ve birikimi çok önemli. Benim için yanımda bulunan kişinin benimle aynı frekansta olması, aynı bilgi birikimine sahip olması çok önemli. Dolayısıyla onunla çok iyi bir uyum yakaladık canlı yayınlarda. Espri anlayışımız ve hayata bakış açımızın benzer olması da tabii bu uyumda ve başarıda çok önemli bir etken oldu ve dünya standartlarında bir yayın yapar hale geldik.

Ö. Akman: Uzun zamandır yayınlara bir sunucunun katılması gerektiğini düşünüyordum. Can Arduman'ı yıllardır tanıyor olsam da yayında nasıl olacağımızı öngörmek güçtü. İlk olması, belli bir standardın üstünde olması ve doğallık bence ilgi çekti.

Birlikte canlı yayın yapmak nasıl? Hiç atışıyor musunuz?

C. Arduman: Canlı yayın aralarında birkaç kez atıştığımız oldu, hatta canlı yayın esnasında da oldu. Ama bunlar çok doğaldır. Özgür'e düşüncelerimi açıkça söyledim hep. Söylediklerim za-

Fotoğraflar: Başak Göktaş

man zaman sert de olabilir ama Özgür genel olarak son derece olgun karşıladı ve benim haklı olduğum durumlarda da "Haklısın Can ağabey" dedi. Neticede biz o uyumu yakaladık ve aramızda bir diyalog oluşmasını sağladı.

Ö. Akman: Sonuçta şöyle bir gerçek var. Günde on saat yan yana oturan iki insan arasında iletişim her zaman mü-

kemmel olamaz. Canlı yayın stresli bir iş ve ufak tefek atışmalar oluyor, doğaldır bunlar.

Yayın öncesi nasıl hazırlık yapıyorsunuz?

C. Arduman: Yayın öncesince konuklarla ilgili konuşuyoruz, oyunların analizi dışında programı hangi konularla

doldurabileceğimiz konusunda konuşuyoruz. Örneğin şimdi burada Türkiye Kadınlar Şampiyonası oynanıyor. Bu şampiyonanın tarihçesi, bu şampiyona ile eş zamanlı gerçekleştirilen Dünya Kadınlar Şampiyonası tarihçesi gibi önemli konu başlıklarını karşılıklı olarak çalışıp, özellikle Özgür'ün sunucu olarak hazırlığını yapıp gelmesinin canlı yayınlara büyük katkısı olduğunu ve renk kattığını düşünüyorum. Örneğin Dünya Kadınlar Şampiyonu Vera Menchik'in çok ilginç bir hayatı var, birazdan onu anlatacağız. Onun dışında Türkiye Şampiyonasında iki oyuncunun 11 kez şampiyon olması gibi ilginç bir istatistiği izleyicilerle paylaşacağız. Bütün bunların canlı yayınlara inanılmaz bir renk kattığını düşünüyorum. Ayrıca izleyicinin ilgisinin sürekli kılınabilmesi için bir süre sonra dikkatini başka bir konuya çekmek gerekiyor. Dikkatini canlı tutmak ve heyecan duymalarını sağlamak gerekiyor. Heyecanı ise canlı yayında bir konumda oyuncuların video görüntülerini yakalayıp o anki kritik konumlara değinip oyuncunun stresini doğrudan izleyiciye yansıtarak yaratıyoruz. İzleyici ise bir şekilde empati kurup zevkle izliyor. Bunların hepsi izleyicinin nabzını tutmakla ilgili.

Ö. Akman: Turnuvalarda olduğu gibi canlı yayınlar için de hazırlıksız başarı zor. O turnuvaya katılan oyuncular, bahsedilecek konuların yanında satranç tarihi ve kültürüyle ilgili sürekli güncelleme muhtaç bir birikim olması gerekiyor.

Canlı yayınların kamera arkasında neler oluyor?

C. Arduman: Ben yaptığım işten çok zevk alıyorum ve izleyenlerin de zevk almasını istiyorum. Kamera arkasında çok eğleniyoruz, Özgür ile çok iyi bir arkadaşlık ilişkimiz var. Zaten iki satranççı bir araya geldiği zaman konuşacak çok şey bulabiliyorlar. Bazen oturup yıldırım bile oynuyoruz.

Ö. Akman: Kamera arkasında yayında olduğundan daha çok gırgır şamata

dönüyor. Bazen, tabii ki yayında söylemeyeceğimiz espriler yapılıyor, konular açılıyor. Ara verdiğimiz anda frekans değişiyor.

Canlı yayın esnasında yaşanan unutamadığınız bir anınız oldu mu?

C. Arduman: 2016 Türkiye Kupası canlı yayını esnasında bir oyuncunun hamle geri alma görüntüsünü Özgür'ün fark etmesi bizim için ilginç bir hadiseydi. Sonradan sosyal medyada da "trend topic" oldu.

Ö. Akman: Bir defasında yayını kendimi Can Arduman diye tanıtarak kapatmıştım. En komik anlardan ve gaflardan biriydi.

Yayınlar saatlerce sürüyor. Yorucu olmuyor mu?

C. Arduman- Saatlerce de sürse biz zevk alıyoruz. Mesela, Özgür'le bu sabah yaptığımız yayın; ben biraz yorulduğum, ama Özgür hâlâ devam etme niyetindeydi. Bazen insan unutmuyor zamanı; o kadar zevk alıyorsun ki, unutmuyorsun. Bazen de hakikaten yorulduğunu hissediyorsun, gerçekten tükendiğini hissediyorsun.

Bu seyirciye yansıyor mu sizce?

C. Arduman- Konuşmaların, tavırların, hallerin, enerji kaybın; seyirci bunu mutlaka hisseder, seyircinin hissetmemesi mümkün değil. İşte o anda, sen seyircinin de hissedeceğini anladığın anda yayına bir ara vereceksin.

Ö. Akman- Bazen durumu fark edip, araya gitmeye çalışıyorum, ama şöyle şeyler de oluyor. Can Arduman, satrancı çok seviyor. Bir konum ilgisini çekiyor, analizlere dalıyor gidiyor, enerjisi düşse bile konumu bırakamıyor. Yorulsan da konumları incelemeyi bırakamıyorsun. Tabii yorulduğumuz anlarda yayını izleyenler fark edebilir durumu.

C. Arduman- Genelde analizci ile yorumcunun farkı bu işte. Yorumcu orada, analizcinin takıldığını fark edip, ona müdahale etmek isteyebilir. Bu gayet do-

ğal bir şey. Çünkü ben kapılıyorum oyunun heyecanına, lüzumsuz yere mesela on dakika analiz ediyorum. Tabii, seyirciyi sıkıran bir şey bu aslında. Dünyadaki canlı yayınlarda mesela, sunucular eğer bir şeye çok uzun süre takılıyorsa ilgimi kaybediyorum, yani düşünüyorum bir anda o yayından.

Ö. Akman- Temel çelişki görüntülü medyanın hızlı tüketilen bir ürün olması ile satrancın hazmedilerek, derinlemesine incelendiğinde anlaşılabilir bir oyun olması. Turnuva yayınlarında hem seyirciye belli bir süre tanımak hem de onları yayından uzaklaştırmayacak kadar dinamik olmak gerekiyor.

Birbirinize alıştınız mı?

C. Arduman- Tabii, biz çok alıştık artık birbirimize.

Ö. Akman- Alıştık, zaten tamamen yabancı da değildik. Can Arduman, satranç kariyeri olarak özel bir yere sahip ve benim "ağabey" diye hitap ettiğim samimiyette, yıllar önce TED Kolejliler takımında beraber oynadık ve sonrasında belli bir arkadaşlık da geliştirdik.

Birbirinizden öğrendiğiniz şeyler oluyor mu?

C. Arduman- Biz birbirimizden çok şey öğreniyoruz. Çünkü biz her konuda sürekli birbirimizle bilgi alışverişinde bulunuyoruz. Ben ona düşüncemi söylüyorum, o bana düşündüğünü söylüyor. Ben onun düşüncelerini hiçbir zaman değiştirmeye çalışmam. Yani en azından, onun yorumlarına onun bakış açısıyla bakmayı öğreniyorum, o da benim yorumuma benim bakış açımıla bakmayı öğreniyor. Birbirimizden öğreniyoruz yani. Çünkü ben onun bakış açısına saygı gösteriyorum, o da benim bakış açımı saygı gösteriyor. Bu bize bir şeyler katıyor, eminim.

Ö. Akman- Hayatla, satrançla, satrancın idari konularıyla ilgili kesin doğruları bulmak bazen zor olabiliyor. Can Arduman'la bir konuyu tartışırken tabii ki pek çok şey öğreniyorum. Zaten Ar-

duman, benden çok daha kuvvetli bir satranççı, oyunun kendisine dair öğrendiğim ve beni şaşırtan pek çok şey oluyor.

Bir sonraki canlı yayın yapacağınız turnuva hangisi olacak?

C. Arduman- Federasyonun genel olarak turnuva takviminde gözüken o ki, Türkiye İş Bankası Süper Satranç Ligi. Ben bu sene ilk defa Süper Lig'den canlı yayın yapmak istedim. Bildiğin gibi, ben normalde Süper Lig'de oynuyorum, zevk alarak da oynuyorum. Ama açıkçası ben canlı yayın yapmaktan daha çok zevk alıyorum. Çünkü oynamak bana biraz stresli geliyor. Süper Lig'de yapılacak bir canlı yayının gerçekten çok önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü Süper Lig'e çok üst düzey oyuncular katılıyor ve bu oyuncuların analizlerinin bizim satranç camiasına, satranç severlere çok şey katacağını düşünüyorum. En azından oyunlarını birtirdikten sonra, o analizlere gelmeleri ve orada bulunmaları ve satranç severlerin onları canlı olarak seyretmelerinin Türk satranççı için, özellikle gençler için çok büyük fayda sağlayacağını düşünüyorum.

Ö. Akman- Kişisel programım belli olmamakla birlikte Süper Lig'de böyle bir yayın olması önemli. Dünyaca ünlü büyükustalar gelecek, Türkiye'nin en kuvvetli satranççıları arzu endam edecek.

Sizin gibi canlı yayın yapan, tarzınızı benzettığınız başka bir sunucu ikilisi var mı aklınıza gelen?

C. Arduman- Bazıları benim tarzımı Sergen Yalçın'a benzetmiş. Ben şaşırdım ona. Bazen böyle keskin yorumlarım oluyor; o keskin, dobra yorumlarımı birazcık benzetmişler. Tabii, herkesin kendi kişiliği var, doğal bir üslupla sunum ve analiz yapıyorum ben, Özgür de öyle.

Ö. Akman- Satranç dünyası içinde bakınca gayet özgün yayınlar yaptığımızı düşünüyorum. Doğallık ve özgünlük önemli.

Yurtdışında sizin gibi satranç turnuvalarında canlı yayın yapan sunucuları

nasıl buluyorsunuz?

Ö. Akman- Benim dinlemeyi en çok sevdiğim, hem analizlerinden faydalandığım hem de muhabbetleri keyif veren ikili; büyükusta Jan Gustafsson ve Peter Svidler. Peter Svidler'i ICC (Internet Chess Club) zamanlarından beri keyifle takip ederim, zaten son yirmi yılın en büyük satranççılarından birisi.

C. Arduman- Bu ikili bir araya geldikleri zaman gerçekten de doyurucu bir canlı yayın yapıyorlar. Mesela ben, bazı canlı yayınlardaki gereksiz konuşmaları çok yadırgıyorum. Teknik olarak canlı yayını şöyle analiz ediyorum ben: İki kişi bir araya geldikleri zaman, sürekli birbirleriyle sohbet etmeleri, havadan sudan konuşmaları bir yere kadar güzel ama bir yerden sonra gerçekten bir satranç izleyicisini sıkıyor. Ne kadar iyi yorumcu olsalar da orada bulunmalarının asıl nedenini unutabiliyorlar. Mesela, Lawrence Trent yapıyor bunu. Jan Gustafsson da onun yüzünden zaman zaman yapıyor. Ama mesela formatta da şöyle bir şey var: Eğer görüntü sadece o iki yorumcuyu gösteriyorsa, board kenarda durmuyor ya da hiçbir şekilde turnuva salonundaki oyuncuların görüntüsü olmuyorsa, bir kere bence baştan yanlış bir format bu. Beni oyuncuların orada nasıl oynadıkları ilgilendiriyor; ben o oyuncuların yüzlerini, mimiklerini görmek istiyorum. Ben senin yorumcunun yüzünü, mimiklerini bir yere kadar görmek isterim; sürekli karşımda aynı insanları niye göreyim?! Mesela en son Dünya Kupası'nda yapıldı bu. Bence çok yanlış bir şey; canlı yayınlarda izleyicinin kesinlikle ilgisini azaltan bir canlı yayın yöntemi bu. Kameralar var, altyapı hazır... Her türlü şey hazır; sadece reji o iki yorumcuyu bir kenara koyacak, oyuncuları ve oyunları da gösterecek. Bunu yapmıyorlar. Dünya şampiyonu oynuyor örneğin; Dünya Şampiyonunu göstereceğine, bize iki tane yorumcuyu gösteriyor ve Dünya Şampiyonunu arada bir iki dakika izliyorsak, onları bir saat izliyoruz. Böyle bir şey olmaz. Onun

dışında, Amerikan canlı yayın ekibi var; mesela Maurice Ashley'i sayabilirim.

Ö. Akman- Maurice Ashley üst düzey bir prodüksiyonda çok başarılı. 2014 Dünya Yıldırım Şampiyonasında kendine has ve hareketli bir tarzı geliştiren GM Dimitry Komarov'u da çok beğeniyorum.

C. Arduman- Bir de, bu canlı yayınların bir numarası var; o da Yasser Seirawan. Canlı yayınların duayenidir o, ilk başlatandır. Amerikalı, Amerikan milli takımında oynamış, büyükusta ve halen de canlı yayın yapıyor. Özellikle Amerika'daki canlı yayınları yapıyor; ama dünyada da canlı yayınlara çağrılınca, gelip yapıyor. Bazen de Jennifer Shahade diye bir bayan büyükusta ona eşlik ediyor. Gerçi ben kendisini pek beğenmiyorum, bunu açıkça belirtiyim.

Uluslararası bir turnuvada canlı yayın yapmak isteseniz, bu hangisi olurdu?

C. Arduman- Ben yaptım zaten, dünya kupasında yaptım. Hatta İngilizce yaptım. Ukraynalı GM Mikhailo Oleksienko ile beraber yaptık. Bu benim için çok çok güzel bir tecrübeydi. Kramnik, Aronian, Nakamura gibi dünya şampiyonları yanıma gelip analizler yaptılar. Yani dünyanın ilk 10'u gelip yanıma analizler yapıyordu. Bu benim için çok çok büyük bir tecrübeydi. Olimpiyatlarda da yaptım. Fakat olimpiyatlarda maalesef görüntülü canlı yayın yapamadım, sesli olarak yaptım. Açıkçası olimpiyatlarda normal bir canlı yayın yapmayı çok isterdim. Çünkü olimpiyatlar bir satranççının gidip yaşayabileceği en güzel turnuvalardan bir tanesi. O yüzden de bence bu harcanmış bir fırsattır benim için.

Ö. Akman- Gazeteci olarak iki olimpiyat takip ettim, Dresden 2008'in tamamını izledim. Satranç olimpiyatında canlı yayın kesinlikle harika olurdu. Çünkü satranç olimpiyatları farklı ülkelerden, amatörlerden süper büyükustalara kadar geniş bir oyuncu yelpazesini bir araya

getiriyor. Artık aktif bir gazeteci değilim ama imkan olsa New York'ta, Carlsen-Karjakin arasında oynanacak olan Dünya Şampiyonluğu maçını yerinde izlemek isterdim.

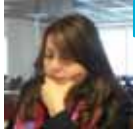
Satrançta Türkiye'nin geldiği noktayı nasıl buluyorsunuz?

C. Arduman- Satrançtaki sporcu sayısının, özellikle lisanslı sporcu sayısının çok çok arttığını görüyoruz. Bu büyük bir başarı gerçekten. Mesela geçenlerde gazetelerde çıktı, "Türkiye şaha kalktı" diye. Bu doğru bir tespit. Satrançta oyuncu sayısının bu kadar artmasının ana nedenlerinden bir tanesi, özellikle satrancın okullara yayılması, okullarda çok büyük ölçüde yaygınlaşması. İlkokullar olsun, ortaokul-liseler olsun ve hatta anaokulları olsun, satrancın yayılması daha sonra da üniversitelere girmesi, üniversitelerde burslu olarak öğrencilerin okuyabilmesi, satranca olan ilginin muazzam artmasına neden oldu ve bu çok kısa sürede inanılmaz boyutlara vardı. Şu anda lisanslı oyuncu sayısı 600 bin deniliyor. Bu çok önemli bir sayı. Bu demektir ki satranca çok büyük bir ilgi var ve artık müthiş bir popülaritesi var satrancın. Bu durum, aslında bizim hep olmasını arzu ettiğimiz bir şeydi. Bu, Türkiye'de satrancın

yaygınlaşması açısından çok büyük bir başarı. İyi oyuncu yetiştirme meselesine gelince: İyi oyuncu yetiştirmek çok zor bir şey aslında dünyada. İyi oyuncu yetiştirmek sadece federasyona bağlı değildir. Ben bunu hep anlatıyorum. Zamanında Türkiye Satranç Federasyonunun hiçbir olanağı yoktu, ben kendi kendimi yetiştirdim. Satranç kitapları aldım, okudum; o zaman hiç parası olmayan TSF'nin yardımı olmadan, gittim turnuvalarda oynadım. Yani kendi kendimi yetiştirdim. Çok fazla çalıştım. Bugünkü oyuncuların şöyle büyük bir şansı var: TSF artık Milli Takım havuzundaki oyunculara çok üst düzey antrenörler ile çalışma kampları organize ediyor ve onlara kendilerini geliştirme imkanı sunuyor. Ayrıca bu oyuncular ceplerinden bir kuruş harcamadan yurtdışında TSF'nin seçmiş olduğu birçok turnuvaya katılma şansı buluyorlar. Ama eğitim vermek ve oynatmak başarıya giden yolun sadece bir bölümü. O verilen eğitimden sonra senin oturup çalışman lazım satrancı. Çok ama çok çalışmadan hiçbir şey olmaz yani, çalışacaksın. Bu işin yüzde 20'si yetenekse, yüzde 80'i çok çalışma. Bu çok doğru bir tespittir. Yani "Benim yeteneğim var, ben yeteneğimle oynarım" diye bir şey yok. Satrançta başarı gelmesi için bence, Milli

takımlar bazında da yapılması gereken şey şu: Milli takım oyuncularımızın çok ciddi bir çalışma temposuna girmeleri gerekiyor ve onların arasındaki uyumu da sağlamak gerekiyor. Ben buna gerçekten inanıyorum. Tabii ki artık çok güçlü oyuncularımız var, büyükustalarımız var, hepsi gayet iyi oyuncular. Ancak 2600-2700 seviyesine ulaşmak ve turnuvalarda tabelaya girmenin püf noktası bence çok çalışmak! Ama bunun yanında uluslararası takım turnuvalarında birazcık da şans faktörü devreye giriyor. Çünkü özellikle olimpiyatlarda oynadığın takımlar çok önemli. Örneğin son turda kuvvetli bir takım yerine zayıf bir takım çıktığı zaman, onu yendiğin anda 10 basamak yukarı çıkabiliyorsun. Dolayısıyla, takım turnuvalarında iyi bir yerde bitirmek için eşlendirmedeki şans faktörünün de rolü büyük.

Ö. Akman- Organizasyonel anlamda da sportif anlamda da bir aşama kaydedildi ama hem masa başında, sportif anlamda daha büyük başarılar hedeflenmeli hem de Türkiye'de satranç kültürünün yerleşmesine daha büyük katkı verilmeli. Yönetmelik kararlar gerekirse imkanlar zorlanarak satranççı odaklı olmalı.

Fatma YILMAZ

Uluslararası Hakem

fyilmazmavikale@gmail.com

Görme Engelliler Türkiye Şampiyonası

Bireyselde Aksu, Eryılmaz, Saltık, Balcı;
takım sıralamasında ise Ankara Çankaya Belediyesi şampiyon

Türkiye Görme Engelliler Şampiyonası 25-29 Ocak 2016 tarihlerinde yapıldı.

Görme Engelliler Spor Federasyonu'nun 2016 çalışma takviminin ilk etkinliği olan Türkiye Görme Engelliler Satranç Şampiyonası, Antalya Side Star Elegance Otel'de Genel, Kadınlar, Gençler ve Yıldızlar olmak üzere dört kategoride düzenlendi.

2016 Türkiye Görme Engelliler Şampiyonası'nın ilk turu açılış töreninin ardından 25 Ocak 2016 saat 12.00'da başladı.

Genel Kategoride, Görme Engelliler Türkiye Şampiyonası yapılmaya başlandığı ilk yıldan bugüne milli takımındaki masasını kimselere bırakmayan Mümin Aksu bu yıl da zirvedeki yerini koruyarak şampiyonluk sayısını dokuza yükseltti. Genç oyuncu Emre Ev ikinci olarak milli takımda ilk kez yer alırken Levent Vural yılların deneyimiyle üçüncü olmayı başardı.

Kadınlar Kategorisinde Hediye Eryılmaz şampiyon olurken Huriye Çetintaş ikinci, geçtiğimiz yılın ikincisi Ayten Cansel Özkan üçüncü oldu.

Gençlerde geçen yılın şampiyonu Süleyman Saltık koltuğunu korurken, Atakan Sarsam ikinci, geçen yılın ikincisi Ümit Selçuk üçüncü oldu.

Yıldızlarda geçen yıl ilk kez yarışmaya katılan ve ikinci olan Emre Eren Balcı bu yıl şampiyonluk koltuğuna yerleşirken Selami Kıran ikinci, İsmail Uysal üçüncü oldu.

Beş gün süren şampiyonada Gençlerde 56, Yıldızlarda 42, Kadınlarda 82, Genelde 243 olmak üzere toplamda 423 sporcu yarıştı. Yarışma sonunda kadınlarda, genelde, gençlerde ve yıldızlarda bireysel sıralama ilan edilirken, aynı kulüp adına yarışan üç genel, bir

kadın ve bir genç ya da yıldız sporcunun puanları toplanarak takım sıralaması da ilan edildi. Yarışma her ne kadar bireysel olsa da kulüpler açısından takım olarak dereceye girmek her sene olduğu gibi bu sene de daha önemliydi. Bu çekişmeye iki büyük şehir arasındaki rekabet de girince maçlar daha da bir zorlaştı. 9 tur sonunda ise takım sıralamasında gülen taraf Ankara oldu: Ankara Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü Şampiyon, İstanbul Altınokta ikinci. İki büyük şehri ise Konya Mevlana Görme Engelliler Spor Kulübü üçüncülükle takip etti.

Yarışma 29 Ocak 2016 tarihinde dereceye giren sporculara ve kulüplere ödülleri verilmesinin ardından son buldu.

Genel Kategori Final Sıra İlk On			
Sıra	Ad	Rtg	Puanlar
1	Mümin Aksu	1812	8
2	Emre Ev	1539	8
3	Levent Vural	1795	7½
4	İsa Ada	1493	7½
5	Yusuf Solak	1640	7½
6	Uğur Deniz	1880	7
7	Ünal Dönmez	1827	7
8	Şefik Karaköseli	1620	7
9	Seyfettin Çağrı Yıldırım	1509	7
10	Mehmet Kuş	1595	7

Levent Vural, Emre Ev, Mümin Aksu

Kadınlar Kategorisi Final Sıra İlk Beş

Sıra	Ad	Rtg	Puanlar
1	Hediye Eryılmaz	1169	6
2	Huriye Çetintaş	1076	6
3	Ayten Cansel Özkan	1325	6
4	Özlem Göçmen	1082	6
5	Ayça Balcı Güngör	1011	5½

Hediye Eryılmaz, Huriye Çetintaş, Ayten Cansel Özkan

Gençler Kategorisi Final Sıra İlk Beş

Sıra	AD	Rtg	Puanlar
1	Süleyman Saltık	1614	7
2	Atakan Sarsam	1286	5½
3	Ümit Selçuk	1390	5½
4	Faruk Korkmaz	1125	5½
5	Ali Başer	1236	5½

Süleyman Saltık, Atakan Sarsam, Ümit Selçuk

Yıldızlar Kategorisi Final Sıra İlk Beş

Sıra	AD	Rtg	Puanlar
1	Emre Eren Balcı	1171	6½
2	Selami Kıran	1099	6
3	İsmail Uysal	1060	5½
4	Muhammet Balcı	0	5
5	Ramazan Keyvan	0	5

Emre Eren Balcı, Selami Kıran, İsmail Uysal

Takım Sıralaması Final Sıra İlk On

Sıra	Takım	Puan
1	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	33
2	İstanbul Altı Nokta Spor Kulübü Derneği	31
3	Mevlana Engelliler Spor Kulübü	30
4	Denizli Görme Engelliler Spor Kulübü	30
5	Nilüfer Belediyesi Görme Engelliler	28
6	Boğaziçi Engelliler Spor Kulübü Derneği	28
7	Gençlerbirliği Görme Engelliler Spor Kulübü	27
8	Ankara Altı Nokta Spor Kulübü	27
9	Engelsiz Akademi Spor Kulübü	27
10	Manisa Görme Engelliler Spor Kulübü	25

Takım Şampiyonu Çankaya Belediyesi

FM Selim Çitak

Sporcu

slmctk@hotmail.com

Katar'da yıldızlar geçidi

Son yıllarda giderek artan 'Kuvvetli Açık' kervanına Katar Açık da geçen sene katıldı. Hem de ne katılma! Katar Açık son yıllarda gördüğümüz en kuvvetli açık turnuvaların başında geliyor!

2014 senesinde sadece 2300 ve üzeri oyuncularını kabul eden Katarlı organizatörler 100.000 dolarlık toplam ödül koyarak sadece dünyanın dört bir yanından çeşitli kuvvet derecelerinden satranç oyuncularını değil, dünyanın zirvesinden çok önemli isimleri de turnuvaya çekmişti. Bunların başında Vladimir Kramnik (Tabii ki burada bir parantez açmak gerekiyor, Kramnik'in oynama sebebinin sadece 100.000 dolarlık ödül havuzu olduğunu iddia etmek hayalcilik olur, muhtemelen organizatörler açılış senesinde eski bir dünya şampiyonunu ve mevcut dünya satrancının zirvesinden bir oyuncuyu görmek için büyük gayret sarf ettiler) Anish Giri, Vachier-Lagrave Maxime gelmekteydi. Bu muazzam açık turnuvayı sürpriz sayılabilecek şekilde (açık turnuvalarda sürprizlere alışığız değil mi? İstanbul 2012, Cebelitarık 2014 Reykjavik 2015 yakında tarihte aklıma gelenler) süper genç Yu Yangyi puan farkıyla son tur Kramnik'i yenerek kazanmayı başarmıştı.

Katar 2015 ise beklentilerin çok üzerindeydi! Şimdiki Dünya Şampiyonu Magnus Carlsen açık bir turnuvada oynamayı kabul etmişti! Bu başlı başına bir sansasyondur. Botvinnik okulu anlayışına göre Elit oyuncular sadece dünya şampiyonaları turnuvalarında ve üst düzey kapalı elit turnuvalarda boy gösterirlerdi. Enerjilerini saklar, turnuva seçer ve çalışmalarını bu yönde yaparlardı. Bu anlayış çok uzun süre dünya satrancının zirvesinde hakimdi (Birkaç istisna hariç, örneğin Vassily Ivancuk rating listesinde en üstlerdeyken dahi açık turnuva kaçırmaz, 1-2 gün arayla kıtalararası yolcu-

luk edip yeni turnuvalarda boy gösterirdi, hala da gösteriyor!) Son yıllarda bu anlayışın değiştiğini görüyoruz. Bu da satranç severler ve medya için iyi haber demek! Mevcut Dünya Şampiyonunun açık bir turnuvada oynaması turnuvaya ilgiyi arttıracak gibi teknik açıdan da ilginç sonuçları beraberinde getirecekti. Lakin ilk tur bunun örneğini gördük ve Carlsen beyaz taşlarla oynamasına rağmen kuvvetli Gürcü kadın oyuncu Batsiashvili Nino (2498) ile berabere kaldı. Normal şartlarda tahta başında resmi ağır parti oynamaları mümkün olmayan bu iki oyuncu Katar Açık ilk turda eşleşmişti. Şimdi bu ilginç oyuna göz atalım.

M. Carlsen (2834) –

N. Batsiashvili (2498)

Qatar Masters Open 2015

Doha QAT [A09]

[Citak, Selim]

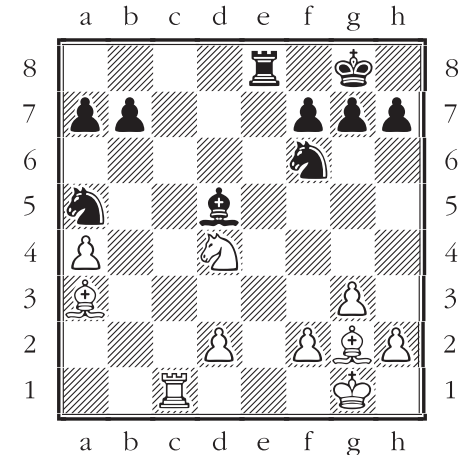
1. ♖f3 d5 2.g3 ♟f6 3. ♖g2 c5 4.c4 d4 5.b4 Tempo önde Benko Gambit'e davet. 5...cxb4 6.a3 b3 iyi bir seçim. Agresif bir gambite karşı tempo geri oynamaktansa daha pozisyonel devam yolunu tercih ediyor. 7. ♖xb3 ♟c6 8.0-0 e5 9.e3 ♟e7 10.exd4 exd4 11. ♟b2 0-0 12. ♖e1 ♟e8 13.a4!? Buraya kadar her şey normal geliştirebiliriz. Siyah mantıklı devam etti, taşlarını ideal karelere koydu, Carlsen doğal d3 hamlesini oynamak istemiyor, oyunun devamında da göreceğiz bu kareyi veziri için saklıyor. [13.d3 ♟f5 (13...♟d7 14. ♟xd4 ♟c5 15. ♟xc6 bxc6 16. ♖c2 ♟xd3 17. ♖d1 ♟f5 18. ♟xc6 ♟c5!) 14. ♟bd2 (14. ♖xb7? ♟a5 15. ♖a6

M. Carlsen - N. Batsiashvili

Fotoğraflar: David Lada

♟b8♟ 14...♟b8] 13...♟a5 14. ♖d3 ♟e6 15. ♟a3 Fikir şimdi anlaşıldı, Beyaz, d4 piyonuna maksimum baskı kurarak fil çifti üstünlüğü elde etmek istiyor. 15... ♟xa3 16. ♟xa3 ♟xc4 17. ♖xd4 ♖xd4 18. ♟xd4 ♟d5 19. ♖xe8+ ♖xe8 20. ♖c1±

Tipik Carlsen! Teori yok, ezber hamleler yok, açılış hazırlığı yok çok hafif üstünlük var! 20...b6?! [20...♟xg2 21. ♟xg2 h5 22. ♖c5 b6 23. ♖c7 ♖d8 24. ♟b2 ♖d7± Tüm zorluklara rağmen savunulabilir olmalı] 21. ♟f1! Carlsen tabii ki fil çifti avantajını saklamak istiyor. 21... ♟b7 22. ♟f5 ♖d8 23.d4 ♟d5 24. ♟g2

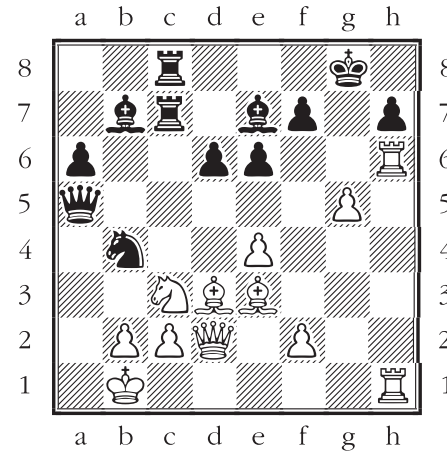
g6 25. ♖d6 ♖a8 26. h4 h5 27. ♖e1 ♖c6 28. ♖e5 ♖f6 29. ♖a5 ♖xg2 30. ♖a7 ♖d5 31. ♖a6 Konumda neler değişti? Siyah fil çifti tehlikesinden kurtuldu ancak bir piyon geri düştü. Bunlara rağmen ters renkli filler ve d5'teki kuvvetli fil Siyaha iyi şanslar veriyor! 31... ♖d7 [31... ♖a8 32. ♖x8+ (32. ♖x6 ♖x4 33. ♖b2 ♖f8 34. ♖f5 ♖d7 (34... gxf5 35. ♖xf6 ♖e4) 35. ♖d6 ♖e4 36. ♖xd7 ♖xf5 Beraberlik için iyi şanslar verirdi) 32... ♖x8 33. ♖f1 ♖c6 34. ♖b5 ♖d5 35. ♖e2± Kolay bir final değil ancak bu konumu Carlsen'e karşı oynamak istememek de çok doğal!] 32. ♖b5? Üstünlüğü kaybeden hamle! Doğal ♖f1 hamlesinden sonra Beyaz hafif üstünlüğünü korurdu. 32... ♖e8! Batishashvili fırsatı kaçırmıyor, Siyah çok aktif hale gelecek! 33. ♖b4 [33. ♖f1 ♖c4+ 34. ♖g2 ♖d5+ 35. ♖f1 ♖c4+=] 33... ♖e2 34. ♖a7 ♖f6! Pozisyonadaki büyük değişime dikkat edin! Tüm siyah taşlar aktif ve hücumda, ♖g4 ciddi tehdit! Siyah artık kötü konumda değil! Oyunun bundan sonrası neredeyse hatasız geçiyor ve oyun haklı bir şekilde berabere bitiyor! 35. ♖f1 ♖b2 36. ♖c3 ♖c2 37. ♖c7 ♖g4 38. ♖e1 ♖x2 39. ♖c8+ ♖h7 40. ♖d8 ♖f3 41. ♖e8 f6 42. ♖e7+ ♖g8 43. ♖e8+ ♖h7 44. ♖e7+ ♖g8 45. ♖d2 ♖g2 46. ♖f4 g5 47. h×g5 f×g5 48. ♖xg5 ♖xg3 49. ♖c3 ♖c6 50. ♖d2 ♖g2+ 51. ♖e2 ♖f2 52. d5 ♖xd5 53. ♖xd5 ♖e4+ 54. ♖e3 ♖xe2+ 55. ♖xe2 ♖xg5 56. ♖xb6 ♖e6 57. a5 ♖c7 1/2-1/2

Konu Dünya Şampiyonu Magnus Carlsen olunca diğer elit oyuncuların bahsetmeyi unuttum, önceki yılın “yaralı aslanı”, son tur mağlubiyeti ile turnuva zaferini kaçıran Vladimir Kramnik geçen senenin şartlarından memnun kalmış olacak ki geri dönmüştü. Yine geçen senenin başarılı isimlerinden Anish Giri, Türkiye Satranç Liginden de tanıdığımız, takım arkadaşlığı yaptığım Wesley So ve Shakriyar Mamedyarov, Sergey Karjakin, Vassily Ivanchuk ve geçen senenin galibi, unvanını korumaya gelen Yu Yangyi öne çıkan büyük isimlerin başında geliyordu. Turnuva sıralamasına baktığınız zaman 2700 Elo üzeri 17 tane sporcu olduğu-

nu göreceksiniz. Birçoğunu çeşitli kapalı elit turnuvalardan tanıyoruz. Katar 2015 bu anlamda ciddi bir rekorun da sahibi oluyordu.

Magnus Carlsen'in sansasyonel başlangıcı ve turnuvarın kuvvetiyle ilgili bilgi verdikten sonra önemli bir noktayı da atlamayalım. Katar Açık'ta birden fazla sporcumuz yer aldı. GM İpatov 5,5, IM Şanal 4,5, GM Esen 4, IM Fırat 4 ve IM Marandi ise bu kuvvetli turnuvayı 3,5 puanla tamamladılar. Türk sporcularının oyunları arasından şüphesiz en ilgi çekeni günümüzün en kuvvetli kadın oyuncusu GM Hou Yifan ve GM Barış Esen arasında oynandı. Ters kanatlara rokların atıldığı klasik bir Sicilya- Nardorf partisi izledik. Oyunun kritik yerinde ise muhteşem taktik olanaklar vardı. Şimdi bu keyifli partinin sonuna göz atalım:

Yifan Hou (2683) – B. Esen (2562)
Qatar Masters Open 2015
Doha QAT [B90] [Citak, Selim]
21... ♖fc8

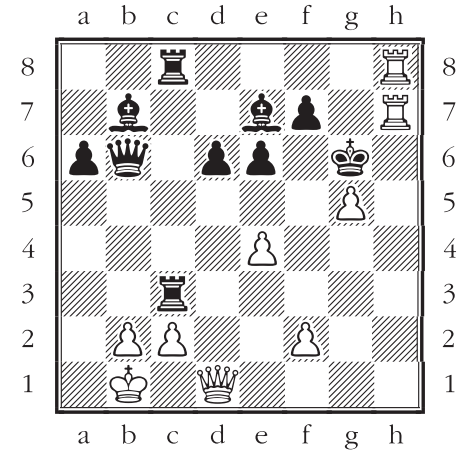

Çok gergin bir konum. Taraflar birbirlerine var güçleriyle saldırıyor. Biri mat olacak gibi. GM Esen doğrudan Rxc3 tehdidi ile avantajlı gözüküyor. Göze ilk çarpan varyant ♖xh7 ile başlayan perpe varyantı. 22. ♖b6!! Muazzam bir saptırma hamlesi!! Hou Yifan oyunun berabere bitmemesi için atak uğruna çok değerli siyah filini bir tempo karşılığında boşa koyuyor!! Peki bu hamle acaba kazanca yetiyor muydu? [22. ♖xh7 ♖xc3 23. ♖h8+ ♖g7 24. ♖1h7+

Y. Hou - B. Esen

♖g6 25. ♖h6+ ♖g7 ve beyaz berabere-den fazlasını elde edemez!] 22... ♖x6 Mecburi 23. ♖xh7 ♖xd3 24. ♖xd3 ♖xc3 25. ♖h8+ ♖g7 26. ♖8h7+ ♖g8 27. ♖h8+ ♖g7 28. ♖1h7+ ♖g6 Buraya kadar her iki oyuncu da mecburi hamleleri yaptı ancak şimdi Hou Yifan varyantı ne kadar derin hesapladığını (ya da hissettığını!) gösteriyor! 29. ♖d1!

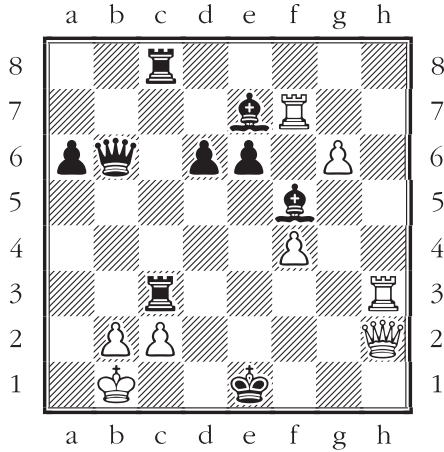

Beyaz 22. ♖b6 bırakırken bu seçeneği önceden görmüş olmalı. 29... ♖xe4?! Oyunu kaybeden hata değil ancak mukemmel bir beraberlik varyantı vardı! [29... ♖x6+!! 30. ♖xb2 ♖xc2+ 31. ♖xc2 (31. ♖b3 ♖8c3+ 32. ♖b4 (32. ♖a4?? ♖c6+ 33. ♖a5 ♖a3+ 34. ♖b6 ♖b3+ 35. ♖a7 ♖b7+ 36. ♖a8 ♖b1+) 32... d5+ 33. ♖a5 ♖a2+ 34. ♖b6 ♖b2+ 35. ♖a7 ♖c5+ 36. ♖b8 ♖d6+ 37. ♖a7 ♖c5+ 38. ♖b8 ve berabere!! Satrancın güzelliği işte!! Peki bu varyantı her iki oyuncudan gören olmuş mudur acaba? Barış bana maç esnasında bu varyanta baktığını şahın a7'ye saklandığını gördü-

Kramnik - Yangyi

günü soyledi! Epey zor bir varyant!) 31...
 ♖xc2+ 32.♗xc2 ♕xe4+ 33.♗b3 ♕xg5
 Siyah bu finali fil çifti ve bu kadar pi-
 yon ile asla kaybetmez!] 30.♗h5+ ♖f5
 31.g6+ ♕g5?? Kaybeden hamle! Çılgın-
 lık devam ediyor! Şahı ileri gitmek oyunu
 kurtarırdı! [31...♗f4!! 32.♗h2+ ♖f3
 İleri!! 33.♖xf7+ ♕f5 34.♖h3+ ♖e2 daha
 da ileri! 35.f4+ ♖e1

ve en uzağa! Mükemmel bir varyant!
 Bilgisayarlar kazanç bulamıyor! 36.♗h1+
 ♖f2 37.♗h2+ ♖f1 38.♗h1+ ♖f2 Bera-
 berlik] 32.♖xf7+ ♖e5 33.♗xg5+ ♕f5
 34.f4+ ♖e4 35.♗g2+ ♖xf4 36.♖h4+
 ♖e5 37.♗h2+ ♖d5 38.♗d2+ ♕d3
 39.♗g2+ ♖e5 40.♗g3+ ♖d5 41.♗f3+
 ♖c5 42.cxd3 ♗b5 43.♗e3+ ♖c6
 44.♗e4+ 1-0

Birincilik yarışına dönecek olursak
 herkes Carlsen'in ilk tur aldığı sürpriz
 sonuçtan sonra neler yapacağını merak
 ediyordu. Kazançlara başlayan Dünya
 Şampiyonu 5.tur 2750 Elo'ya sahip Çin-
 li büyük Usta Li Chao'yu yenince 4.5/5
 skoru ile tek başına liderliğe yükseldi.
 Kendisini ise 4/5 skoruna sahip araların-

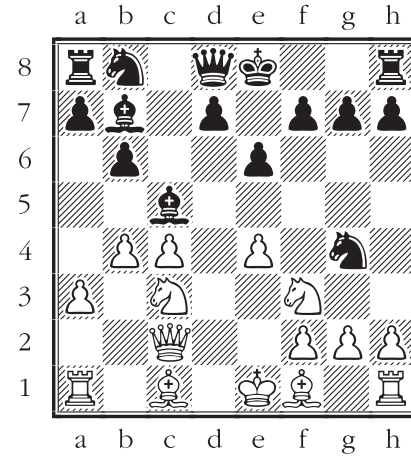
da Kramnik, Giri, Mamedyarov, Kar-
 jakin ve Wesley So'nun da bulunduğu se-
 kizli bir grup izliyordu. İleriki turlarda ne
 olduğuna geçmeden önce Türkiye Ligin-
 den de yakından tanıdığımız mütevazı
 ama tahta başında bir o kadar da yaratıcı
 ve saldırgan Büyükuusta Mamedyarov'un
 5.tur galibiyetine göz atalım.

**S. Mamedyarov (2748) –
 D. Khismatullin (2654)**

Qatar Masters Open 2015
 Doha QAT [E12]

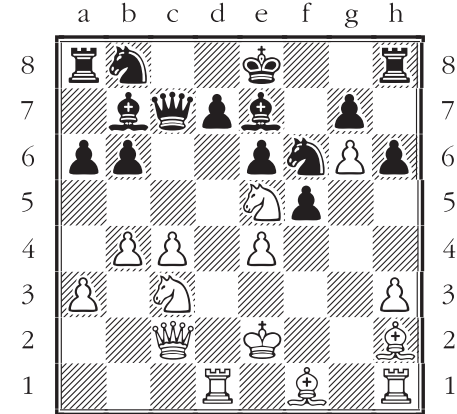
Analiz: FM Selim Çıtak

1.d4 ♖f6 2.c4 e6 3.♗f3 b6 4.a3 ♕a6
 5.♗c2 ♕b7 6.♗c3 c5 7.e4 cxd4 8.♗xd4
 ♕c5 9.♗f3 ♗g4 10.b4?!

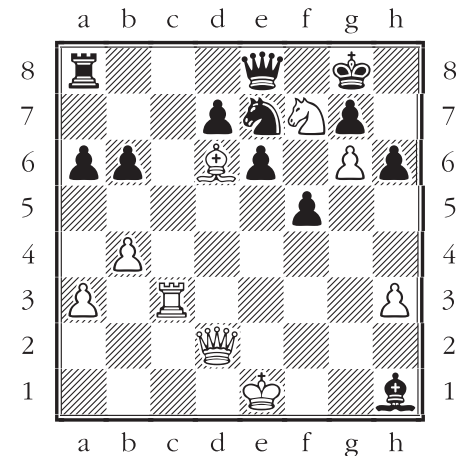

Mamedyarov'dan ilginç bir yenilik!
 Daha önceleri bu konumda mantıklı ve
 dogal 10.♗d1 oynanmıştır. 10...♕xf2+
 11.♖e2 Peki Beyaz neden tempo ile pi-
 yon verdi ve rokunu bozdu? Temel kural-
 lardan biri şahın güvenliği ve oyunun ba-
 şında merkezde kalmamasıdır değil mi?
 Temel kurallardan bir tanesi de gelişim!
 Siyah piyon karşılığında gelişimde çok
 gecikecek, aynı taşlar ile hamleler yap-
 mak zorunda kalacak! 11...♕h4 12.h3
 ♗h6 13.g4! g5 tehdidi sayesinde Siyah
 taşları geri gitmeye zorluyor! 13...♕e7
 14.g5 ♗g8 15.♕f4 Mamedyarov'un fik-
 ri şimdi çok daha net! Siyah at uzun bir
 yolculuktan sonra başlangıç karesine geri
 döndü! Siyah fil de epey bir yol yaptı! Ko-
 num oldukça dengesiz! 15...a6 16.♖d1
 h6 17.g6! f5 [17...f×g6 18.e5 g5 19.♕h2!
 ♗c8 20.♗g6+ ♖f8 21.♕g2±] 18.♗e5

♗c7 19.♕h2? Bu tip oyunlarda “?” ham-
 leleri belirlemek yorumcu için çok güç.
 Konum çok karışık ve zor! Bir satranç-
 sever için oyun çok güzel ve keyifli! Kısa
 varyantlar vereceğim, okuyuculardan
 konumun gerçekte ne olduğundan çok
 Mamedyarov'un yaratıcı satrancına dik-
 kat etmelerini isteyeceğim. [19.♗c1 ♗f6
 20.♗xd7 ♗c6 21.♗xb8 ♖xb8 22.♕xb8
 ♗xe4 23.♗xe4 ♗xe4+ 24.♗e3 ♗xe3+
 25.♗xe3 ♕xh1=; 19.♗e3 ♕g5 20.♕g5
 ♗xe5 21.♕f4 ♗f6 22.♗d3=] 19...♗f6

20.♗f7? ♗xc4+ 21.♖e1 ♗c8
 22.♕g2 [22.♗xh8 ♕xe4 Bu hamle yü-
 zünden 20.Nf7 ile başlayan feda işe ya-
 ramıyor!] 22...♗xe4+ 23.♗xh8 ♗xc3?
 [23...♕h4+ 24.♖f1 ♗xc3 25.♖d3
 ♕xg2+ 26.♖xg2 ♗c6+ 27.♖f3 ♗e4+]
 24.♖d3 ♕h4+ 25.♕g3 İşte fark! Beyaz
 oyuna geri geliyor! 25...♕xg2 26.♕xh4
 ♕xh1 27.♗f7 ♖f8 28.♖xc3 ♗c6
 29.♕g3! ♗e8 30.♕d6+ ♖g8? [30...♗e7
 31.♖c7 ♕d5] 31.♗d2 ♗e7

S. Mamedyarov

32.♖xh6+! g×h6 33.♔xh6 ♔xg6 34.♖g3 ♕f7 35.♖xg6 ♖xg6 36.♔h7+ ♕f6 37.h4 ♖f8 38.♗e7+ Hatalarla dolu ancak heyecanlı bir parti! 1-0

Aynı Mamedyarov performansını ileriki turlarda arttırarak turnuanın kritik 8.turunda Wesley So ve Anish Giri ile yenilemeyen Carlsen ile karşılaşılıyordu. Maalesef Azeri GM için bu maç tam bir hayal kırıklığı oldu. Sade sayılabilecek bir konumda aşırı agresif ve saldırgan tercihler Mamedyarov'u kürsü dışına iterken Carlsen ise son tura girilirken tekrar puan farkıyla liderliği ele geçirmişti.

Carlsen'i son tur sadece 2 oyuncu yarım puan geriden takip ediyordu. Kaderin bir cilvesi olacak bu isimler geçen sene son tur zaferi kaçıran Kramnik ile, son tur Kramnik'i yenerek zafere ulaşan Yangyi idi. 21 yaşındaki Çinli Büyüktan'ın 2 sene üst üste Katar'daki başarısı bu turnuanın en çarpıcı haberleri arasındaydı şimdiden! Acaba Magnus Carlsen bu turnuvaya girmeseydi yine bu ikili mi zirvede baş başa kalıp son tur maçı yapacaklardı?

Son tur eşleşmeleri şu şekilde gerçekleşti:

Carlsen (6.5) - Kramnik (6)

Yangyi (6) - So (5,5)

Turnuanın tartışmasız en büyük 2 isminin mücadelesi pek de bir mücadele olmadı. Turnuva zaferini riske etmek istemeyen Carlsen, kendisinden görmeye

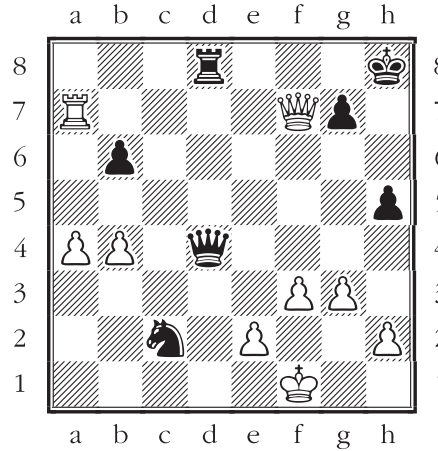
hiç alışık olmadığımız bir şekilde daha önce defalarca oynanmış ve iyi bilinen modern bir berabere varyantına girdi ve oyun hızlıca beraberlikle sonuçlandı. Bu durumda Carlsen'i tek yakalayabilecek oyuncu Yangyi idi. Wesley So'yu yenmek zorunda hissedilen süper Çinli son tur muhteşem bir mücadele örneği gösterdi ve taş karşı piyonları olduğu konumu bastırarak kazanmasını bildi.

Y. Yu (2736) – W. So (2775)

Qatar Masters Open 2015

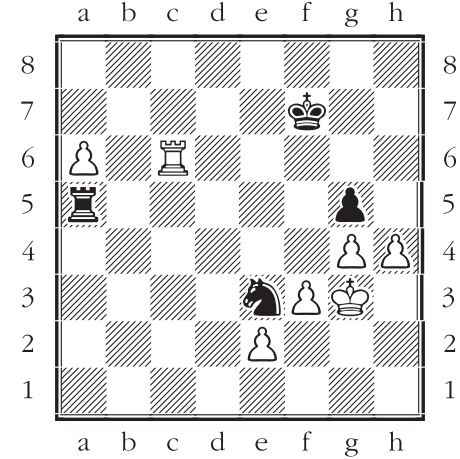
Doha QAT [E21] [Citak, Selim]

33...♗h8

34.♔xh5+ ♕g8 35.♔f7+ ♕h8 36.♔h5+ ♕g8 37.♔f7+ ♕h8 38.♕g2! Yangyi'den cesur ve doğru karar! Şahın h3 karesinde güvende olacağını görüyor ve kazanca oynamaya devam ediyor! 38...♖e3+ 39.♕h3 ♕h7 40.♔h5+ ♕g8 41.♖e7 ♖f8 42.a5 b×a5 43.b×a5 ♖d5 44.♔e5?! Vezirler değişildikten sonra Siyahın işi kolaylaşıyor! [44.Re4! Qd2 45.♔g6 ♔h6+ 46.♔xh6 g×h6 47.♖d4 Oyundakine göre daha iyi bir seçenek olurdu!] 44...♔xh6 45.♖xh6 ♖b4 46.♖e4 ♖d5 47.♖c4 ♖f6?! [47... ♖a8 48.♖c5 ♖e3 49.f4 ♖f1! Siyahın

beraberlik şansları iyidir! At d2-b3 manevrası ile geçer piyonu alacak!] 48.♖c5 ♖f5 49.♖c8+ ♕f7 50.a6 ♖e3 51.g4 ♖a5 52.♖c7+ ♕f6 53.♖c6+ ♕f7 54.♕g3 g5 55.h4!

55...g×h4+ 56.♕xh4 Beyaz dört piyonunu da korumayı başardı. Dört piyonla ata karşı kazanç elde etti. 56... ♖d5 57.e4 ♖e7 58.♖b6 ♖g6+ 59.♕g3 ♖a3 60.g5 ♖e5 61.♖f6+ ♕e7 62.♕g2 ♖d3 63.♖h6 [63.f4 ♖b4 64.♖b6 ♖x×a6 65.♖b7+ ♕f8 66.♖a7+-] 63...♖a5 64.a7 ♖xg5+ 65.♕f1 Beyaz bir piyon kaybetti ancak a piyonunu bir kare daha ilerletmeyi başardı. Üstelik beyaz kale gecer piyonun arkasına geçecek! 65...♖g8 [65... ♖a5? 66.♖h8 ♖x×a7 67.♖h7+-] 66.♕e2 ♖e5 67.f4 ♖d7 68.♖a6!+- ♖a8 69.♕e3 ♖c5 70.♖a1 ♖b7 71.e5 ♖d8 72.♖a6 ♕d7 73.f5 ♖c6 74.e6+ ♕c7 75.f6 ♖b4 76.f7 ♕b7 77.♖d6 Genç Çinli Büyüktan Yangyi'den güzel bir oyun sonu tekniği! 1-0

Bu sonuçla Yu Yangyi Carlsen'i yakalamış oldu. Geçen senenin turnuva galibi bu sene ise Dünya Şampiyonu ile Hızlı Satranç maçına çıkıyordu! Maalesef Yu Yangyi bu muhteşem performansını Carlsen ile yaptığı hızlı satranç maçlarında gösteremedi, son tur Wesley So'ya karşı oynadığı uzun ve yorucu partinin bunda etkisi büyük olmalı. Carlsen ise kısa beraberliğin verdiği avantaj ile dinlenme fırsatı bulmuş olacak ki iki partiden oluşan mini maçı 2-0 gibi rahat bir skorla kazanıp Katar 2015'in galibi olmasını bildi!

FM Tarık Selbes

Sporcu

tarikselbes@gmail.com

Wijk Aan Zee'de şampiyon Carlsen!

Satranç tarihinin en köklü turnuvalarından 78. Tata Çelik Wijk aan Zee Turnuvası'nda birinci sırayı 9 puanla Carlsen alırken ikinci ve üçüncü sıraları 8 puanla Caruana ve Ding Liren paylaştı.

Hollanda'nın ismi artık satrançla özdeşleşmiş Wijk aan Zee kasabasında 15-31 Ocak 2016 tarihleri arasında düzenlenen 78. Tata Çelik Wijk aan Zee Turnuvası'nın galibi beşinci defa dünya şampiyonu Magnus Carlsen oldu. Bu sonucuyla Carlsen bu turnuvayı beş defa kazanmayı başaran Anand'ı galibiyet sayısında yakalamayı başardı. Carlsen'in henüz 26 yaşında olduğunu düşünürsek Anand'ın rekorunu Norveçli yıldızla kapatacağı kesin gibi. Her ne kadar skor olarak turnuvayı domine ettiği söylenebilir de oyun olarak Magnus'un en iyi seviyesinde olduğunu söylemek mümkün değil. Ancak bu kadarı bile Wijk aan Zee'yi bir puan farkla kazanmaya yetiyorsa formda bir Carlsen'in karşısında oynayacak şampiyonluk adayının işi çok zor.

Turnuvaya aslında Carlsen'in yavaş bir başlangıç yaptığını söylemek mümkün. İlk dört turda dört berabere yapan şampiyon beşinci tura girerken lider Caruana'nın bir puan gerisindeydi. Ancak beşinci turda Van Wely'nin zaman sıkışmasına şüpheli bir feda yapan Carlsen'in kumarı tuttu ve Van Wely 30 saniyelik düşünme süresinde kazanç şansını göremeyip hata yapınca Carlsen ilk galibiyetini aldı. Altıncı tur Tomashevsky'ye harika bir oyun kazanan Carlsen sonraki tur da Eljanov'u yenerek bir anda üçte üç yaptı ve Caruana'ya zirvede yetişti. Sekizinci turda Karjakin ile berabere kalan şampiyon Caruana Navara'ya kaybedince liderliğini perçinledi ve turnuva sonuna

kadar elden bırakmadı.

Dokuzuncu turda Michael Adams'a yazının sonunda analizli olarak bulabileceğiniz bir parti oynayan Carlsen beşinci galibiyetini ise Kadınlar Dünya Şampiyonu Hou Yifan karşısında aldı. Bu oyunda Carlsen'in biraz şanslı olduğunu söylemek mümkün zira Yifan berabere bir piyon finalini kaybetmeyi başardı. Gerçi kabul etmek gerekir ki çok basit bir final de denilemezdi.

Son tura Carlsen'in yarım puan gerisinde giren Fabiano Caruana'nın turnuva birinciliği için son turda Tomashevsky'ye kazanması gerekiyordu ama Amerikalı galibiyetin kıyısından bile geçmeyip partiyi kaybedince zafer Carlsen'in oldu.

Belki Caruana turnuvayı kazanamadı ancak Carlsen'in de turnuvaları kazanırken bile eskisi kadar rahat olmadığını söylemek lazım. Öyle görünüyor ki Carlsen bir süre daha zirvede yer almaya devam edecek ama Caruana, Giri ve Karjakin gibi oyuncular yüzünden turnuvalarda rahat yüzü görmeyecek!

Aynı zamanda B kategorisi de olan turnuvada bu kategoriyi kazanan Hintli büyükusta Baskaran Adhiban oldu. GM Adhiban bu sonuçla önümüzdeki sene A kategorisinde oynamaya hak kazandı.

Hollanda'nın fırtınalı havasıyla ünlü bu küçük balıkçı kasabasından heyecan verici satranç partilerinde seneye görüşmek üzere!

Magnus Carlsen-Michael Adams

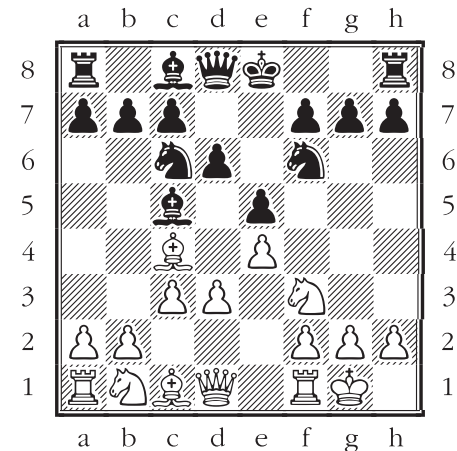
Tata Çelik-A Wijk aan Zee (9)
2016

Analiz: [Tarık Selbes]

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙c4 [Berlin'den kaçmak için oyuncular bugünlerde satranç tarihinin en eski açılışlarından olan İtalyan Açılışı'na geri döndüler...]

3...♙c5 4.0-0 d6 [4...♘f6 5.d4]

5.c3 ♘f6 6.d3

[Giuoco Piano formasyonu: c3-d3 piyon yapısı arkasında manevra yapan beyazlar ♖e1-h3-♘bd2-♗f1-♗e3(g3) ve uygun bir zamanda d4 sürüşüyle hafif bir üstünlük elde etmek istiyor. Siyahların ise buna karşılık birçok fikri mevcut. Bu fikirlerden benim en çok hoşuma giden ♗e7-g6 manevrası. d4 sürüşünü zaten uzun vadede engelleyemeyecek siyahlar bu manevrayla hem d4 sürüşüne hazırlık yapıyor hem de f4 karesini kontrol ederek şah kanadında inisiyatif elde etme şansı yakalıyor. Ayrıca bazı durumlarda c6-d5

oynama şansı da elde ediyor. Oyunda ise Adams daha klasik bir şekilde oynamayı seçti.]

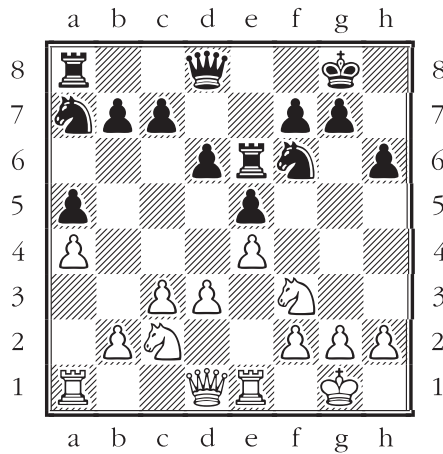
6...h6 7.a4 a5 8.♖a3 [İlginç bir fikir. Elbette bir önceki a4 hamlesini de Carlsen bu at manevrasını düşünerek oynadı. Beyaz at e3 karesine normal Nbd2-Nf1 manevrası yerine c2 üzerinden gidecek.]

8...0-0 9.♗c2 ♜e8 [9...♙e6 10.♙xe6 fxe6 11.♙e3 ♙xe3 12.♗xe3 ♖d7 13.♖c2 ♗h5]

10.♞e1 ♙a7 [d4 sonrası tempo kaybetmemek için oynanan tipik bir hamle, böylece d4 sürüşünün etkisi azalıyor]

11.♙e3 ♙e6 [Filler yakında tahtadan kalkacak.]

12.♙b5 ♙d7 13.♙xa7 ♗xa7 14.♙c4 ♙e6 15.♙xe6 ♜xe6

[Çift atlı ilginç bir oyunortası konumu. Objektif olarak eşit olmasına karşın f5 karesinin zayıflığı ve beyaz taşların biraz daha iyi konumu beyazlara ufak da olsa bir inisiyatif veriyor.]

[15...fxe6 Satranca yeni başlayanlara genelde bu tarz konumlarda Bxe6 almamaları zira fxe6 sonrası duble piyonların merkezi kontrol ettiği öğretilir. Ancak bu konumda d4 sürüşü sonrası beyaz üstünlüğü ele geçiriyor 16.d4 exd4 17.♗cxd4 e5 Zorunlu, değilse beyaz e5 oynayacak. 18.♗f5]

16.♗e3 ♗c8 [Siyah at e7'ye giderek zayıf f5 karesini kontrol edecek]

17.♗f5 ♗e7 18.d4 exd4 19.♗3xd4 ♜e5 [19...♜xe4 Tehlikeli görünüyor an-

cak sadeleştirmelerle siyah oyunu daha rahat beraberliğe taşıyabilir. Örneğin 20.♜xe4 ♗xe4 21.♖g4 ♗xf5 22.♗xf5 ♗g5 23.h4 ♗e6 24.♗xh6+ ♗f8 25.♗f5 ♖f6=]

20.♗g3! [Şampiyon doğru bir şekilde taş kırışmalarından kaçınıyor.]

20...♗g6 21.♖c2 c6 [Siyah d5 oynayabilirse oyunu eşitleyecek ancak d6'yı zayıflatmak da tehlikeli. Zira Carlsen hemen bu zayıflıktan faydalananıyor]

22.♞ad1 ♖c7 23.♗df5 ♞d8 [23...d5 24.exd5 cxd5 25.♜xe5 ♗xe5 26.♗e3 ♖c6 27.♗gf5 İzole piyona karşı beyazın rahat bir oyunu var ancak siyah da doğru bir oyunla kaybetmemeli.]

24.♖d2 ♗h7 25.f4 [Bir dizi doğru hamleyle beyaz üstünlüğü ele geçirdi ve siyah d6 piyonunu tutamayacak.]

25...♖b6+ 26.♗h1 ♞ee8 27.h3 [27.♗xd6? ♗g4! 28.♞f1 ♞xd6 29.♖xd6 ♗f2+ 30.♞xf2 ♖xf2]

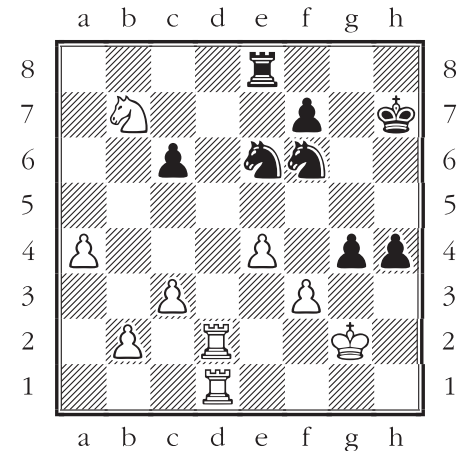
27...♞d7 28.♗xd6 ♞xd6 [Adams kalite fedasıyla tahtayı karıştırmayı seçiyor. Pratik olarak doğru bir karar]

[28...♞ed8 29.e5 ♗e8 30.♗gf5 ♗xd6 31.exd6+--]

29.♖xd6 ♖f2 30.♖d3 ♗xf4 31.♖f3 ♗xh3 32.♞e2 ♖xf3 33.gxf3 [Kaliteye karşılık piyon yetersiz de olsa pratik olarak tahtada beyazlarla oynamak kolay

değil, özellikle de elit bir oyuncuya karşı. Yine de Beyaz kazanmalı]

33...♗g5 34.♗g2 ♗e6 35.♞ed2 g6 36.♗f1 h5 37.♗e3 h4 38.♗c4 g5 39.♗xa5 g4 40.♗xb7

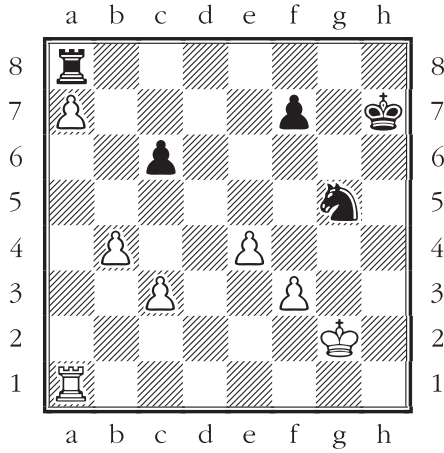

[Carlsen doğru bir şekilde Siyahın atağının sonuç vermeyeceğini düşünerek tahtanın öbür tarafında piyon topladı ancak oluşan karışık konum Adams'a halen şans veriyor.]

40...g3 41.♗d6 ♞g8 42.♗f5 ♗f4+ 43.♗h1 h3 44.a5 ♗6h5 45.a6 ♗e6 46.a7 ♞a8 47.♞a1 ♗g5 48.♗h4 ♗f4 49.b4 [49.♞dd1 Daha net bir kazançtı ama b4 çok daha doğal bir hamle, Carlsen'i bu bilgisayar hamlesini oynamadığı için suçlamamak lazım.]

49...g2+ 50.♖xg2 [50.♗h2 ♜g6! Sanırım Carlsen b4 oynarken bu hamleyi gözden kaçırdı! 51.♜xg6 (♔51.♖xg2 h×g2 52.♜xg6 ♗xg6 53.♗xg2±) 51...♜xf3+ 52.♗xh3 ♜xd2 53.♜e5 ♖xh7=]

50...h×g2+ 51.♖xg2 ♜xg2 52.♗xg2

[Adams'ın trajedisi Carlsen'in kaçır-
dığı taktik olanağa rağmen konumunun
halen kayıp olması. Beyaz piyonlara karşı
at çaresiz.]

52...♜e6 53.c4 ♜c7 [Zorunlu, değil-
se beyaz b5 oynayacak.]

54.♗g3 ♗g6 55.♗f4 ♗f6 56.e5+
♗e7 57.♗e4 f6 [57...♗d7 58.f4 ♗c8
59.f5 ♗b7 60.♗f4]

58.f4 f×e5 59.♗×e5 ♜e8 60.f5 ♜d6
61.f6+ ♗d7 62.♖d1 ♖e8+ 63.♗d4
♗c7 64.♖e1 ♜f5+ 65.♗c3 ♖a8 66.f7
[Carlsen'den güzel bir kazanç!]

1-0

Wesley So-Anish Giri

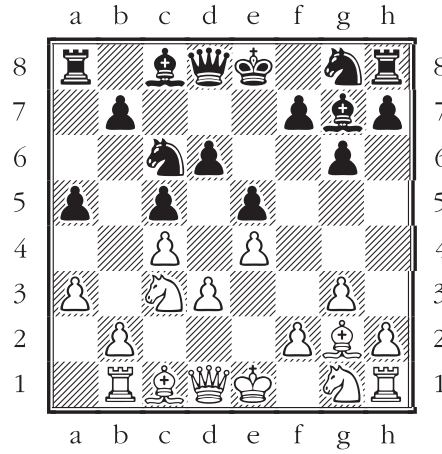
Tata Çelik-A Wijk aan Zee (1), 2016

Analiz:[Tarık Selbes]

1.c4 g6 2.♜c3 c5 3.g3 ♗g7 4.♗g2
♜c6 5.a3 [Simetrik İngiliz Açılışı'nda
üstünlük elde etmek için kanımca en çok
şans veren varyantlardan biri.]

5...d6 6.♖b1 a5 [Siyah b4'ü engelle-
mek zorunda.]

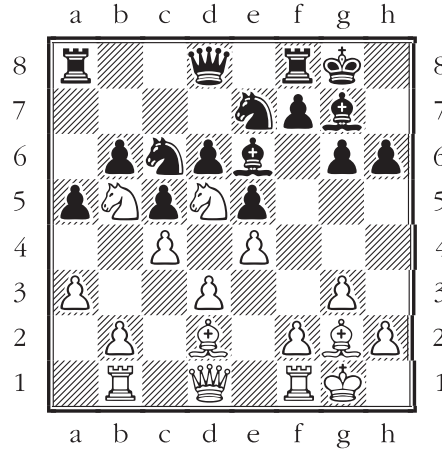
7.d3 e5 8.♜d5 ♜ce7 9.♜c3 ♜c6
10.e4

[Botvinnik formasyonu! Eski dünya
şampiyonunun adıyla anılan bu c4-d3-
e4 piyon yapısı statik bir merkezle kanat-
larda oyun şansı sunuyor. Elbette bu her
iki taraf için de geçerli.]

10...♜ge7 11.♜ge2 0-0 12.0-0 ♗d7
13.♗d2 h6 [Konum hemen hemen sim-
metrik ancak a3-a5 hamleleri beyazın
biraz daha fazla işine geliyor. So'nun
bundan sonraki oyunu öğretici.]

14.♜b5 ♗e6 15.♜ec3 b6 16.♜d5

16...♗d5? [Giri'den büyük bir hata.
Elbette kapalı konumlarda atlar fillerden
daha kötü değil ama d5'teki piyon Siyah
atları sınırladığı gibi bu kırıma beyazın
Vezirkanadında atağı için zaman tanı-
yacak. Siyahın atları çok kötü kalıyor ve
pozisyon tamamen kramp bir vaziyette.]

17.c×d5 ♜a7 [17...♜d4 18.♜xd4
c×d4 19.♖a4 f5 20.♖b5 Sonrasında

Rbc1 ve beyaz açık üstün]

18.♜c3! [18.♜xa7 ♖xa7 Beyaz halen
daha iyi ama bu taş kırımasıyla Siyah en
azından atlarından birinin problemini
çözüyor.]

18...f5 19.h4 [19.b4! a×b4 20.a×b4
♖d7 21.♖b3 ardından ♖b1-b×c5 -e
♖b7 sonrasında beyaz açık üstün.]

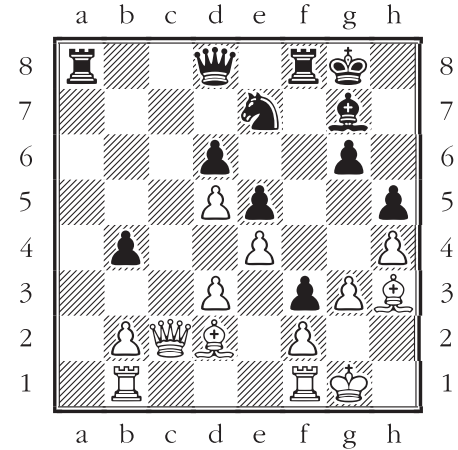
19...f4 20.♗h3 b5 21.♜e2 f3 22.♜c1
[Piyonlar şah kanadında sabitlendiği gibi
f3 de zayıflık. Giri sonraki hamlesiyle
Bg4'ü engelliyor.]

22...h5 23.♜b3! a4 [23...♜ac8
24.♗e3 Sonrasında ♜d2 ve f3 düşüyor.
Giri bu varyantı engelliyor ama ilerleyen
piyonlar ikinci bir zayıflık oluşturacak.]

24.♜a1 [At kendine yeni bir yol bu-
luyor: a1-c2-e1-f3!]

24...b4 [Giri atının konumunu dü-
zeltilebilmek için piyon feda ediyor ancak
yeterli değil.]

25.a×b4 c×b4 26.♖×a4 ♜ac6
27.♖d1 ♜d4 28.♜c2 ♜×c2 29.♖×c2

[Beyaz piyon önde ve b4 piyonu da
düşüyor. Konum artık basit bir kazanç.]

29...♖b8 30.♖fc1 ♖b7 31.♖b3 ♗h8
32.♖c4 ♜g8 33.♖×b4 ♖×b4 34.♖×b4
♗f6 35.♖c1 ♖e7 36.♖b6 ♗×h4 37.♖c7
[37...♖d8 38.♖b7 ♗e7 39. ♖c8 ve ka-
zanç. Giri bu varyantı görerek terk etti.
So'dan şaşırtıcı derecede basit bir galibi-
yet.] 1-0

Engin Yaşar Işık

Sporcu

isikey@gmail.com

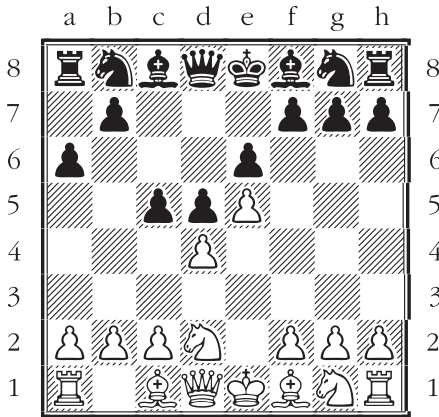
Final Oyunu

Türk Satrançının her daim yıldızlarından olan Büyük Usta Kıvanç ile Türkiye İş Bankası Süper Satranç Liginde oynadığımız ve ilk üç dereceyi etkileyen oyunumuzu analiz etmek istedim.

8-10 yaşlarından bu yana aynı kuşağın oyuncusu olarak Kıvanç ile birçok kez karşı karşıya gelmiştik. Ligde Kıvanç masa derecelendirmesinde turnuvarın en iyi performansına sahip ve altın madalya için oynuyordu. Takımlarımız ise şampiyonluğu garantileyen Beşiktaş'ın ardından 2. sırayı alacaktı. Gerçekten böyle maçlar oynamak her satranç oyuncusu için heyecan verici bir olgudur.

**Engin Yaşar Işık (2215) –
Kıvanç Haznedaroğlu (2427) [C03]**
Türkiye İş Bankası Satranç Ligi
Denizli 10.07.2013

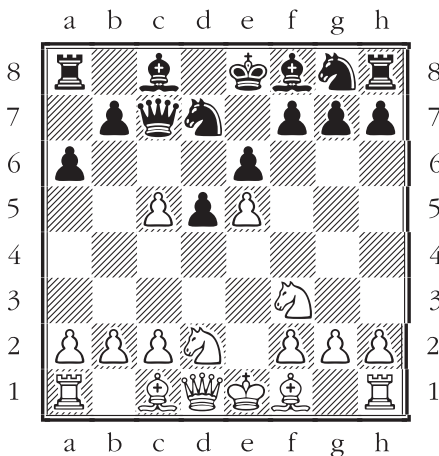
1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 a6 4.e5 c5

5.dxc5!? [5.c3 ♘c6 6.♗gf3] Bu ham-

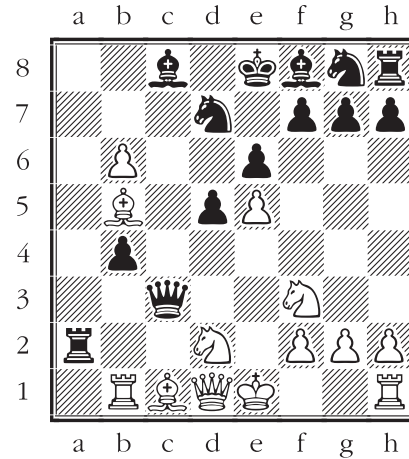
lemin tek açıklaması Aron Nimzowitsch'in Fransız Savunması hakkındaki beyazlar için piyonsuz merkez stratejisi.

5...♗d7 6.♗gf3 ♖c7

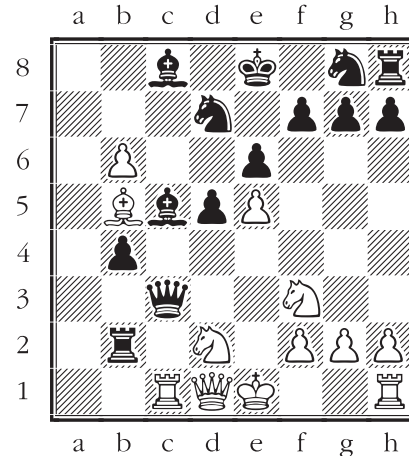
7.b4 Planıma sadık kalarak.

7... a5 8.c3 b6 9.cxb6 ♖xc3 10.♗b1 axb4 11.♗b5!? İkimizin de oyununu oynama niyeti yoksa bir an evvel açılışı tamamlayan üstünlüğü ele geçirecek. [11.♗b2 ♖c6] **11...♗xa2?! [11...♖c5 12.a4 ♖xb6]**

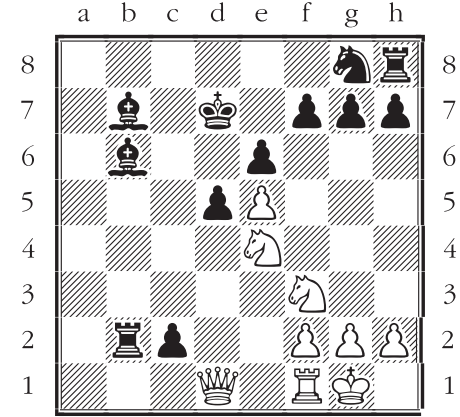

Sadece 11 hamle sonunda sanki iki taraf da uçurumun kenarında dolaşıyormuş gibi bir konum oluştu. Uzun bir düşünceye daldım her şeyi doğru hesaplamalıydım.

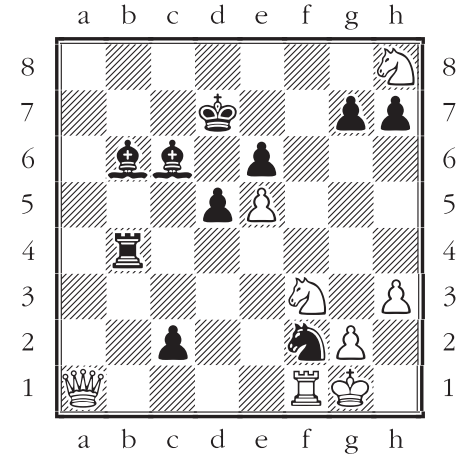
12.♗b2 ♖xb2 [12...♖c5?? 13.♗c1 ♖xb5 14.♗xc8+ ♗e7 15.♗d4!+–] 13.♗c1+ ♗c5!? Kıvanç sakince bu hamleyi yapsa da bence bir şeylerin ters gittiğini biliyordu ya da turnuva performansını kendine olan inancını iyice yükseletmişti.

Kral ortada kalmalı! **14.b7! ♗xb7 15.♗xd7+?! [15.0–0] 15...♗xd7 16.♗xc3 bxc3 17.♗e4 ♗b6 18.0–0 c2??**

19.♖a1! Bu hamleyi zaman kaybetmeksizin yaparken artık kazancın bana yakın olduğunu hissediyordum. [19.♖c1 ♗b1 20.♖xc2 ♗xf1+ 21.♗xf1 dxe4 22.♖b3 ♗c7] 19...♗b4 20.♗d6 ♗c6?! [20...♗e7±] **21.♗xf7+– ♗h6 22.♗xh8 ♗g4 23.h3 ♗xf2**

24.♗h2! Son ana kadar dikkat! [24.♗d2?? ♗xh3+ 25.♗h2 ♗f2 26.♗c1 ♗h4+ 27.♗g3 ♗g4+ 28.♗h2 ♗h4+–] **24...♗c4 25.♗d2 ♗d4 26.♖a3 ♗xe5+ 27.♗g1 ♗a4 28.♖f8 ♗d4 29.♗b3 ♗b6 30.♗c5+ ♗c7 31.♖e7+ ♗b8 32.♖d6+ ♗a7 33.♖xc6 1–0**

Takımımız maçı 5.5–4.5 kazanarak Süper Lig 2. si olmuştu. Tabi ki tek bu maç her şey demek değil. Diğer takım arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

FM Selim Çitak

Sporcu

slmctk@hotmail.com

Cebelitarık'ta gelenek devam ediyor!

Bu yıl 14'üncüsü GibTelecom (yerel telefon operatörü) sponsorluğunda düzenlenen Cebelitarık Ustalar Turnuvası yine oldukça kuvvetli isimleri bir araya getirmeyi başarmıştı. Toplam 185.000 Pound ödülün dağıtıldığı turnuvada sadece ilk sıraların değil kategorilerin de ödülleri turnuvaya ilgi ve katılımı arttırmış olmalıydı.

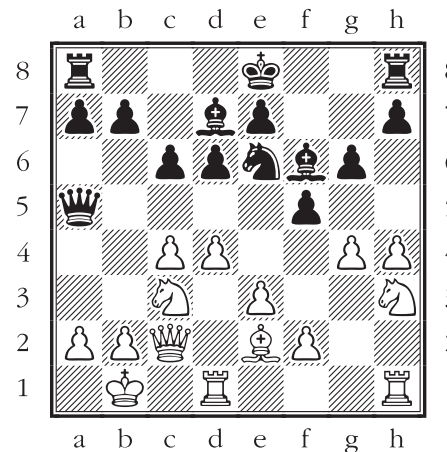
'Cebelitarık bölgesi' ile ilgili kısa bilgiler verelim; birçoğumuz 'Cebelitarık boğazı' dendiğini duymuşuzdur. Akdeniz'den Atlantik okyanusuna açılan geçitte yer almaktadır. Kuzeyinde İspanya olmasına rağmen Cebelitarık özel İngiliz bölgesidir. Boğazın güneyi ise Fas toprağı olmasına rağmen İspanyollara aittir. Toplam 7km² ve 35.000 nüfusa sahip bu özel bölgenin ortasında boydan boya dikey uzanan bir kayalık bulunmaktadır. Cebelitarık Kayası adeta bu bölgenin simgesi haline gelmiştir. Zaten Cebelitarık kelime anlamıyla Tarık'ın Kayası demektir. Endülüslü fatihi Tarık bin Ziyad 711 yılında bu bölgeye gelmesinden ötürü bu isim verilmiştir. Tarih boyunca bu kayalıklardan boğazdan geçmek isteyen düşman gemilerine top atışları yapılmış ve en önemli savunma noktalarından biri olarak kullanılmıştır. Kayalık şu an tamamen turizm amaçlı kullanılmaktadır, savaş müzesi ve yol boyunca bölgenin bir diğer simgesi olan şempanzeler bulunmaktadır.

Asıl konumuz olan satranca dönersek son yıllarda açık turnuvalara ilginin giderek arttığını ve sponsorların daha çok ödül dağıtması sebebiyle elit oyuncuların sadece kendi aralarında kapalı turnuva değil tabiri caizse halkın arasına karışarak açık turnuvalar da oynadığını görüyoruz. Geçmiş yıllarda bir çok elit oyuncunun burada oynadığını görüyoruz. Bu sene ise eski dünya şampiyonu Viswanathan Anand, Hikaru Nakamura, Vachier-Lagrave Maxime, Pentela Harikrishna, Li Chao gibi birçok isim katılıyordu. Tabii ki gözler unvanını birkaç sene önce Carlsen'e kaptıran Anand üzerindeydi. Anand senelerdir dünyanın en üst düzey oyuncularına karşı mücadele etmiş, defalarca dünya şampiyonları turnuvalarında oynamış, ikili maç tecrübesi bir hayli yüksek olan bir isimdi ancak açık turnuva en son hangi yılda oynadığını arşivlere bakmadan bilebilecek kimse yoktu dersek abartmış olmayız. Yine MaviKale sayfalarında bulabileceğiniz Katar Açık turnuvasında Carlsen'in ilk tur IM Batsiashvili ile berabere kalması elit oyuncuların açık turnuvalarda işlerinin hiç kolay olmadığını göstergesiydi. Nitelik de öyle oldu, bu sene dünya şampiyonu Carlsen ile maç yapma hakkını kazanacak oyuncuyu belirleyecek Adaylar Turnuvasına hazırlanan Anand Cebelitarık açıkta sürpriz sonuçlar alarak kendi standartlarının çok altında bitirdi, epey rating puanı kaybetti ve üst masalarda kendisini göremedik.

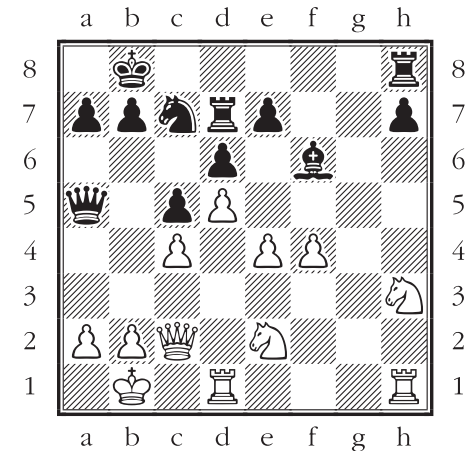
Dikkatimizi turnuvayı eş puanla birinci bitiren ve turnuva öncesi rating favorileri olan Nakamura ve Vachier-Lagrave Maxim'a verelim. Her iki oyuncu da turnuvayı namağlup +6 skoru ile bitirmeyi başardı. Turnuvanın kalabalık olması sebebiyle, 250 dolayında oyuncu, iki büyükusta birbirleriyle eşleşmeden turnuvayı zirvede tamamladılar. Klasik partide karşılaşmayan ikili turnuva birinciliği için hızı satranç maçları yapmak durumunda kaldılar. 4 berabere biten oyundan sonra Nakamura 5. oyunu alarak turnuvayı da kazanmış oldu. Şimdi turnuva galibinin son turdaki kritik maçını inceleyelim.

Hikaru Nakamura - David Anton Guijarro
Gibraltar Masters 2016, Caleta ENG [A85]
[Selim Çitak]

1.d4 f5 2.c4 ♟f6 3.♟c3 d6 4.♟g5 Beyaz piyon yapısını hemen bozma tehdidi ile geliyor. Siyah genelde Hollanda Savunmasında buna izin vermek istemez. **4...♟bd7** [4...g6 5.♟xf6 exf6 6.g3 ♟g7 7.♟g2 0-0 8.♟h3! c6 9.0-0 ♟e8 10.♟f4 Örnek bir varyant, beyazın rahat bir oyunu var]. **5.♟c2** Nakamura stiline uygun bir şekilde en agresif düzeneği kuruyor. Beyaz uzun rok atarak şah kanadından hücumla kalkacak. **5...g6 6.h4 ♟g7 7.0-0-0 c6 8.♟h3** At zayıf e6 karesine yöneliyor. **8...♟f8 9.e3** [9.♟f4?! ♟e6 10.♟xe6 ♟xe6 11.e3 ♟a5 Siyah gelişimini tamamladı]. **9...♟a5 10.♟b1 ♟e6 11.♟e2 ♟d7** Cebelitarık'ta gayet başarılı bir performans sergileyen Anton haklı sebeplerle ters kanatlara rok atmaktan kaçınıyor. **12.♟xf6 ♟xf6 13.g4!**

13...0-0-0 [13...♟xh4 14.d5 (14.gxf5 ♟xf5 15.♟d3 ♟f8 16.f4 0-0-0) 14...♟c5 15.g5 Fh4'ün geleceği hiç de iyi değil] **14.gxf5 gxf5** [14...♟xf5 15.♟d3 ♟a5 16.f4] **15.♟d3** Açılış bölümü Nakamura'nın hayalindeki gibi olmadı diyebiliriz, kendisi erken uzun rok atarak karşılıklı mat hücumlarının yapıldığı keskin bir durum hedefliyor olmalıydı ancak tahtada simetrik eşit bir yapı var. **15...♟b8 16.♟e2** [16.♟xf5? ♟xd4+!] **16...♟xh4 17.♟xf5 ♟f6 18.e4 c5?** Siyah gereksiz panik yapıyor. Bu sürüş Beyaza yarayacak. [18...♟c8 19.♟hf4 ♟xf4 20.♟xf4 ♟xf5 21.exf5 ♟dg8+] **19.d5!** ♟c7 **20.♟xd7 ♟xd7 21.f4!±**

Kuvvetli merkez ve alan avantajı sayesinde beyaz ciddi üstünlük elde etti. **21...♟hd8** Sağma gözüken bir hamle, kaleler kapalı d hattında ne iş göreceklere ki? Ancak beyaz ♟f5 ihtimaline güvenerek e5 tehdit ediyordu! **22.♟f2 b5** Siyah karşıoyun arıyor ama artık çok geç! **23.♟g4 ♟h8 24.♟xh7 ♟b4 25.♟e3 a6** [25...bxc4 26.♟xc4 ♟b5 27.a3] **26.a3 ♟a5 27.♟f5 ♟e8 28.e5!+-** Atının konumunu iyileştiren Nakamura oyunu bitiyor. **28...bxc4 29.♟dh1 ♟b5** [29...♟dd8 30.♟xc7 ♟xe7 31.♟xe7 ♟xd5 32.♟ch7+-] **30.a4 1-0**

FM Tarık Selbes

Sporcu

tarikselbes@gmail.com

Zürih cephesinde değişen bir şey yok!

Geçen sene 1-2. sıraları paylaşan Nakamura ve Anand bu sene de turnuvayı aynı şekilde tamamladı.

Satranç dünyasında uzun zamandır süren bir tartışma konusu satrancın pazarlanması. Futbolun aksine seyir keyfi için çok fazla emek gerektiren satranç sadece bu yüzden bile pazarlanması zor bir spor elbette. Öte yandan yedi saat süren bir partiyi takip etmek de -şüphesiz bizim gibi satrançseverler haricinde- çok kolay değil ve zaman kontrolünün hızlanması, yıldırım ve hızlı satranç gibi türlerin öne çıkması daha iyi bir pazarlanabilirlik açısından önerilen ve uygulamaya konulan fikirler. Naçizane fikrime göre satranç kültürel bir ürün ve maddi kaygıların aşındırıcı etkisine maruz bırakılmamalı. Ancak her şeyde olduğu gibi satranç da yavaş yavaş hızlı tüketilen bir ürün olmak yolunda ilerliyor.

Son zamanlarda sayıları artan hızlı satranç turnuvalarının en iyilerinden biri ise Zürih Satranç Turnuvası. Kimin daha fazla beyaza sahip olacağını belirleyen bir yıldırım turnuvasının ardından döner sistem hızlı satranç (40+10) turnuvasıyla devam eden turnuva, son olarak yine döner sistem bir yıldırım turnuvasıyla sona erdi. Hızlı satrançta galibiyete 2 beraberliğe 1 puan verilirken yıldırımda normal skor sistemi kullanıldı.

Her ne kadar turnuvayı kazanan Nakamura olsa da oyun olarak turnuvanın Anand'ın üstünlüğüyle geçtiğini söylemek herhalde yanlış olmaz. 46 yaşındaki Anand hızlı zaman kontrolünde adeta gençlere taş çıkarttı ve Cebelitarık Açık'taki kötü performansını Adaylar Turnuvası öncesi unutmayı başardı.

İlk tur Aronian'ı 19 hamlede mat ederek başlayan Hintli satranççı -bu partiyi analizli olarak bulabilirsiniz- daha sonraki tur da Giri'ye siyah taşlarla kazanınca ilk günü 2 puanla zirvede noktaladı. Kalan üç turda berabere kalan Anand böylece Nakamura'nın kendisine son tur Aronian'ı yenerek yetişmesine fırsat verdi. Gerçi Nakamura'nın biraz şanslı olduğunu söylemekte fayda var.

Giri'ye karşı hem hızlı satrançta hem yıldırımda kayıp konuma düşen Amerikalı bu iki partiden 1,5 puan çıkarmayı başarmasa zafer eski şampiyonun olacaktı.

Yıldırım turnuvasında da ikişer galibiyet alan Anand ve Nakamura böylece tıpkı geçen seneki gibi zirveyi kimseye bırakmamış oldu. Hızlı satrancın eski ve yeni iki ustasını izlemek gerçekten de büyük bir keyif. Belki de klasik satrancın yavaş yavaş bilgisayar yüzünden yavaşlaştığının düşünüldüğü bir dönemde dinamik ve agresif hızlı satranç partileri satranca gereken gençlik aşısıdır kim bilir?

V. Anand – L. Aronian

Zürih Hızlı Satranç (1), 2016

Analiz: [Tarık Selbes]

1.e4 e5 2.♖f3 ♗c6 3.♗b5 ♗f6 [Yine Berlin! Artık Berlin oynayanlara para cezası verilmeli!]

4.♗c3 [Anand'ın ana varyanta girmeye niyeti yok.]

4...♗d6 [Tuhaf gibi görünse de e5 piyonunu koruyan ve roku hazırlayan bir hamle. ♗e8 sonrasında fil c5'e gidecek.]

5.0-0 0-0 6.d3 ♗e8 7.a3 [♗a5'ten sonra fili a2-f7 çaprazında tutabilmek için oynanmış bir hamle.]

7...h6 8.♗c4 ♗c5 9.♗e3 ♗x3?! [Beyaz kale f1'deyken bu kırıma iyi olmamalı.]

[9...d6 Çok daha normal bir hamleydi.]

10.fx3 d6 11.♗h4 [Beyaz atını f5'e koymakta vakit kaybetmiyor.]

11...♗e6 12.♗f5 ♗xc4? [Aronian'dan kötü bir hamle daha. Fili tahtada tutmak gerekiyordu, zira şah kanadı çok zayıf.]

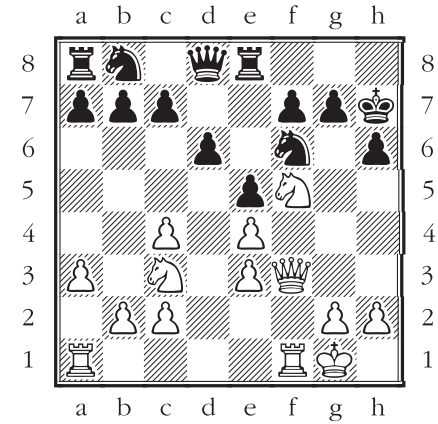
[12...♗b8]

13.dxc4 ♗h7? [g6 oynamak istiyor ancak...]

[13...♗e6]

14.♗f3! [Artık g6'ya ♗xh6 var]

14...♗b8? [Aronian ♗bd7 oynayıp atını korumak istiyor fakat buna zamanı yok.]

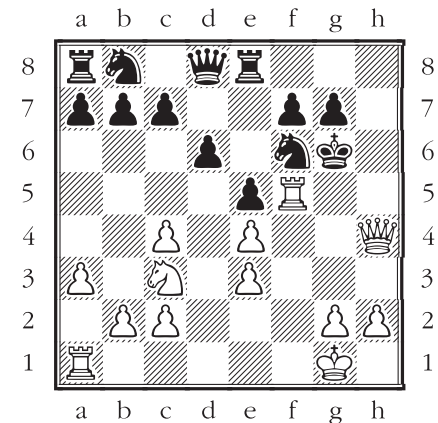

15.♗xh6! ♗xh6 [15...g×h6 16.♗xf6 ♗xf6 17.♗xf6 ♗g7 18.♗af1+- Beyaz piyon önde ve siyahın konumu umutsuz]

16.♗h3+ ♗g6 [16...♗h5 17.g4]

17.♗f3 [♗g3 ve ♗f5 tehditleriyle]

17...♗h5 18.♗f5 ♗f6 19.♗h4

[Mata çare yok.]

1-0

WGM Betül Cemre Yıldız

Sporcu

bcyildiz89@hotmail.com

FIDE Kadınlar Grand Prix Turnuvasını Ju Wenjun kazandı

İran'ın Tahran şehrinde 10-24 Şubat 2016 tarihleri arasında FIDE Kadınlar Grand Prix Turnuvası düzenlendi. Dünyanın önde gelen kadın sporcularının yarıştığı bu turnuvada Çinli GM Ju Wenjun namağlup olarak birinci olurken ev sahibi IM Sarasadat Khademalsharieh ikinci ve Çinli GM Zhao Xue üçüncü oldu.

Fotoğraflar: Alina l'Ami

2015-2016 FIDE Kadınlar Grand Prix serilerinin ilk ayağı 3-25 Ekim 2015 tarihleri arasında Monako'nun Monte Carlo şehrinde düzenlenmişti. Bu ayağın kazananı Hou Yifan ve ikincisi Mariya Muzychuk Mart ayında Lviv'de yapılacak olan Dünya Kadınlar Şampiyonluğu Unvan Maçı sebebiyle bu ayakta yer almadılar. Monako'daki ilk ayağı son sırada tamamlayan İranlı Sarasadat, Tahran Grand Prix'de ise en çok konuşulan spor-

cu oldu.

Bu turnuvayla ilgili detaylara geçmeden önce kısaca "İran'da Satranç" hakkında birkaç düşüncemi paylaşmak isterim. Son dönemlerde İran, çok genç sporcularla ülkesinin adını duyurmakta. 12 yaşındaki yeni yeteneklerden Alireza FIROUZJA 2016 İran Şampiyonu olurken, 14 yaşındaki Aryan Gholami İran Şampiyonası'nda 2. (Ayrıca Dünya Yaş Gruplarında Şampiyon olmuştu),

15 yaşındaki Parham Mahhsoodloo (en son düzenlenen Dünya Kupası'nda yarışan en genç sporcu olmuştu) da 3. Oldu. Kadın satrancında adını özellikle Tahran Grand Prix ile duyuran isim de Sarasadat Khademalsharieh oldu.

Kariyerinde büyük başarıları olan Çinli genç sporcu Ju Wenjun için çok şaşırtıcı bir sonuç olmadığını söyleyebilirim. Şüphesiz ki en şaşırtıcı sonuç turnuvayı ikinci sırada tamamlayan Sarasadat

TAHRAN GRANDPRIX FİNAL SIRALAMASI:

Rank	SNo.		Name	Rtg	FED	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts
1	7	GM	Ju Wenjun	2558	CHN	*	½	½	½	1	1	½	½	½	1	1	½	7½
2	9	IM	Khademalsharieh Sarasadat	2403	IRI	½	*	1	½	½	½	0	1	½	½	1	1	7
3	2	GM	Zhao Xue	2506	CHN	½	0	*	1	½	0	1	½	1	1	½	1	7
4	8	WGM	Pogonina Natalija	2454	RUS	½	½	0	*	1	1	0	½	1	1	0	1	6½
5	4	GM	Dzagnidze Nana	2529	GEO	0	½	½	0	*	½	1	1	1	0	1	1	6½
6	11	GM	Koneru Humpy	2583	IND	0	½	1	0	½	*	½	1	½	½	1	½	6
7	3	GM	Zhukova Natalia	2484	UKR	½	1	0	1	0	½	*	1	½	0	½	½	5½
8	10	GM	Gunina Valentina	2496	RUS	½	0	½	½	0	0	0	*	½	1	½	1	4½
9	5	GM	Harika Dronavalli	2511	IND	½	½	0	0	0	½	½	½	*	½	1	½	4½
10	6	GM	Cramling Pia	2521	SWE	0	½	0	0	1	½	1	0	½	*	½	0	4
11	1	GM	Stefanova Antoaneta	2509	BUL	0	0	½	1	0	0	½	½	0	½	*	½	3½
12	12	IM	Batsiashvili Nino	2485	GEO	½	0	0	0	0	½	½	0	½	1	½	*	3½

Khademalsharieh'in başarısı.

Turnuvarın en şanssız sporcusu bana göre Nana Dzagnidze idi. Çok güçlü bir sporcu olan ve ülkemizde de tanınan ve sevilen Nana, 8. tura kadar lider giderken son üç turu kaybederek trajik bir şekilde dereceye giremedi. Turnuvada pek iyi sonuç alamayan diğer sporcular 2003 ve 2010 yılı Avrupa Kadınlar Şampiyonu Pia Cramling, 2004 Dünya Kadınlar Şampiyonu Antoaneta Stefanova ve son zamanlarda çok büyük çıkış yapan 2015 Avrupa Kadınlar İkincisi Nino Batsi-

ahvili. Nino, birkaç ay evvel düzenlenen Katar Açık Turnuvası'nda Magnus Carlsen ile ilk turda beraberlik yapmıştı.

2015-2016 FIDE Kadınlar Grandprix Turnuvası hakkında kısaca bilgi vermek gerekirse,

FIDE Kadınlar Grandprix Turnuvarlarına katılma hakkı kazanan sporcular:

a- 2015 Kadınlar Dünya Şampiyonası yarıfinaline kalan sporcular

b- Yıl boyunca en yüksek rating ortalamasını elde etmiş altı kadın sporcu

c- FIDE başkanının seçeceği 2 aday kadın sporcu

d- 4 adet düzenlenecek grand prix serilerinin yapılacağı ülke adına yarışacak dört kadın sporcu

2015-2016 FIDE kadınlar grand prix turnuvarlarının ilk iki ayağı Monte Carlo (3-25 Ekim 2015) ve Tahran'da (10-24 Şubat 2016) düzenlendi. Kalan turnuvarlar Batum (19 Nisan-3 Mayıs 2016) ve Chengdu'da (1-15 Temmuz 2016) düzenlenecektir.

Turnuvarın namağlup lideri Wenjun Ju'dan kadınlarda dünyada 2. sırada bulunan Humpy Koneru'ya karşı kazandığı maçı inceleyelim.

Humpy Koneru (2583) - Wenjun Ju (2558)
Tehran WGP 2016

1.d4 ♖f6 2.c4 e6 3.♗c3 ♕b4 4.f3 0-0 5.e4 d5 6.cxd5 exd5 7.e5 ♗f7 8.f4 c5 9.♗f3? oyunu kaybettiren çok erken yapılmış bir hata. 9.a3 oynamak gerekliydi. 9...♕a5 10.♕e3 cxd4 11.♕xd4 ♗c6 12.♗f3=

9...cxd4 10.♗xd4

	a	b	c	d	e	f	g	h	
8	♖	♘	♙	♚	♖	♙	♙	♙	8
7	♙	♙	♙	♘	♙	♙	♙	♙	7
6									6
5				♙	♗				5
4		♗		♘		♙			4
3			♘						3
2	♙	♙						♙	2
1	♖		♙	♙	♚	♙	♙	♖	1
	a	b	c	d	e	f	g	h	

10... ♗xe5!!

Mükemmel bir feda

11.fxe5 ♖h4+ 12.♖e2 ♕c5 13.♕e3 ♕g4+

Ju Wenjun her hamlesinde atak yaparak Koneru'yu iyice sıkıştırıyor.

14.♗f3 d4 15.♕g1 ♕xf3+ 16.♖xf3

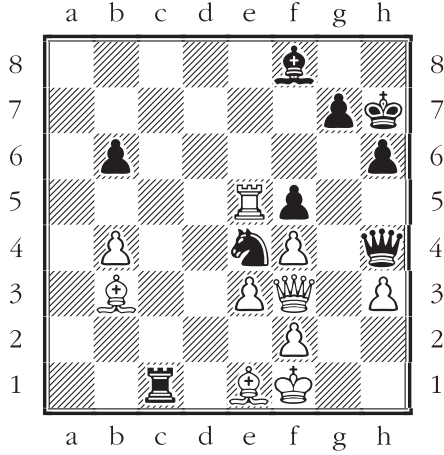
4. Tur: Sarasadat Khademalsharieh - Ju Wenjun

♞d7 17.g3 ♜x5+ 18.♞g2 ♞f6 19.♞a4
 ♞c6+ 20.♞f2 d3+ 21.♞xc5 ♞xc5+
 22.♞g2 ♞c6+ 23.♞f2 ♞ac8 24.g4
 ♞xh1 25.♞g2 ♞c2+ 26.♞xc2 ♞xg2+
 0-1

Maçlarda oluşan bazı taktikler:

Xue Zhao (2506) -

Natalia Zhukova (2484)

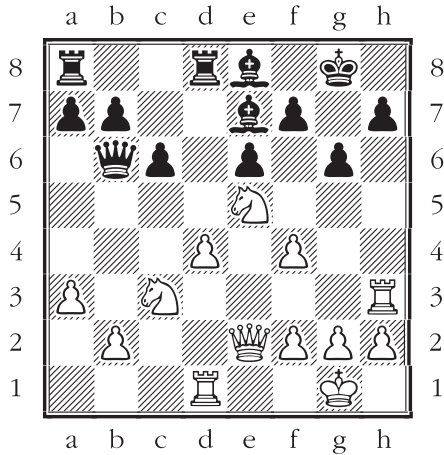
37. ♞xe4!! fxe4 38.♞xe4+ ♞h8
 [38...g6

39.♞e6 birkaç hamle sonra mat ka-
 cınılmaz]

39. ♞e6 ♞xe1+ 40.♞g2!! mata çare
 yok 40...♞h7 41.♞f5+ ♞h8 42.♞xf8+
 ♞h7 43.♞g8+ 1-0

Natalia Zhukova (2484) -

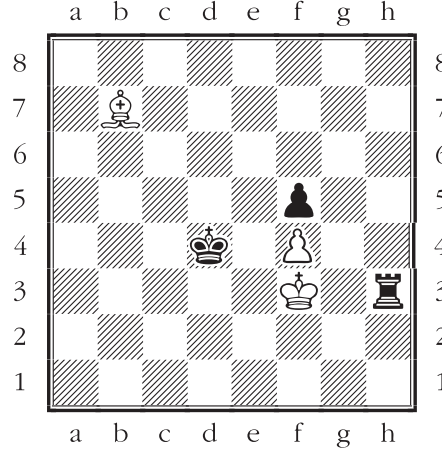
Natalija Pogonina (2454)

21.♞xg6 fxg6 (21 h×g6 22.♞e5)
 22.♞xe6+ ♞f7 23.♞xe7+-

Kaçırılan fırsatlar:

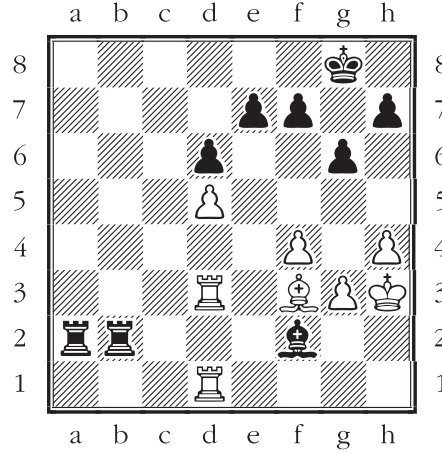
Sarasadat Khademalsharieh (2403) -
 Natalia Zhukova (2484)

74...♞h3+ 0-1 ve İranlı sporcu terk etti.
 Ancak 75.♞f2 ♞h2+ 76.♞g2 'den sonra
 konum berabere. Beyazlar Siyaha geçit
 vermez, ♞f3 ve ♞e2 hamleleri ile sadece
 bekler.

Antoaneta Stefanova (2509) -

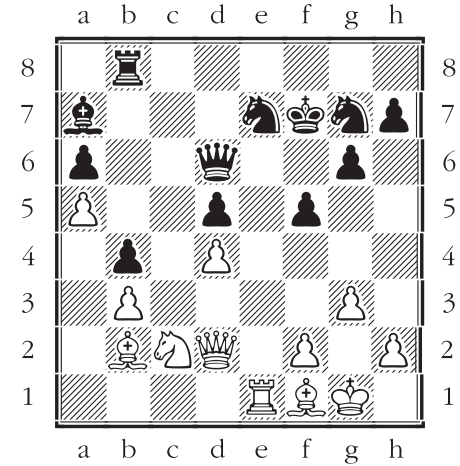
Nino Batsiashvili (2485)

Bu konumda Nino 31...♞c5 oynadı.
 Oyun bu hamlenin devamında bera-
 bere ile sonuçlandı. Ancak 31...♞g1!!
 32.g4 ♞h2 33.♞d4 ♞a3 34.♞1d2 ♞xf3+
 35.♞xh2 ♞xd2+ 36.♞xd2 ♞xf4+- siyah-
 lar kazanç durumdadır.

Wenjun Ju (2558) -

Antoaneta Stefanova (2509)

38.♞xb4?? ♞xb4?? İki tarafın da
 karşılıklı olarak yaptığı büyük hata-
 lar. Stefanova önemli bir fırsat kaçı-
 rıldı. [38...♞xb4 39.♞xb4 ♞xb4 40.♞a3
 (40.♞xe7+ ♞xe7 41.♞a3 ♞c5+-) 40...
 ♞b7] 39.♞a3 ♞c6 40.♞c1 ♞e6 41.♞xc6
 ♞xc6 42.♞xb4 ♞xd4 43.♞e7+ ♞g8
 44.♞d6 ♞c8 45.♞xa6 ♞c1+ 46.♞g2
 ♞e1 47.♞e8+- 1-0

Şampiyon Ju Wenjun, İkinci Sarasadat Khademalsharieh, Üçüncü Zhao Xue

WIM Nilüfer Çınar Çorlulu

III. Kademe Antrenör
nilufercinar@gmail.com

Satranç gücünüzü ölçün

Değerli satrançseverler, puanlı satranç, oyunculuk gücünüz hakkında fikir edinmeniz için yararlı olabilecek eğlenceli bir çalışmadır. Diyagramdaki konumdan başlayarak Beyazın hamlesini bulmaya çalışınız. Düşündüğünüz hamleyi ve aldığınız puanları not ediniz. Puanlarınızın toplamını değerlendirme tablosundan karşılaştırarak kuvvet derecesi puanınızı bulabilirsiniz. Oyunun sonuna kadar kendinize 90 dakikalık süre tanıyınız.

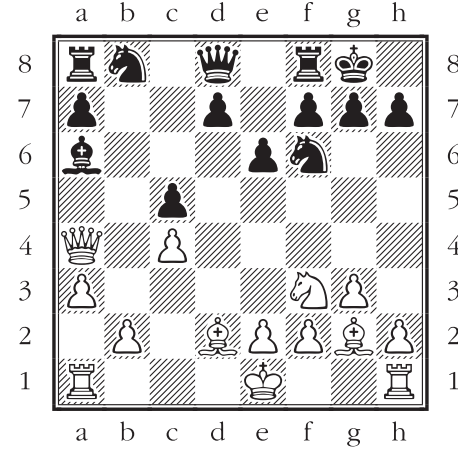
Bu sayımızda güzel bir saldırı oyununun hamlelerini bulmaya çalışacaksınız.

Magnus Carlsen - Pentala Harikrishna

Norveç, 2016

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 b6 4.g3 ♙a6 5.♘bd2 ♙b4 6.♙a4 c5 7.a3
♙×d2+ 8.♙×d2 0-0

9.d×c5 b×c5

Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar
10. ♙g2	2	...♙b6
11. 0-0	3	...♘c6 (11...♙×b2 12.♙fb1) Varyantını hesapladı iseniz artı 2 puan.
12. ♙e3	2	...♙fc8
13. ♙fd1	3	...d5
14. c×d5	2	...e×d5
15. ♙×c5	4	...♙a5
16. ♙c2	2	...♙×e2
17. ♙×e2	3	...♙×c5
18. ♙ac1	2	...♙b6
19. b4	3	...h6
20. ♙e3	4	...♙b7
21. ♙h3	2	...♙e8
22. ♙c3	2	...♘e7
23. ♘d4	3	...♘e4
24. ♙c7	2	...♙a6
25. f3	3	...♘g5
26. ♙d7	3	...♙ed8
27. h4	3	...♘×f3+

Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar
28. ♘×f3	1	...♙×a3
29. ♙g2	2	...♙b2+
30. ♙d2	2	...♙×b4
31. ♙e1	3	...a5
32. ♙de2	2	...♘g6
33. h5	3	...♘h8 Ayrıca (33...♘f8 34.♙e8) varyantı için 3 puan.
34. ♙f5	2	...a4
35. ♘e5	4	...♙d6
36. ♙c2	3	...♙e8
37. ♙h7+	2	...♙f8
38. ♙f5	4	...♙e7
39. ♙g6	4	...♙g8
40. ♘×f7	6	...♙×f7
41. ♙×f7+	1	Siyah terk eder. Beyazın üç hamlade matını hesapladı iseniz artı 5 puan. (41.♙e8+ ♙×e8 42.♙×e8+ ♙f8 43.♙h7#)

Değerlendirme Tablosu - Aldığınız puanların toplamına göre yaklaşık reyting puanınız

80 ve daha fazla ise 2500 ve üstü, 70-79 arası 2400-2499, 60-69 arası 2300-2399, 50-59 arası 2200-2299, 40-49 arası, 2000-2199 30-39 arası 1800-1999, 20-29 arası, 1600-1799, 10-19 arası 1400-1599, 10'dan az ise 1399 ve aşağısı.

WGM Betül Cemre Yıldız

Sporcu

bcyildiz89@hotmail.com

2016 dünya kadınlar unvan maçının galibi Hou Yifan

2016 dünya kadınlar şampiyonluğu unvan maçı 1-18 Mart 2016 tarihleri arasında Ukrayna'nın Lviv şehrinde düzenlendi. Unvan maçı, 2015 dünya kadınlar şampiyonu olan ev sahibi Mariya Muzychuk ile dünyada bir numaralı kadın sporcusu olan Hou Yifan arasında oynandı.

Hou Yifan

Hou Yifan - Maria Muzychuk

Maria Muzychuk

İki sporcuyu da kısaca tanıtalım.

Hou Yifan: 27 Şubat 1994 doğumlu Çinli Büyükusta. En genç kadınlar dünya şampiyonu unvanını 16 yaşında iken elde etti. Dünyada bir numaralı kadın satranç sporcusu. 2010 - 2012 ve 2013 - 2015 yılları arasında dünya kadınlar şampiyonu oldu. Şu anda dünya kadınlar rating sıralamasında birinci sırada. (Elo: 2667)

Mariya Muzychuk: 21 Eylül 1992 doğumlu Ukraynalı büyükusta. Ablası Anna Muzychuk ile beraber satrançta çok büyük başarılar imza atmış. Özellikle son senelerde yükselişte. 2015 yılındaki dünya kadınlar şampiyonluğu kariyerindeki en büyük başarısı. Şu anda dünya kadınlar rating sıralamasında dördüncü sırada. (Elo: 2563)

Dünya kadınlar şampiyonluğu unvan maçı 10 klasik maçtan oluşuyor ve 5.5 puana ilk ulaşan bu unvanı elde ediyor.

Şimdi maçları sırasıyla yorumlamak istiyorum.

1. Oyun 02.03.2016

İlk maç berabere ile sonuçlandı. Hou Yifan 1.e4 hamlesine karşı e5 sürerek bir

ilk yaptı. Hou Yifan'ın Mega Database 2016'ya göre siyahla 1.e4 e5'li hiç maçı yok.

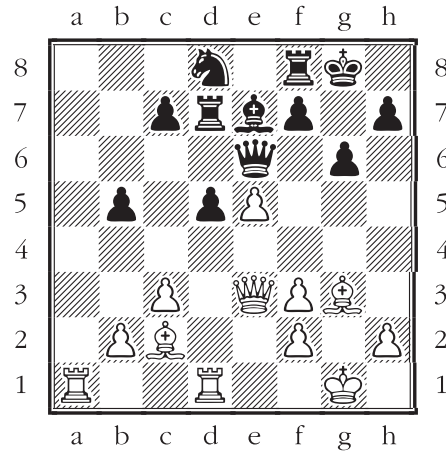
2. Oyun 03.03.2016

İlk maçtaki Hou Yifan'ın repertuar değişikliği taktiğini Mariya da kullanarak 1.e4 e5 karşılığı verdi. Mariya siyahlarla daha çok Sicilya Açılışını tercih ediyor. Mariya'nın İspanyol Açılış'ını tercih etme sebebi belki de Hou Yifan - Humpy Koneru unvan maçında Yifan'ın beyazlarla pek bir avantaj elde edememiş olması olabilir.

Bu maçı inceleyelim:

**Hou Yifan (2673) –
Mariya Muzychuk (2554)**
WCh Women 2016
Lviv UKR (2), [C80]

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙b5 a6 4.♙a4 ♘f6 5.0-0 ♘xe4 6.d4 b5 7.♙b3 d5 8.dxe5 ♙e6 9.♙e3 ♙e7 10.c3 0-0 11.♘bd2 ♙d7 12.♙c2 ♘xd2 13.♙xd2 ♙g4 14.♙f4 ♙xf3 15.gxf3 ♙ad8 16.♙fd1 ♙e6 17.♙e3 ♙d7 18.♙g3 g6? [oyunu kaybettiren hamle. 18...♘a5] 19.a4 ♘d8 20.axb5 axb5

21.f4! f6 22.exf6 ♙xf6 23.♙e2 c6 24.♙g4 ♙b7 25.f5 ♙d6 26.♙a6 ♙g7 27.fxg6 ♙c5 28.♙g2 hxg6 29.♙xd5!! ♙xf2 [29...cxd5 30.♙xf6+–] 30.♙b3 ♘e6 31.♙d6 ♙c5 32.♙xe6+ 1-0

3. Oyun 05.03.2016

İlk iki oyundaki 1.e4 hamlesinden sonra bu sefer 1.d4 hamlesi denendi. Zaten son zamanlarda büyükustalar arasında d4 açılışlarının e4 hamlesine göre daha çok oynandığı gözleniyor. Ancak 1.d4 hamlesinin Mariya'nın nadiren oy-

Player	Fed	Rtg	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	Pts
Mariya Muzychuk	UKR	2563	½	0	½	½	½	0	½	½	0		3.0
Hou Yifan	CHN	2667	½	1	½	½	½	1	½	½	1		6.0

nadığı bir açılış olduğu söylenebilir. İkinci maçtaki kayıptan sonra Mariya'nın biraz zorlaması gerekiyordu. Maçta çok hafif üstünlük şansı elde etmiş olsa da Yifan doğru zamanda atik hamleleri ile sakın bir şekilde durumu eşitleyerek masadan ayrıldı.

4. Oyun 06.03.2016

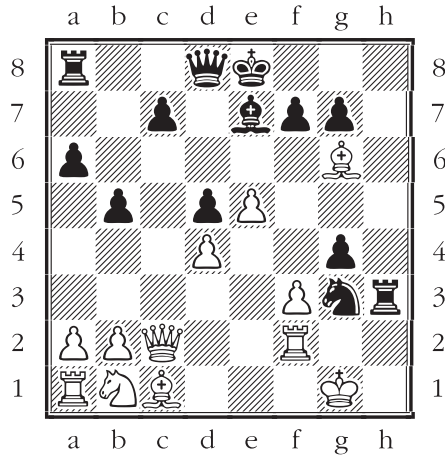
Mariya ikinci maçta İspanyol Açılışında kaybetmesine rağmen açılış tekrarlamaktan çekinmedi. Varyantı değiştiren taraf Hou Yifan oldu. Çok karışık varyantların olduğu bu maçta, Mariya doğru hamleleri hatırlayarak maçtaki tek doğru hamleyi buldu ve maç 22 hamlelik kısa bir beraberlik ile sonuçlandı.

Hou Yifan (2673) –

Mariya Muzychuk (2554)

WCh Women 2016

Lviv UKR (4) [C83]

18...♙c5 [beraberliği sağlayan tek doğru hamle] **19.♖xc5 ♜h1+** **20.♙g2 ♜h2+** **21.♙g1** [21.♙xg3?? ♖h4+ 22.♙f4 gxf3+ 23.♙e3 ♖xf2+ 24.♙d3 ♖f1+ 25.♙e3 (25.♙c3 ♖xc1+ 26.♙d3 ♖d1+ 27.♙c3 0-0-0+) 25...♖g1+ 26.♙d3 ♖xg6+++] **21...♜h1+** ½-½

5. Oyun 08.03.2016

Hou, bu sefer 1.c4 hamlesini tercih etti. Oyun sakın bir şekilde ilerleyerek beraberlikle sonuçlandı.

6. Oyun 09.03.2016 (0-1)

Bu maç için “en kritik maç” denilebilir. Mariya'nın skorda eşitliği sağlamaya bu kadar yaklaşıp sonrasında maçı kaybetmesi Mariya taraftarlarını çok üzmüştür. Hou Yifan'ın kötü başladığı oyunda Mariya'nın **23.Fe2 ♙e2** ile başlayan şüpheli hamleleri sonucunda Hou Yifan, aktif bir oyunla rakibinin hatalarını değerlendirerek sık bir şekilde oyunu sonlandırıyor. Aradaki puan farkını ikiye çıkaran Hou rahat bir nefes alıyor.

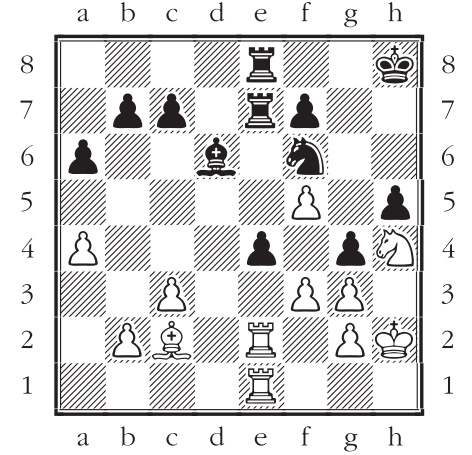
Mariya Muzychuk (2563) -

Hou Yifan (2667)

WCh Women 2016

Lviv UKR (6) [C54]

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♙c4 ♙c5 4.0-0 ♘f6 5.d3 d6 6.c3 0-0 7.♙g5 h6 8.♙h4 g5 9.♙g3 g4 10.♘h4 ♘h5 11.a4 a6 12.♘a3 ♖g5 13.♘c2 ♙a7 14.♘e3 ♘e7 [siyahların piyonu almayı iyi hesaplaması gerekiyor 14...♙xe3 15.fxex3 ♘xg3 16.hxg3 ♖xe3+ 17.♙h2 ♖g5 18.♖b3 ♖g7 19.♘f5 beyazlar çok aktif görünüyor] **15.d4** [15.♖b3 ilginçti 15...♙xe3? 16.fxex3 ♖xe3+ 17.♙f2 ♖g5 18.g3 ♘g7 19.♖ae1 ♘e6 20.♙e3+] **15...♖g7?** [15...♘xg3 16.hxg3 exd4 17.cxd4 ♖g7! siyahlar hafif üstün] **16.dxe5 dxe5 17.♘ef5?** [17.♖d2 ♘xg3 18.hxg3 h5 19.♖ad1±] **17...♙xf5 18.exf5 ♙c5** [18...♘xg3 19.hxg3 ♘c8! ve at d6 karesine yerleşir] **19.♖e1?!** [beyazlar bu hamle ile şansını kaçıırır 19.f6! ♖xf6 (19...♘xf6 20.♙xe5) 20.♖xg4+ ♖g5 21.♖f3 ♖ab8 22.♖fe1] **19...♘xg3 20.hxg3 ♙h8 21.♖e2 ♙d6 22.♖e4 ♖ab8 23.♙e2?** [Aktif fil neden geri çekilir? Mariya en kritik maçta böyle bir hata yapıyor. Oysa üstünlüğünü sürdürebilirdi: 23.f6 ♖xf6 24.♖xg4 ♖bd8 25.♖e4±] **23...h5 24.♖ad1 ♘g8 25.♙h2? ♖g5 26.♙c4 ♘f6 27.♖e3** [27.♖e2 e4] **27...♖xe3 28.♖xe3 e4 29.♖e2 ♖bd8 30.♙b3 ♖d7 31.f3 ♖e8 32.♖de1 ♖de7 33.♙c2**

33...exf3! 34.♖xe7 ♖xe7 35.♖xe7 f2! 36.♖xf7 [36.♙d3 ♙xe7] **36...f1 ♖ 37.♘g6+ ♙g8 38.♖xf6** [38.♙b3 ♙xg3+ 39.♙xg3 ♘e4+ 40.♙h2 g3+ 41.♙h3 ♖h1#] **38...♙c5! 0-1**

7. Oyun 11.03.2016

Yine İspanyol Açılışı oynanıyor. 19.♙d1 yeniliği ile Hou Yifan'ın hazırlığıyla karşılaşyoruz. Hou Yifan'ın hafif üstün olduğu konumda art arda şüpheli hamleler yapması sonucunda Mariya'ya şans doğsa da bunu lehine çeviremiyor. Beraberlik.

8. Oyun 12.03.2016

Kazanca bu sefer de çok yaklaşan Mariya için yine hayal kırıklığı. Hou Yifan, rakibinin hatalarını doğru değerlendirerek berabereyi kurtarıyor.

9. Oyun 14.03.2016

Mariya unvan için savaşılmaya devam etmek için son iki maçı kazanmak zorunda. Bu sebeple riske girmek zorunda olan Mariya'ya karşı sağlam bir oyun tercih eden Hou Yifan bu maçı da kazanıyor ve 6 - 3'lük skorla dünya şampiyonu unvanına sahip oluyor. Maçların geneliyle ilgili özet yapacak olursam, Hou Yifan her ne kadar favori olsa da, aktif oyunuyla Mariya'nın Hou Yifan'a zorluklar çıkartacağını düşünüyordum. Nitekim birkaç maçta (özellikle 6, 7 ve 8. maçlarda) “acaba Mariya'ya şans mı doğuyor” diye düşünüldüğü oldu. Mariya Muzychuk'un çok şanslar kaçırıldığını, Hou Yifan'ın da Mariya'nın hatalarından faydalanarak aktif hamleler ve doğru tempolarla unvanı kazandığı sonucuna varabiliriz. Ayrıca Hou Yifan unvan maçlarında namağlup olma özelliğini de koruyor.

GM Mustafa Yılmaz

Sporcu

mustafa_yilmaz92@hotmail.com

Kazanca oynayan taraf olmak

2012 yılında Yunanistan'da oynadığım Dünya Gençler Şampiyonası'nda tanıştığım Yunan hakem Andreas'in beni Yunan Ligi'ne Kalamata Poseidon takımına çağırması sonrasında farklı liglerde oynayabilme seçeneğimi değerlendirmek istedim ve eşimin doğum gününde Yunanistan'a gittim:)

Bazı günler çift tur olması ve sabah oyununun 9.30'da başlaması can sıkıcıydı. Hasta olmama rağmen elimden geleni yapmaya hazırdım. Turnuvada arkadaşım Burak Fırat'ın da başka bir takımda oynaması benim için güzel bir sürpriz olmuştu. Burak ile oyun aralarında ve akşamları güzel vakit geçirmek benim için moral oldu. Son tur rakibim genç Nikos ile birkaç gün önce tanışmıştık ve bana Yunanistan'ın en yeteneklilerinden olduğunu söylediler.

Mustafa Yılmaz (2585) – Nikolaos Gouloutis (2328) [A13]
GRE-chT 43rd Porto Rio (7.8),
12.10.2015

1.♖f3

Arkadaşım FM Yasin Emrah Yağız'ın favori hamlesi

1...♜f6 2.c4 e6 3.g3 a6

Bu varyantı rakibim daha önce birkaç kez oynamıştı ve ben de tur sabah 9.30'da olmasına rağmen ciddi bir hazırlık yapmıştım

4.♙g2 b5 5.b3

Bu pozisyonu Siyahla da 2 defa oynayıp 2 oyunumu da kazanmıştım fakat teorinin ne kadar değiştiğine rakibime hazırlanırken şahit oldum ve bilmediğim bir çok şeyi öğrendim. Benim amacım sağlam oynamaktan ziyade rakibe açılıştan baskı kurmaktı. 5.cxb5 axb5 6.♜d4 c6 7.♜xb5 cxb5 8.♙xa8 d5=; 5.d3 Khalifman beni 2011 yılında böyle oynayıp yenmişti.

5...♙b7

5...c5 Eski hocamız Grivas bana bu hamlenin daha doğru olduğunu söylüyor-

du.

6.0-0 c5 7.♜c3 ♖b6

7...b4 8.♜a4 d6 (8...♙e7 9.♙b2 d6 10.d4±) 9.d4 ♜bd7 10.♙b2± 8.e3 Bu devam yolunda Ulf Anderson'un birkaç galibiyeti var.

8...♙e7 9.d4 0-0 10.d5!?

Tamas Banusz bu şekilde 2014 yılında Goganov'a karşı güzel bir galibiyet almıştı ve hazırlık yaparken de bu oyun dikkatimi çekmişti. [10.♖d3 Tomashevsky 2007 yılında bu şekilde oynamıştı fakat ben ve bilgisayarım hazırlık esnasında bu hamleyi pek beğenmedik.]

10...exd5 11.cxd5 d6 12.e4 ♜bd7 13.h3

13.♙b2 ♜fe8 14.♜d2 ♙f8 15.♖c2 g6 16.a4 ♙g7 17.♜d1±

13...♜fe8 14.♙e3

Bu hamleye kadar tabiri caizse blitz yıldırım oynadım. Rakibi psikolojik baskı altına almıştım. Zamandan da yarım saat-ten fazla fark ile öndeydim.

14...♜ac8

[14...♙f8 Goganov böyle oynamıştı]

15.♜d2 ♖a5 16.♖c2 ♙f8

Rakibim g6, ♙g7 fikrini uygulamayı akıl etti fakat ♖a5 bence pek iyi bir fikir değildi. Pozisyon benoni piyon yapısına benzeyecek fakat siyahın b7'deki fili son derece kötü. Vezirkanadından alan kazanmış olmasına rağmen a4 hamlesinden sonra zayıflık yaratmak zorunda kalacak

17.a4 b4 18.♜d1

♜c4 için acele etmeye gerek yok. Oyunu istediğim şekilde yönlendirdim ve avantaj bende.

18...♖c7

Bu kritik pozisyonda uzun süre düşündüm fakat doğru yolu seçmedim. Aslında hızlı oynamaya devam etseydim a5 hamlesini hemen yapardım fakat düşündükten sonra bazı varyantlardan çekindim ve daha güvenli oynamaya karar verdim.

19.♜b2?!

[19.a5! rakip artık ♜b6 veya a5-♙a6 fikirlerini uygulayamıyor. 19...g6 20.♜b2 ♙g7 (20...♜e5 21.f4 ♜ed7 22.♜bc4±) 21.♜bc4 ♜e5 22.♜xe5 ♜xe5 23.♜c4 ♜ee8 24.♜ad1 ♜d7 25.f4±]

19...a5 20.♜fe1 ♜b6 21.f4

[21.♙f1 g6 22.♜bc4 ♜xc4 23.♙xc4 ♙g7 24.♜ad1 ♜d7 25.♙b5±]

21...♜fd7 22.♜bc4

c4 karesinden tüm taşları değiştirmeyi fark ettim ve alan avantajı bende olduğum için değişimlerden pek memnun değildim fakat c4 karesini kontrol etmek zorundaydım

22...♜xc4 23.♜xc4 ♜b6

23...♙a6 24.♙f1 g6 25.♜ad1 ♙g7=

24.♜ad1

[24.♙f1 ♜xc4 25.♙xc4 ♖b6 26.♖d3 ♜a8 27.♜ac1 ♙a6 28.♙xa6 ♖xa6 29.♖xa6 ♜xa6 30.♙f2± aşağı yukarı oyun da böyle oldu]

24...♜xc4 25.♖xc4 ♖b6 26.♙f1 ♜a8 27.♖c2 ♙a6 28.♙c4 ♙xc4 29.♖xc4

♟a6 30.♟x a6 ♞a6

Tahtadaki tüm taşları c4 karesi için değiştikten sonra oyun sırasında bile 19.a5 sürmemenin pişmanlığı sürüyordu. Oyunun kontrolü bende olmasına rağmen kazanmak için çok efor sarf etmeliydim. Tiviakov'un oyun sırasında hata yaptığınızı fark etseniz bile kendinize kızmayın oyuna yeniden asilin cümlesi de aklımda yer etmiş olacak ki tüm şanslarımı denemeye hazırdım.

31.♙f2 f6

Bu hamleden ziyade nedense g6-♙g7'yi bekliyordum ama e5'i engellemek için f6 mantıklı bir hamle. 31...g6 32.e5 ♞aa8 33.g4±

32.♙g2 g6

32...g5 33.♙f3 h5 34.♙e3 ♙h6 belki de bu iyi bir savunma metodu olabilir-di fakat şahkanadı piyonlarını bu kadar cesurca sürmek kesinlikle kolay değil. 35.♙d2 (35.e5 fxe5 36.f×g5 e4+ 37.♙e2 ♙g7 38.h4 ♞aa8∞) 35...g×f4 36.g×f4 ♙f7 37.♞c1 ♞g8 38.♞g1 ♞aa8 sembolik avantajım devam etse de kazanacağımdan son derece şüpheliyim

33.♙f3 ♙g7 34.g4 h6?!

Rakibimin zamanı az olduğu için ne yaptığını pek bilmiyordu. Ben pozisyonumu geliştirdiğim için buralarda mutluydum

35.♙g3 ♙f7 36.♞c1

e5'i hazırlamaya çalışıyorum

36...♙f8 37.♞c4 ♞b6 38.♞e3 ♞a6 39.h4

39.e5 fxe5 40.fxe5 dxe5 41.♙xe5 g5 42.♞c2±

39...g5 40.h×g5 h×g5 41.f×g5 f×g5

e5 sürmeyi her hamlede hesaplama rağmen doğru olduğuna inanmayarak manevra yapmaya devam ettim

42.♙e2

42.e5 dxe5 43.♙xe5 ♞h6 bu hamleden çekiniyordum 44.♙e2 ♞d8 45.♞f3+ ♙g8 46.♞d3 ♞e8 47.♞e4±

42...♞a7 43.♙d3 ♞d7 44.♞c2 ♙g6 45.♞f3 ♙g7 46.♞f5 ♞de7 47.♞e2 ♙e5

Bu hamleyi gördüğümde çok mutlu olmuştum. Değişimlerden sonra hemen kazandığımı sanıyordum ki hesap yaptığımda hoşuma gitmeyen varyantlar olduğunu fark ettim ve hesabımın sonunu göremeyince tedirgin oldum. 47...♞d7 bu hamleyi bekliyorum 48.e5 dxe5 49.♙c4± d5 piyonu, şahım filim ve kalelerimin aktifliği bana avantaj sağladı.

48.♙xe5 ♞xe5 49.♞f3

49.♞xe5 böyle oynamalıydim ama dediğim gibi çok kolay bir hesap değildi 49...♞xe5 50.♙c4 gerçekten çok karmaşıktı ve hesapladığım şeylerin sonunu göremiyordum 50...♙f6 (50...♞e8 51.e5 ♞xe5 52.♞xe5 dxe5 53.d6 ♙f7 (53...♙f6 54.♙xc5 e4 55.♙c6 e3 56.d7 e2 57.d8♞+) 54.♙xc5 e4 55.♙d4 ♙e6 56.♙xe4 ♙xd6 57.♙f5 ♙c5 58.♙xg5 ♙d4 59.♙f6 ♙c3 60.g5 ♙xb3 61.g6 ♙c3 62.g7 b3 63.g8♞ b2 64.♞h7+) 51.♞f2+ (51.♙b5 ♞e8 52.♙xa5 ♙e5 53.♙b5 (53.♙b6 ben sadece bu hamleye bakmıştım 53...♙d4 54.a5 c4 55.bxc4 ♙xc4 56.a6 b3 57.a7 ♙d3 58.♞h2 ♙c3 59.♙b7 (59.e5!+- bu hamleyi hesaplamayı atladığım için net kazancı bir türlü görememiştim) 59...♞e7+ 60.♙a6 ♞e8) 53...♙d4 54.e5! bu fikri kaçırmıştım 54...♙d3 55.♞e1 ♙d2 56.♞a1+-) 51...♙g6 52.♙b5 ♞xe4 53.♙xa5 ♞xg4 54.♙b5 ♞f4 55.♞a2 ♙f5 56.a5 ♙e4 57.a6 ♞f8 58.a7 ♞a8 59.♙b6 (59.♙c6 c4 60.bxc4 b3 61.♞a1 b2 62.♞b1 ♞a7 63.♙xd6 ♞a4 64.c5 ♞d4) 59...♙xd5 60.♙b7 ♞xa7+ 61.♞a7 c4 62.bxc4+ ♙xc4 63.♙c6 b3 64.♙xd6 b2 65.♞c7+ ♙b3 66.♞b7+ ♙c2 67.♙e5 b1♙ 68.♞xb1 ♙xb1 69.♙f5 ♙c2 70.♙xg5

49...♞e7 50.♞fe3 ♙f6

50...♞e5 bu daha doğru olurdu 51.♙c4 ♞b8 52.♞f2 ♞be8 53.♙b5 ♞xe4 54.♞xe4 ♞xe4 55.♙xa5 ♞xg4 56.♙b5 ♞f4 57.♞a2 g4 58.a5+-

51.♙c4 ♞e5

51...♙e5?? 52.♞f3 Siyah mat oluyor.

52.♙b5 ♞e7 53.♞f3+ ♙g6 54.♙c6?!

Oyun boyu oynamadığım e5 hamlesini yine kaçıırıyordum fakat masa başında ufak detayları fark edebilmek benim için kolay değildi. 54.e5! ♞xe5 55.♞xe5 ♞xe5

56.♙xa5 ♞e2 57.♙b5 ♞a2 58.a5 ♞a3 59.a6 c4 60.♙b6 cxb3 61.♞f2 ♞a2 62.♞f1 b2 63.a7 ♞a1 64.♞b1+-

54...♞xe4 55.♞xe4 ♞xe4 56.♙xd6 c4 57.bxc4 ♞xc4 58.♙e5 ♞c3?

58...♞f4! Oyunun sonunda tek anlayabildiğim bu hamlenin berabere yaptığıydı ve rakibim böylesine ince hamleyi anlamadan vakti dar olduğu için oynamamıştı. Artık siyah sah kesik yemediği için yani -f hattını kullanabildiği için oyun berabere oluyor 59.♞xf4 (59.♞d3 ♙f7 60.d6 ♙e8 61.♞h3 ♞xg4 62.♞h8+ ♙d7 63.♞h7+ ♙d8 64.♙e6 ♞e4+ 65.♙d5 ♞e2 66.♞h8+ ♙d7 67.♞h7+ ♙d8=) 59...gxf4 60.♙xf4 (60.d6 f3 61.d7 f2 62.d8♞ f1♞=) 60...b3 61.d6 b2 62.d7 b1♞ 63.d8♞ ♞b4+=

59.♞f6+ ♙g7 60.♞a6 ♞e3+ 61.♙f5

Buradan sonrası çok zor değildi

61...b3 62.♞xa5 ♞f3+ 63.♙xg5 ♞d3 64.♞b5 b2 65.♞b7+ ♙g8 66.♙g6 ♙f8 67.♞xb2 ♞xd5 68.♞b8+ ♙e7 69.g5 ♞a5 70.♞b4

Köprü pozisyonuna gidip a4 piyonunu vermektense iki piyonu da korumayı düşündüm ama hemen fikrimi değiştirdim ve oyunu uzatmak istemedim.

70...♙f8 71.♞b8+ ♙e7 72.♙h6 ♞xa4 73.g6 ♙f6

73...♞h4+ 74.♙g7 ♞h1 75.♙g8 ♞g1 76.g7 ♞h1 77.♞b4 ♙e8 78.♞e4+ ♙d7 79.♙f7 ♞f1+ 80.♙g6 ♞g1+ 81.♙f6 ♞f1+ (81...♞g2 82.♞e5+-) 82.♙g5 ♞g1+ 83.♞g4+- 74.♞f8+ ♙e7 75.g7 ♞h4+ 76.♙g5 1-0

Çok uzun bir mücadele olmasına ve karşılıklı hatalar olmasına rağmen her zaman oyunu kazanmaya çalışan tek taraf olduğum için mutluydum. Takımım ilk 10'da bitirmişti ve bu sonuç beklenenin çok üstündeydi. Ben de 1. masada 5.5/7 ile masa 1.ligini Dimitrios Mastrovasilis ile paylaşmış olsam da benim takımım daha geride bitirdiği için 2.lık ile yetinmek zorunda kaldım. Çok yorucu bir turnuva olmasına rağmen sonucumdan çok memnundum.

Özgür Akman

Sporcu

ozgur.akman@gmail.com

Prag'da Ekaterina Atalık şov

IM Ekaterina Atalık, Prag'da düzenlenen uluslararası festival turnuvasını muhteşem 9 turda 8 puan alarak kazandı

Ödül töreninden bir görüntü

9-16 Ocak 2015 tarihleri arasında Çek Cumhuriyeti'nin başkenti Prag'da düzenlenen uluslararası açık turnuvada, Ekaterina Atalık 7 galibiyet ve 2 beraberlik elde ederek 8 puanla ve 2682 reyting performansı ile kazandı. 32 ülkeden 51 unvanlı 171 satranççının hamle yaptığı A kategorisinde Ekaterina Atalık üç büyükustaya karşı 2.5 puan aldı. Eski Avrupa Kadınlar Şam-

piyonu bu sonuçla yeniden 2400 elo ratingini de aştı.

IM Ekaterina Atalık'ın Büyükusta normu alamaması tek kelimeyle büyük bir talihsizlikti. 2700 ratinglik norm performansı göstermiş ve üç büyükustayla oynamış olması norm koşulları için yeterli olsa bile son tur karşılaştığı 2067 reytingli rakibi, bir diğer koşul olan rakiplerin rating ortalamasının en

az 2380 olması koşulunu yok ettiği için norm gelmedi. Atalık'ın başarısının ne kadar özel olduğunun daha iyi anlaşılması için, kadın satranççıların ne kadar kuvvetli olurlarsa olsunlar, açık turnvalarda erkeklerin de önünde turnuva kazanmalarının ne kadar seyrek gerçekleştiğini unutmamak gerekiyor.

Son olarak, IM Ekaterina Atalık'ın turnuvadan oynadığı iki oyunun analizi:

Sebastian Schaeffer Schmidt (2381) -
Ekaterina Atalık (2378) [A03]

Prag Açık 2016 (7.Tur)

(Notlar: IM Ekaterina Atalık)

1.f4 d5 2.♖f3 ♘g4 3.e3 ♗d7 4.h3
♙×f3 5.♙×f3 e5 6.♙×d5 ♙h4+ 7.♗d1
0-0-0 8.f×e5 ♙e7 9.b3 ♗×e5 10.♙a5
♗c6 11.♙f5+ ♗b8 12.d4 g6 13.♙f3
♗h6 14.♗d3 f5 15.♗e1 ♗f6 16.♗a3
♙d7

16...♙e6

17.♗c3 ♗he8

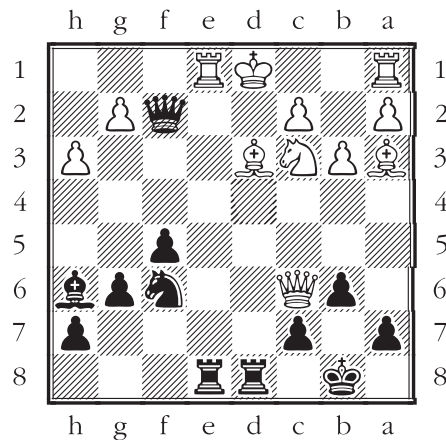
17...♗×d4 18.exd4 ♙×d4 19.♗b2
♗e4

18.♗c5 b6 19.♗a3

19.♗b5 ♗e4 20.♗×e4 ♗×e4!
21.♗×c6 ♙×c6 22.♗b4 ♙e6 23.♗d2
f4ñ+

19...♗×d4 20.exd4 ♙×d4 21.♙c6

21.♗b2 ♗e4

21...♙f2! 22.♗e2 ♗×e2

22...♗×e2 23.♗×e2 ♙f1+ 24.♗e1
♗×d3+ 25.c×d3 ♙×d3#

0-1

Ekaterina Atalık (2378) -

Jakob Meister (2446) [E11]

Prag Açık 2016 (8.Tur)

(Notlar: IM Ekaterina Atalık)

1.d4 e6 2.c4 ♗b4+ 3.♗d2 ♗×d2+
4.♙×d2 ♗f6 5.♗c3 d5 6.e3 0-0 7.♗f3
♙e7 8.♙c2 ♗d8 9.c×d5 e×d5 10.h3!?

Rk.	İsim	FED	Elo	Puan	rtg+/-
1	Atalik Ekaterina	TUR	2378	8,0	28,4
2	Teske Henrik	GER	2461	7,0	8,6
3	Schmidt-Schaeffer Sebastian	GER	2381	7,0	13,4
4	Gundavaa Bayarsaikhan	MGL	2507	7,0	3,2
5	Rzayev Bahrüz	AZE	2400	7,0	11,2
6	Chudinovskikh Alexander M.	RUS	2241	7,0	25,6
7	Gavrilov Alexei	RUS	2425	6,5	8,8
8	Jurcik Marian	SVK	2500	6,5	-2,9
9	Manik Mikulas	SVK	2406	6,5	-1,3
10	Meister Yakov	GER	2446	6,5	

10.♗d3 ♗c6 11.a3 ♗g4

10...b6 11.♗e2 c5 12.0-0 ♗bd7
13.♗fd1 ♗b7 14.♗ac1 ♗ac8 15.♙f5
♗f8 16.g4!? c×d4?!

16...♗e4! 17.d×c5 ♗×c5 18.♗×e4
d×e4 19.♗×c5 e×f3 20.♗×d8 f×e2
21.♗×f8+ ♙×f8 22.♗c1 ♙b4 23.♙b1
h5 24.♗e1 ♗f3 25.a3 ♙d2 (25...♙a5
26.b4=) 26.♙c1 ♙d1 27.♙c3=

17.♗×d4 g6 18.♙f4?!

18.♙g5 ♗e6 19.♗f5

18...♗e6 19.♙e5 [19.♗×e6 f×e6
20.g5 ♗d7 21.h4

19...♗d7 20.♙g3

20.♗×d5!? ♙h4 21.♙d6 ♗×c1!
(21...♗dc5? 22.♗e7+ ♗g7 (22...♗h8
23.♙e5+ f6 24.♙h2) 23.♗×c8 ♗×d6
24.♗×d6) 22.♗×c1 ♗dc5 23.♙e7 ♙×e7
24.♗×e7+ ♗g7 25.♗×e6+ ♗×e6 26.b4
♗f6 27.♗c6 ♗d2=

20...♗dc5 21.♗f3 ♗g5 22.♗g2
♗ge4 23.♙f4 a5 24.a3 a4 25.♗f1

25.♗db5!?

25...♗d6 26.♗×e4 ♗×e4 27.♗×c8+
♗×c8 28.♗g2+-

28.♗b5 ♗f6 29.♙c7! ♙×c7
30.♗×c7 ♗×f2 31.♗×d5 ♗×b2 32.♗e7+
♗f8 33.♗×c8 ♗d2 34.♗g2±

28...♗b7

28...♗f6 29.♙b8

29.♗×e4 d×e4 30.♗c1 ♗d5

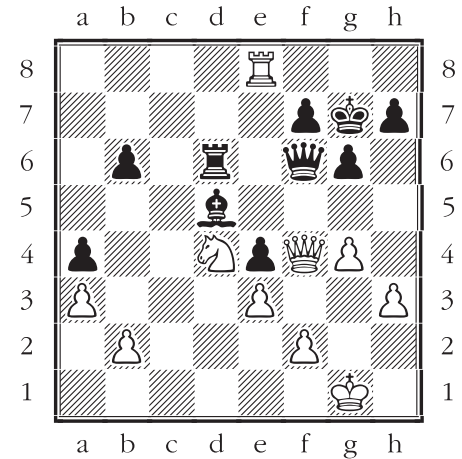
30...♗g7 31.♗g2 (31.♗c4) 31...♗a6

31.♗c8+ ♗g7

31...♗d8 32.♙c7 (32.♗c7 ♗d7
33.♗×d7 ♙×d7 34.♙f6 (34.♙b8+ ♗g7
35.♙×b6 h5)

32.♗e8 ♙f6

32...♙×e8 33.♙×d6+-

33.♗f5+!! g×f5 34.g5 ♙g6 35.♙e5+
f6 36.♗e7+ ♗f7 37.♙×d6 f×g5
38.♙×g6+ ♗×g6 39.♗b7 ♗f6

39...♗b3 40.♗×b6+ ♗f7 (40...♗h5
41.♗×b3+ñ) 41.♗g2 f4 42.exf4 g×f4
43.f3 e3 44.♗b4+-

40.♗×b6+ ♗e5 41.♗b7 ♗f6 42.♗a7

42.b4 a×b3 43.a4 ♗d5 44.♗b6+ ♗e7
45.a5 ♗d7 46.a6 ♗c7 47.♗b4+-

42...♗b3 43.♗×h7 f4 44.♗b7 ♗c2
45.♗f1 ♗f5 46.♗e1 ♗d3 47.b3

1-0

Abdullah Sözen

Antrenör

mimarsozen@gmail.com

Satranç Tarihinin Yakutu

İngilizce’de “ruby” kelimesi yakut anlamına gelmektedir. Bu kelime satranç tarihinde Akiba Rubinstein’in kısaltmasıdır. Lasker ve Capablanca’dan bile üstün bir oyuncu olduğu düşünülen “Ruby” bu sayımızın konusu.

Akiba Kiwelowicz Rubinstein, 1 Aralık 1882 tarihinde Polonya’nın Stawiski şehrinde doğdu. Son derece fakir bir haham ailesinin onikinci ve son çocuğuydu. Kardeşlerinden on tanesi çeşitli hastalıklardan öldü. Doğumundan bir kaç hafta önce de babasını kaybetti. Satrançı 14 yaşında, gittiği haham okulunda öğrenen Rubinstein, 16 yaşında son derece kuvvetli bir oyuncu olmuştu. Kuşaklardır hahamlık mesleğini sürdüren ailesi bu “şeytani şeyi” Ruby’nin bir an önce bırakması için her gün dua ediyordu! Sonunda Rubinstein tam tersini yaparak hahamlığı bıraktı ve kendini tamamen satranca verdi. Polonya şampiyonu Georg Salve’nin Lodz kentinde yaşadığını öğrenen Akiba 19 yaşındayken buraya taşındı. Salve’yle bir oyun oynadı, yeni gelen acemiye küçümseyen Salve ona kale eksik oynadı ve kazandı. Rubinstein’in bir kaç ay boyunca ortadan kayboldu ve sonra tekrar Salve’nin karşındaki sandalyeye oturdu. Salve’nin küçümseyen bakışlarına rağmen oyunu kazandı. Kulüpteki herkes şok olmuştu, bunun üzerine aralarında bir maç düzenlediler. 1903 yılındaki ilk maç +5-5=0 skoruyla berabere bitince, aynı yıl ikincisi yapıldı. Bu sefer Ruby +5-3=2 skoruyla maçı kazandı. Bomba patlamıştı! 1904’de Kiev Rus Milli Turnuvasında 5. olarak kendini gösterdi. 1906 yılında ilk uluslararası turnuvası olan 36 ustanın katıldığı Ostend turnuvasında Schlechter ve Maroczy’nin arkasından üçüncü olarak dünyanın sayılı oyuncularına arasına girdi. İzleyen dört yıl boyunca bir çok uluslararası turnuvada çoğu birincilik olmak üzere çeşitli dereceler aldı. St. Petersburg 1909’da ise Dünya Şampiyonuyla ilk defa karşılaştı ve onu tarihi bir oyunla yendi! Bu turnuvayı Lasker’le paylaşmalı olarak birinci bitirdi. Bu andan itibaren satranç kamuoyu Lasker ile Rubinstein’in Dünya Şampiyonluğu maçını beklemeye başlamıştı. 1910 yılında

Varşova’ya taşınan Rubinstein, satranç makinesi Capablanca’nın parladığı San Sabastian 1911 turnuvasında Capa’nın arkasından ikinci oldu, yine aralarındaki oyunu satranç tarihine geçecek şekilde Rubinstein kazanmıştı. 1912 ise Ruby’nin zaferler yılı oldu. Bir yıl içerisinde beş tane uluslararası büyük turnuvada (San Sabastian, Pityan, Breslau, Varşova ve Vilnius) birinci olarak kırılması zor bir rekora imza attı. Lasker ile unvan maçı da kararlaştırılmıştı. 1914 yılının sonbaharında maç başlayacaktı. Fakat kader bir dahinin satranç şampiyonu olmasına yine engel oldu. Birinci dünya savaşı yüzünden maç yapılamadı.

Savaş sonrası çok duyarlı bir insan Rubinstein artık başka birisi olmuştu. Önce İsveç’e sonra da Belçika’ya taşındı. Ruh sağlığı bozulmaya başlamıştı. 1918 – 1932 arasında katıldığı turnuvalarda bir çok birincilik aldıysa da bazen dereceye giremiyordu. Psikolojik rahatsızlıkları turnuvalarda kendini gösteriyordu. 1932 yılında satrançı tamamen bırakan Rubinstein, hayatının gersini çoğunlukla hastanelerde geçirdi. 15 Mart 1961 tarihinde Belçika’nın Antwerp kentinde hayata gözlerini yumdu. Çok fazla maç yapmayan Rubinstein’in Salve dışındaki skorları şöyledir: 1908 Teichmann +3-2=1, 1908 Marshall +3-2=3, 1909 Mieses +5-3=2, 1918 Schlechter +2-1=3, 1920 Bogoljubov +5-4=3.

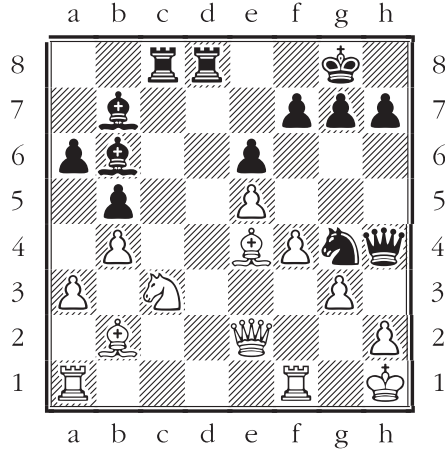
Teknik mi taktik mi?

Oyunsonunu bir piyano ya da keman virtüözü gibi oynayan Rubinstein’in teknik gücü zamanın en yükseğiydi. Reti onun hakkında şunları yazmış: “Hiçbir zaman uygun ve doyurucu bir hamle bulmakla yetinmemiş, her zaman konumda olması gerektiğine inandığı tek hamleyi bulana kadar uğraşmıştır. Bu kadar aşırı bir zihinsel yorgunluğun arasına bitkinlik girmesi normaldir. Bu yüzden Rubinstein kadar sık ve kesinlikle açıklamasız sakarlıklar yapan başka bir oyuncu yoktur. Steinitz kuramlarının pratik satranca uygulanması, fizik kurallarının teknolojiye uyarlanmasına benzer. Steinitz’in kendi oyunları, teorisini en iyi açıklayan oyunlar olmaktan uzaktır. Rubinstein bu kuramın özünü anlayan ve en iyi örneklerini oluşturan oyuncudur.”

Her ne kadar buradan anlayacağımız Ruby’nin çok teknik bir pozisyonel satranç ustası olduğuydu da kombinezon ve taktik becerisi olağanüstüydü. “Rubinstein immortali” adıyla bilinen müthiş kombinezonu in-

celeyelim:

Rotlewski – Rubinstein
Lodz, 1907

Siyah oynar

22...Bxc3!!

“Tüm zamanların en iyi kombinezonlarından biri. Siyahın etkileyicilik bakımından nadir sayılabilecek hamlesi, Rubinstein’in kombinezon düşüncesinin derinliğini ortaya çıkarıyor” diyor Romanovsky.

23.gxh4

En iyi hamle vezir fedasını kabul etmek, diğer varyantlar şöyle olurdu:

23.♔xc3 ♕xe4+ 24.♖xe4 ♖xh2#; 23.♔xb7 ♖xg3 24.♖f3 (24.♔f3 ♕xh2+!) 24...♖xf3 25.♔xf3 ♕f2+ 26.♔g1 (26.♔g2 ♖h3+ 27.♔g1 ♕e4+ 28.♔h1 ♕g3#) 26...♕e4+ 27.♔f1 ♕d2+ 28.♔g2 ♕xf3 29.♖xf3 (29.♔xf3 ♖h5+) 29...♖d2 umutsuzdur (Kasparov).

23...Bd2!! ikinci darbe de olağanüstü güzel!

24.♖xd2

(24.♖xg4 ♕xe4+ 25.♖f3 ♖xf3+; 24.♔xc3 ♖xe2 25.♖f2 ♕xe4+ 26.♔g1 ♕xf2+ 27.♔f1 ♕f3 28.♖d1 ♕xh2#; 24.♔xb7 ♖xe2 25.♔g2 ♖h3+!) Kasparov

24...♕xe4+ 25.♖g2 ♖h3!! 0-1

Oyun şöyle bitecekti: 25...♖h3!! 26.♖f3 (26.♖f2 ♕xf2 27.♖xe4 ♖xh2#) 26...♕xf3 27.♖xf3 ♖xh2#

Ruby'nin diğer unutulmaz bir kombinezonuna bakalım:

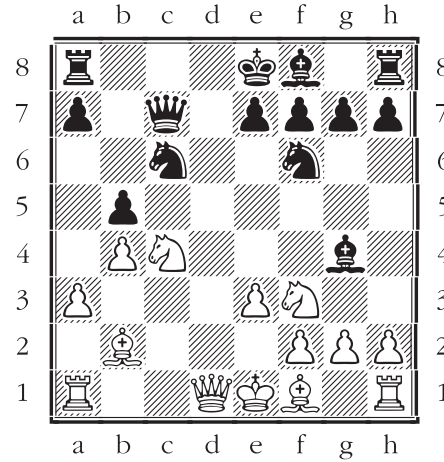
Rubinstein - Duras
Viyana 1908

1.d4 d5 2.♕f3 c5 3.e3 ♕f6 4.dxc5 ♖a5 +!?

Burada 4...e6 doğal hamleydi, eğer 5.b4? a5 6.c3 axb4 7.cxb4 b6 siyah iyidir (Kmocho).

5.♕bd2 ♖xc5 6.a3 ♖c7 7.c4 dxc4 8.♕xc4 ♕c6 9.b4 ♕g4!? 10.♕b2 b5??

Hala 10...e6 ya da 10...♖d8 oynamak gerekirdi (Kmocho).

11.♕ce5! ♕xe5 12.♕xe5!!

Çok açık olmasına rağmen çok şık. Güler yüzlü Duras'ın bu kombinezonu fark etmemiş olması şaşırtıcıdır. Vezir fedası karşılığında beyaz bir piyon kazanıyor (Kmocho).

12...♕xd1 13.♕xb5+ ♕d7

13...♕d8? mata gider: 14.♖xd1+ ♕c8 15.♕a6+ ♕b8 16.♕c6+ ♖xc6 17.♕e5+ ♖d6 18.♖c1!! (Kmocho).

14.♕xd7+ ♖xd7

14...♕d8 15.♖xd1d daha kötü oludu (Kmocho).

15.♕xd7 ♕h5 16.♕e5 ♖c8

Fırtına dindi ve sonunda Akiba sadece bir piyon kazandı. Fakat onun yüksek tekniği için bu yeterli. Buradan itibaren Rubinstein taktikle kazandığı bir piyonu teknikle kazanca dönüştürüyor.

17.g4 ♕g6 18.♕xg6 hxc6 19.♕d4 a6 20.♕d2 f6 21.♖ac1 ♖xc1 22.♖xc1!

Rubinstein kalesini derhal aktifleştiriyor. Amacı a6 piyonunu düşürerek iki birleşik geçer elde etmek. Siyah 22...♖xh2 23.♖c8+ ♕f7 24.♕e2 sonrasında oyundakine benzer bir konuma ulaşır.

22...e5 23.♕c5 ♖xh2 24.♕xf8 ♕xf8 25.♕e2 e4 26.♖c6 ♖g2 27.♖xa6 ♖xg4 28.♖a7 ♖g1 29.b5 ♖b1 30.a4 g5 31.♖b7 ♖a1 32.b6 ♖xa4 33.♖a7 ♖b4 34.b7 g4 35.♖a8+ ♕f7 36.b8 ♖xb8 37.♖xb8 ♕e6 38.♖e8+ ♕f5 39.♕f1

1-0

Şimdi de “teknik” oyuncumuzun “atak tekniğini” görelim:

Rubinstein - Teichmann

Viyana 1908, Maçın 4. oyunu

1.d4 d5 2.e4 e6 3.♕c3 ♕f6 4.♕g5 ♕bd 7 5.e3 ♕e7 6.♕f3 0-0 7.♖c2

Bu hamle vezir gambitinde Rubinstein varyantını oluşturuyor.

7...b6 8.cxd5 exd5 9.♕d3 ♕b7 10.0-0-0

İlginç bir fikir:

10.h4 c5 11.0-0-0 cxd4 12.♕xd4 ♖e8 13.♕b1 a6 14.g4! b5 15.♕xf6 ♕xf6 16.g5

17. d4 18. dxe4 19. dxe4 20. dxe4 21. dxe4 22. dxe4 23. dxe4 24. dxe4 25. dxe4 26. dxe4 27. dxe4 28. dxe4 29. dxe4 1-0 Alekhine – Yates Hamburg 1910

10...c5

Burada problem siyahın d4!? hamlesini oynayıp oynayamayacağıdır. Aşağıdaki Rubinstein – Znosko-Borovsky St. Petersburg 1909 oyunu buna iyi bir örnektir: 10... d4 11. h4! f5 12. g4 c5?! 13. dxc5 bxc5? 14. dxe4! fxe4 15. dxe4! dxe4 16. b3+ g8 17. b7 exf3 18. dxd7 19. e8 20. e7 g6+ 21. a1 eab8 22. e4 23. e4 fxg2 24. g1 f2 25. f4! e2 26. b3 h6 27. e7 e8 28. e5 d8 29. d4 e8 30. g4 ve beyaz kazandı. Şimdi Ruby yeniliğini (tabi o döneme göre) ortaya koyuyor:

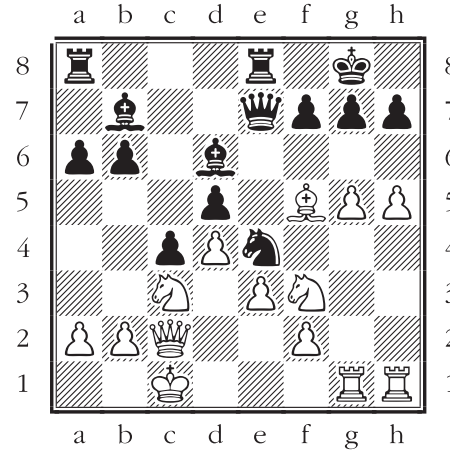
11. h4! c4 12. f5 e8 13. f6! dxf6 14. g4 d6 15. g5 d4 16. h5! e7

16... d5 17. d5 18. d5 19. d5 20. d5 21. d5 22. d5 23. d5 24. d5 25. d5 26. d5 27. d5 28. d5 29. d5 30. d5

17. d4 a6?

Belki de mahvedici bir hatadır bu: karşı oyun geç kalıyor. İlginç olan 17... d2?! 18. f2 e3+ 19. e3 e3 20. f1 varyan tıdır. Razuvaev şu devam yolunu vermiş: 17... g6

18. h6 19. h6 20. d2 e8 21. h4 " ve siyah savunmada zorlanıyor" demiş, evet zorlanıyor ama 21... g7! den sonra hala savunabilirler (Kasparov).

Bu konum hakkında "Judgement and planning in chess" adlı ders kitabında Max Euwe şunları yazmış:

"Beyazın büyük bir alan üstünlüğü vardır. Taşları hem doğrudan hem de dolaylı olarak g ve h piyonlarının ilerlemesiyle siyah şahı yönlendirmiştir. Ancak siyah şah kanadı piyonları orijinal yerlerinde durduğu için bir zayıflık yaratmamaktadırlar. Şimdi 18. h6 g6 veya 18. g6 f6 19. h6 g6 h6 sonrasında atak dikeyleri kapanacaktır. Bu durumda amaca ulaşmanın

tek yolu feda yapmaktır. Beyazın üstünlüğü bir fedayı karşılayabilir mi? Bu soruya siyahın vezir kanadındaki durumuna göre cevap vermek gerekir. Burada siyah vezir kanadı piyon üstünlüğü vardır ve beyazın atağı başarılı olmazsa, siyahın bu üstünlüğü sonuçlandırıcı olabilir. Böyle durumlarda bir uzman sorunu kombinatif oyunla çözüp çözmeme içgüdüsüne sahiptir. O atağının başarılı olup olmayacağını hisseder."

18. d5+!!

Suluk aldırma maksızın! Böyle bir kombinasyonu sonuna kadar hesaplamak mümkün değildir. Bu tür konumlarda karar vermenin asıl zorluğu da budur (Razuvaev).

18... d5+ 19. g6+ g8

19... f6? 20. d5+ dxe4 21. d5+ g8 (21... d8 22. h6+; 21... d6 22. f7+) 22. e4+ (Kasparov).

20. d5+ dxe4 21. h6!! f6

21... exf3 22. g7+ f7 (22... f7 23. g6+ g8 24. h6+ 23. h6+ (Euwe).

22. h6! exf3

22... e6 23. h8+ g7 24. h7+ f8 25. b7 exf3 26. g7+ g8 27. h7+!! (Euwe).

23. h8+ g7 24. h7+ g8 25. f5!

c3 26.♖xe7 1-0

Şampiyonları yıkmak

Akiba Rubinstein, aktif satranççı bıraktığı 1932 yılına kadar bütün dünya şampiyonlarını yenmekle kalmadı, üç yıl sonra 1935'de şampiyon olacak Euwe'yi de kurbanları arasına kattı.

Rubinstein - Lasker
St Petersburg, 1909

1.d4 d5 2.♟f3 ♟f6 3.c4 e6 4.♟g5!?

4.♟c3 hamlesine Lasker hem 4...♟e7 hemde 4...c5 düşünüyor. Vezir gambitini özel incelemeye alan Rubinstein Ortodoks savunmasından memnun kalmayarak çok zekice düşünülmüş bir şekilde bu konumu ona benzer hale getirdi (Tarrasch).

4...c5?!

Rubinstein'in yukarıdaki Teichmann ve Znosko-Borovsky oyunlarını inceleyen Lasker ♟c2 hamlesinden korkuyor. Fakat siyahın izole piyonlu konumların en iyisine ulaştığını söyleyemeyiz (Kasparov). Burada 4...c5 iyi değildir. Uygun hamleler 4...♟bd7 ve 4...♟e7 idi. İlginç olan ise şudur: 4...♟b4+ 5.♟c3 dxc4 6.e4 c5 (Kmoch).

5.cxd5 exd5 6.♟c3 cxd4 7.♟xd4

7.♟xf6!? gxf6 8.♟xd4 ♟e6 9.e4 ♟c6 10.♟b5 dxe4 11.♟xe4 ilginçtir (Lilienthal). Gerçi Shara-Gening ruhuna uygun 7...♟xf6 8.♟xd5 ♟d8 9.♟xd4 ♟c6 varyantına dikkat edilmelidir. Rakipleri belirsiz, çoğu zaman şüpheli fakat "şansların olduğu" konumlara sürüklemek Lasker'in tipik özelliğidir (Kasparov). Lasker hiç yoktan oyunu karıştırıp gerilimi artırmasını bilen bir satranç senaristidir (Reti).

7...♟c6?!

Zorluklara götürecek da-kik olmayan bir hamle, doğru olan 7...♟e7 8.e3 0-0 varyantında siyahın zayıflığı yoktur (Lasker). Lasker karışıklık arıyor (Kmoch).

8.e3 ♟e7 9.♟b5! ♟d7 10.♟xf6

Piyon geçici olarak alınıyor. 10.0-0 sonrasında d piyonu mutlaka düşecekti (Lasker). Rubinstein şimdi d5 piyonunu kırabileceğini, ama bunu yaparsa karşı konulmaz görünen bir saldırıya katlanması gerektiğini anlıyor. Burada en cesur oyuncular bile buna cesaret edemezdi. Rubinstein cesur değil kaygılıdır, hatta fazlasıyla kaygılı.

Rakipleri kötüye giden konumlarında umutsuz bir taş fedası yapınca Rubinstein bunları bile reddetmiştir. Kendi düşüncesine göre yavaş ama kesin bir kazancı tercih etmiştir. Burada d5 piyonuna atak bu konumun ana planıdır. Eğer bu piyonu almasaydı, akla ve mantığa uyan oyuncu olmaktan çıkan, kendi inancıyla çelişkiye düşerdi (Reti).

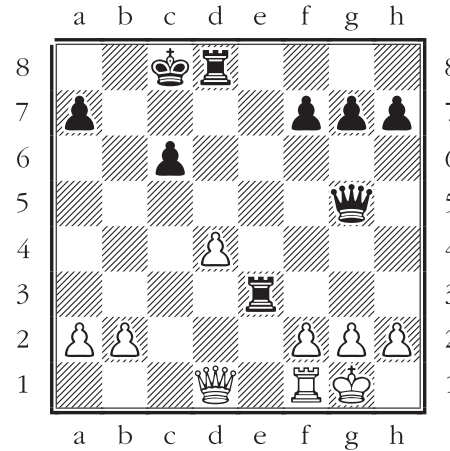
10...♟xf6 11.♟xd5 ♟xd4 12.exd4 ♟g5!
! 13.♟xc6 ♟xc6 14.♟e3 0-0-0?!

14...♟xg2 gerilimi beyaz yararına gevşettirdi: 15.♟g1 ♟a5+ 16.♟d2 ♟xd2+ 17.♟xd2 ♟e4 18.♟ac1! (Reti). 18.♟xg7? ♟g6; 18.♟g4!? ♟g6 19.f4 (Bernstein). 14...0-0! 15.0-0 ♟ad8 sonrasında piyona karşılık fena olmayan bir kompanse var (Razuvaev).

15.0-0 ♟he8 16.♟c1! ♟xe3

16...♟b8 17.♟c5 ♟f4 (17...♟xc5! 18.dxc5 ♟xd1 19.♟xd1 a5! Kasparov) 18.d5 ♟xe3 19.♟c1! ♟e4 20.dxc6 bxc6 21.♟c3'den sonra da siyah kötü kalırdı (Lasker).

17.♟xc6+ bxc6

18.♟c1!!

İnanılmaz! Herhalde Lasker sadece yararına olan 18.fxe3 ♟xe3+ 19.♟h1 ♟xd4 varyantını hesapladı (Tarrasch).

18...♟xd4

Lasker şu varyantın daha iyi olduğunu düşünüyor: 18...♟e5 19.♟xc6+ (19.f4?! ♟c5!) 19...♟b8 20.dxe5 (20.f4? ♟e6 21.♟xe6 ♟xg2+ 22.♟xg2 fxe6 23.♟d1) 20...♟xe5 Razuvaev ise burada 21.♟c1 hamlesini ekliyor ve "Beyazlar daha kolay olmayan teknik zorlukları da geçmeli." Kim ne derse desin, modern satranç açısından beyaz oyunu kazanmıştır! Hatta 20.f4? ♟e6 21.♟xe6 ♟xg2+ 22.♟xg2 fxe6'dan sonra Razuvaev "Siyahın berabere şansı vardır." demesine rağmen 23.♟d'den

sonra bu berabereye ulaşmak zordur (Kasparov).

19.fxe3 ♟d7 20.♟xc6+ ♟d8 21.♟f4!!

Eğer beyaz yavaşlasaydı, fazla piyonun bir önemi kalmazdı, çünkü şahının önü açık. Bu mükemmel fikirle beyaz siyah şahı karşı saldırıya geçerek oyunu bitirmek niyetinde. Tehdit: 22.♟a8+ ve ♟e4(c4) (Kasparov).

21...f5 22.♟c5! ♟e7

Tehdit: 23.♟f8+; tek savunma: 22...♟d1 + 23.♟f2 ♟d2+ 24.♟e1 ♟xg2 25.♟a5+ ♟e8 26.♟xd2 (Kasparov).

23.♟xe7+ ♟xe7 24.♟xf5 ♟d1+ 25.♟f2 ♟d2+ 26.♟f3 ♟xb2 27.♟a5! ♟b7 28.♟a6! ♟f8 29.e4 ♟c7 30.h4!

Sadece sonraki operasyonlara hazırlamak değil, ayrıca 30...♟c2 darbesine karşı da önlem alıyor (Levenfiş, Smislov).

30...♟f7 31.g4 ♟f8 32.♟f4 ♟e7 33.h5 h6

Hava deliği açarak. 33...♟b7 34.g5 ♟c7 35.e5 ♟b7 36.♟f5 ♟c7 37.g6! h6 38.a4 ♟b7 39.♟e6+! ♟d7 (39...♟f8 40.♟c6 ♟e7 41.♟c8 ♟d7 42.♟g8) 40.♟f6! ♟e8 41.♟f7! ♟xf7+ 42.gxf7+ ♟xf7 43.e6+ ♟e7 44.♟e5! kazançtır (Lasker).

34.♟f5 ♟f7 35.e5 ♟b7 36.♟d6 ♟e7 37.♟a6 ♟f7 38.♟d6 ♟f8 39.♟c6 ♟f7 40.a3! 1-0

Zugzwangda kalan siyah terk etti. Devam etseydi şöyle kaybedecekti: 40.♟e7 41.e6+ ♟g8 42.♟g6 ♟e8 43.e7! ♟h8 44.♟d6 ve sonra 45.♟d8; veya 40...♟f8 41.♟g6 ♟b3 42.♟c8+ ♟e7 43.♟c7+ ♟e6 44.♟xg7; s on olarak: 40...♟e7 41.♟g6 ♟d7 42.♟d6+ ♟e8 43.♟h7 ♟f8 44.♟d8+ ♟f7 45.♟g8 ve 46.♟xg7 (Kasparov).

Lasker'le ilk karşılaşmasında onu yenen Ruby, Capablanca'ya da aynı şeyi yaşattı. Ancak bu oyunu gelecek sayımızda inceleyeceğiz.

1- H. Kmoch, Rubinstein's chess masterpieces, Dover publishing.

2- <http://www.chessgames.com>

3- <http://en.wikipedia.org>

4- R.Ret, Masters of the chessboard, Dover publishing.

5- M. Euwe, Judgment and planning in chess, David McKay company

6- G. Kasparov, Benim ustalarım, İş Bankası yayınları

Hür Yasin

Sporcu

huryasin@gmail.com

Eğitimde satrancın fonksiyonu nedir?

Genel olarak eğitim sistemimizi ve sorunlarını irdelediğimizde; Eğitimde en temel sorunun teorik-pratik dediğimiz süreçte bir tıkanıklık oluşmasından kaynaklandığını görmekteyiz.

Teorik-pratik kavramı edinilen kuramsal bilginin üretim ve yaratıma dayalı pratik deneyim sürecinden geçirilerek bilincin oluşturulmasıdır. Kısaca bilginin bilince geçiriliş sürecidir. Eğitim sistemimizde ise edinilen bilgi pratik deneyim sürecinden geçmediği için bilginin bilince dönüşümü gerçekleşmemektedir. Çoğu zamanda öğrenilen bilgi hangi amaca yönelik ve niçin öğrenildiği bilinmeden belli bir süre içinde hafızadan yitip kaybolmaktadır. Edinilen bilgilerle genel kültür yarışmalarına katılabiliriz hatta bilgi şampiyonu bile oluruz fakat bunun dışında bu bilgilerle ne üretilir ve ne yaratılabilirin cevabını veremeyiz.

Eğitimimizdeki sorunu tespit ettikten sonra eğitimde satrancın çok önemli bir fonksiyon icra edebileceğini özellikle de öğrencinin akletme ve düşünme yeteneğini geliştirerek bilgiyi sorgulayan (5N+K: Ne-Niçin-Nasıl-Nerde-Ne zaman ve Kim) ve gerçekliği araştıran bir yapıyı kazandırır. Bunun nedeni satrançta diyalektik (zıtlarıyla düşünme) ve bütünsel düşünmenin kısaca akletme ve düşünme sanatının öğrenilmesidir. Tabii ki bilgisiz düşünmenin bir anlamı olamayacağına göre bilgiyle birlikte bütünsel / diyalektik düşünmenin bilginin fikir – proje oluşturma süreçlerinde üretici ve yaratıcı bir fonksiyonu olduğunu görebiliriz.

Satrancın matematik, fizik, kimya, sosyoloji, psikoloji, müzik, resim vs. gibi bilinmesi gereken düşünme sanatını öğreten en temel derslerden biri olduğu tezini savunmaktayız. Bunun nedeni satrancın spor, sanat ve bilim öğelerini içeren nadir bir eğitim aracı olmasıdır. Hiç bir disiplin bu üç öğeyi aynı anda bünyesinde barındırmaz. Satranç öyle bir karmaşık bir oyundur ki (bilim-sanat-spor) yaşam boyu satranç eğitimi alsanız dahi satranç tam olarak öğrenilemez. Satrancı insanın akıl potansiyelinin gelişimine paralel olarak sonsuzluğa açılan bir pencere olarak tanımlarsak “Satranç Hayat Gibidir...” tümleci doğruluk kazanmaktadır.

Yazdığımız bu çerçeveyi detaylandırarak satrancın eğitimde nasıl bir fonksiyon icra ettiğini görelim;

1- Araştırma ve Hazırlık

Ulusal ve uluslar arası düzeyde usta bir satranççı olmak için satranç literatürünün araştırılması ve hangi teorik-pratik süreçlerden geçtiğinin incelenmesi gerekmektedir. Bu tür araştırma ve disiplinli bir hazırlık süreci olmadan, satranççı oyun stratejisini ve konumlandırmasını tam olarak algılayamaz ve anlamlandıramaz. Eğitimde ise tüm kavramlar için ne, neden, nasıl, nerede, ne zaman ve kim (5N+K) sorularına cevap verilebilmesi ve öğrenilen bilginin kaynağının ne olduğunun ve neye hizmet ettiğinin bilinmesi gerekir. Bu ise eğitim sistemimizde sorulmayan neden ve nasıl sorularına net cevapların verilmesi demektir. Eğer insanlar öğrendikleri bilginin nedenini ve ne işe yaradığını bilmiyorlarsa, o bilgi hiçbir üretim ve yaratım sürecinde kullanılmayan gereksiz çaba ve enerjinin harcanmasına neden olmaktadır. Bilgi anlama dönüştürmediğinden bilinç sürecine katkıda bulunamamaktadır. Felsefi bir bakış açısından bakıldığında “insan anlam varlıktır”. İnsanın bilgiyle ilişkisi anlamla bağımlı olduğu için yaşam kalitesinde oluşturduğu anlama bağlıdır. Satrançta ise usta olma yolunda ilerleyen satranççı bilginin teorik-pratik süreçlerinden geçerek ilerlemek zorunluluğu yüzünden sürekli bir anlamlandırma ve bilinçlenmeyi sağladığından eğitim sistemimize de bir model oluşturmaktadır.

2- Hedef Koyma / Planlama / Koordinasyon / Analiz Etme - Karar Verme

Satranç bir strateji ve taktik “oyunudur”. Satrançta strateji ve taktik her iki rakibin karşılıklı siyah/beyaz bütünselliği içersinde hedef koyma, planlama, koordinasyon, analiz etme ve karar verme süreçlerini kapsamaktadır. Strateji ve taktik kavramlar ancak belirli bir konum-

lama-pozisyon için geçerli olup hiçbir zaman statik bir yapıya sahip olmazlar. Bu ise satrancın zıtların birliğini içeren diyalektik ve sonsuz bir konumsal yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Eğitimde ise öğrenilen bir bilginin bütünsellik içinde ve amaca yönelik olarak anlamlandırılması, hedef koyma, planlama, koordinasyon ve karar verme süreçlerinden geçerek üretim ve yaratım sürecine girmesi demektir.

3- Çok Yönlü Diyalektik ve Bütünsel Düşünme Yeteneğinin Sürekli Geliştirilmesi

Satranç bir düşünme sporu, düşünce sanatı ve düşünce bilimidir. Her taşın farklı fonksiyonları da dikkate alındığında varyantların sonsuz denebilecek seçenekleri oluşmaktadır. Ortalama akıl kapasitemizin %5-15 arasında olması, (dehalar istisna teşkil eder) satrancın sonsuz varyantları göz önüne alındığında satrancı tam olarak kavramak mümkün gözükmemekle birlikte sürekli gelişime açık bir tablo önümüze çıkmaktadır. Dolayısıyla en üst düzey satranççı tanımı dahi, süreç içinde farklı anlayışların gelişmesiyle sadece belirli bir dönem için geçerli olabilmektedir. Satranç, akıl kapasitesinin gelişmesine paralel olarak sürekli gelişen bir dinamiğe sahip olacağı gibi, akıl potansiyelinin gelişmesine de azami katkıda bulunacaktır. Satrançta diyalektik ve bütünsel düşünme yeteneğinin eğitimde amaçlanan sebep-sonuç ilişkilerinin çözümlemesine de katkıda bulunacağı gibi, bilginin objektif değerlendirilerek üretim yaratım aşamasından sonra da tekrar sorgulanarak “daha iyi –daha doğru ve daha güzel” doğru gelişmesini sağlayacaktır.

4- Rekabet

Satranç her iki rakibin birbirini yenmek amacıyla karşı karşıya geldiği bir oyundur/spordur. Rekabet içindeki yengi / yenilgi cazibesi insan psişesindeki hırs, kazanma azmi, bencillik, çıkarıcılık, haz alma, sabır/sabırsızlık, maddecilik ve hayalcilik gibi rasyonel ve duy-

gusal faktörleri bilinç üstüne çıkarmaktadır. Farkındalığı gelişmiş ve kendini objektif olarak gören satranççılar kendi davranış ve tutumlarını gözlemleyerek özeleştiri yapabilmeyi ve sorunları aşarak kendilerini geliştirme ve geliştirme olanaklarına daha fazla sahip olabilirler. Satrançtaki rekabet her zaman daha iyinin mümkün olduğunu ve sonsuza kadar bu gelişimin süreceğini ispatlamaktadır. Eğitimde ise, bilginin sürekli yeni bilgileri doğurması bilincin gelişim-değişim sürecine bir sınır konulmaması söz konusudur.

Rekabet açısından bir satranççının varabileceği en üst aşama rakibin de kendisi olduğunun bilincine varmasıdır. Her ne kadar somut olarak rakiple oynadığımızı bilsek de gerçekte farklı bilinç aynalarında kendi düşünce ve analizlerimizin sınanmasıdır. Rakibin düşüncesini ve hamlelerini ne kadar iyi anlayabiliyorsak o kadar başarılı olabiliriz. Rakibi ve oyun stratejisini-taktığını anlama yetisi bize mahsus bir yetenek olduğundan aslında gerçek rakip kendi anlayışımızdır. Rakibiniz sizden güçlü olup sizi yendiğinde ancak zayıflıklarınızı ve nerde hata yaptığınızı farkındaysanız kendinizi geliştirebilirsiniz. Aksi takdirde aynı hataları sürekli yaparak kendinizi geliştiremezsiniz. Dolayısıyla rekabet kavramı aslında satranççı için rakibini yenmek değil, önceki durumuna göre kendini geliştirip aşabilmesidir. Bir büyük ustanın dediği gibi kendi oyunlarını analiz edip zayıflıklarını ve eksiklerini fark edemeyen satranççılar yerinde saymaya mahkumdurlar.

5- Vizyona Sahip Olma

İyi bir satranççı vizyon sahibidir. Vizyon Latince "videre" fiilinden türemiş olan "visio" kelimesinden gelmekte, uyanık olmak, anlamak, kavramak karşılığı kullanılıyordu. Orta çağda Almancada bilmek anlamına gelen "wissen" ve bilge anlamına gelen "weise" kelimeleri de aynı kökten türetilmişlerdir. "Visio" sözü, türetildiği çağda oldukça sık yaşandığı iddia edilen vizyon görme olaylarını tanımlamak üzere türetilmiş ve çok geçmeden de hayal görme, optik halüsinasyon görme gibi kavramlar içinde kullanılmıştır.

Vizyoncular da hayalperest, düşlerde dolaşan kişiler olarak tanımlanmışlardır. Bugünkü anlamıyla, vizyon sahibi olmanın önemli bir belirtisi de hedeflere ulaşmak için planlamaya, yaratıcılığa ve esnekliğe verilen önemin derecesidir. Bu noktada sosyal ilişkilerden çok zihinsel yetenekler öne çıkmaktadır.

Hayallerimiz hem öğrendiklerimizle hem de sezgilerimizle ilgilidir. Sezgilerimiz güçlen-

dikçe olanın ötesindeki oluşan hayal gücü ve vizyonla yaratıcı düşünceyi harekete geçirebiliriz. Hayallerimiz gelecek vizyonuna dönüş-tüğünde düşünme gücüne, düşünme gücümüz ise yaratıcı fikir ve projeye dönüşerek eylemle hayata geçer. Satrançta bu süreç teorik-pratik birlikteliğinden dolayı çok hızlı gelişmesine rağmen yaşam sürecimizde çoğu zaman kesintiye uğramaktadır. Hayallerinin peşinde koşan insanlar %2'yi geçmez. Satrançta elde edilen hayal gücünün ve vizyonun gelişmesi kişilerin bilinç düzeylerine paralel olarak yaşam içinde yaratıcı projeler oluşturmaya katkıda bulunacaktır.

6- Soyut-Somut / Teori-Pratik / Düşünce-Aksiyon Birlikteliği

Satranç, insanların düşüncelerini aynı anda pratiğe döküldüğü bir aksiyon oyunudur. Yaşam içersinde ise genellikle insanların düşüncelerinden, hayallerinden çok çabuk vazgeçtiklerini ve çoğu zamanda eylem sürecine sokamadıkları bilinen bir gerçektir. Düşünceler-hayaller ertelenir ve neden yapılmadığına dair mazeretler üretilir.

Satrançta her oyun bir tecrübedir. Düşüncenin-teorinin geliştirilmesi açısından çok önemli bir geri besleme sağlar. Satrançtaki teorik-pratik bütünlüğü ve aynı anda düşüncenin uygulamaya geçmesi, satrancın pek fark edilmeyen, fakat en büyük cazibeyi yaratan özelliğidir. Analiz ve sentez şeklindeki düşünce formu hüküm ve karar aksiyona dönüşür. Oyun rakip hamlelerin karşılıklı etkileşimiyle birlikte her aşamada düşünce ve aksiyon şeklinde insanın akıl kapasitesinin sınırlarını zorlayarak geliştirir. Bu hem yeni ve olgun anlayışların oluşması açısından önemli bir gelişme, hem de insanın anlam varlık olarak zaman içersinde bilinç / farkındalığının nasıl geliştiğini gösteren önemli bir göstergedir. İnsan yaptığı eyleminin üzerine düşündüğünde (eksik veya geliştirilmesi gereken yönler açısından) farklı yöntemleri uygulayarak farkındalığı artar ve yaşamına yeni anlamlar katar. Yaşamda başarılı olabilmemiz için sihirli kelime cesaret ve eylem gücüdür. (Başarı tanımını doğru koymak kaydıyla)

7- Tutku ve Severe Öğrenme – Uygulama

Hiçbir satranççı, satrancı sevmeden, istemeden öğrenemez ve oynayamaz. Satranççıyla, satranç oyunu arasında bir aşk/tutku ilişkisi vardır. Bu aşk/tutku olmadan satranççının üst düzeyde satranççı olması mümkün değildir. Bu tutku rakibin yenilmesi halinde müthiş bir motivasyon, rakibe yenilmesi halinde ise aynı ölçüde bir de-motivasyon kaynağıdır. Her iki

faktörde de satranççı kendini geliştirmek ya da geliştirmemekle ilgili bir karar almak durumundadır. Yenilgileri hazmedemeyip kendini geliştirmek isteyenler kendi eksikliklerini saptayacaklar ve gerekli teorik-pratik çalışmalarla daha üst aşamalara da geçmek için mücadele edeceklerdir. Kazançlar ise rehavete uğratmamalı her zaman daha iyi ne olabilirdi şeklinde daha iyiyi ve mükemmeli arayış sürdürülmelidir. Kendilerini geliştirmek istemeyen satranççılar ise vasatı geçemeyeceklerdir.

Milli eğitim sistemimizde ise saptadığımız olgular; öğrencilerin okula sevecek gitmemeleri, öğrenmeyi sevmemeleri, araştırma-deney-test olanaklarının olmaması ve en önemlisi ise bilginin üretim-yaratım sürecinden kopuk olması gibi temel nedenlerin dışındaki sorunları detaylı bir şekilde irdelemeyeceğiz. Milli eğitime önerimiz "satranç eğitim modeli" göz önüne alınarak aşağıdaki önerilerimizin dikkate alınmasıdır.

a- Zoraki öğrenme ve öğretme anlayışı olmamalıdır.

b- Her öğrenilen bilginin kaynağı, kapsamının özü ve nasıl uygulanacağı bilinmeli, pratik deneyim, deney ve test yapma olanağı yaratılabilir.

c- Bilgi, öğrencinin üretim-yaratım sürecine geçebilmesine olanak tanımalı, dolayısıyla bütünü kavranmasına yönelik olarak amaca bağlı olarak öğretilmelidir.

d- Bilgi, insanın kendisini ve dış dünyayı tanımasına, anlamasına ve objektif olarak değerlendirebilmesini sağlayabilir.

e- Öğrenmede "oyun teorisi" felsefesinin kavranılması ve eğitim sistemimizin bir parçası olması sağlanabilir.

SONUÇ:

Satrancın insana sağlayacağı, dikkat, sabır, bütünsel düşünme, planlama ve organizasyon yetisi, karar verme vs gibi faktörleri yaşamın her alanında kullanma potansiyeli kazandırır. Genelde 7 temel başlıkta topladığımız "Eğitimde Satrancın Fonksiyonu Nedir? Sorusuna cevap vermeye çalışarak, satrancın eğitimin en önemli öğelerinden biri olduğunu ve yaşam bilgisinin uygulanmasını sağlamaya yönelik çok önemli bir düşünce disiplini olduğunu göstermeye çalıştık. Eğitim sistemimizde etkinlik dersi olarak konan satrancın zaman içinde ana ders olarak konulmasına ve milli eğitim bünyesinde satranç akademisinin oluşturulacağı günlerin yakın olmasını diliyoruz...

IM Suat Soylu

Sporcu

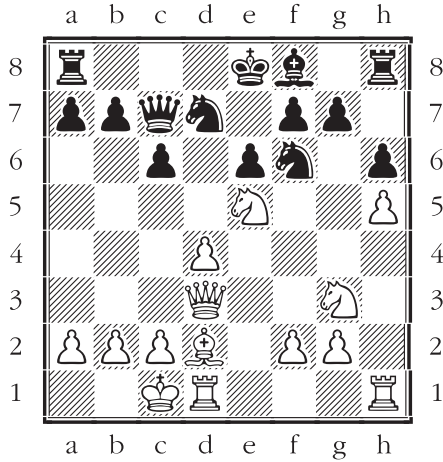
imsuatsoylu@hotmail.com

Nasıl hazırlanıyorum ?

Merhaba! 32 yıl sonra yeniden. 1984 yılında "Analiz Satranç" çok ilgi gören konuları ile 5 sayı, sonrasında bir yıllık yayın hayatı ile "Satranç Dünyası" dergileri yayıncılık deneyimlerim olmuştur. Dergilerin en çok ilgi çeken köşelerinden, aynı isimli yazı dizisiyle yeniden aranızdayım.

Analiz Satranç Dergisindeki köşemde Caro-Kann klasik devamıyolu incelemesi ile çalışmalarımı okurlarla paylaşmıştım. Kaldığım yerden bir başka devamıyolu incelemesiyle devam edeceğim.

1.e4 c6 2.d4 d5 3.♘c3 d×e4 4.♗×e4
♕f5 5.♗g3 ♕g6 6.h4 h6 7.♗f3 ♗d7
8.h5 ♕h7 9.♕d3 ♕×d3 10.♖×d3 e6
11.♕d2 ♗gf6 12.0-0-0 ♖c7 13.♗e5!?

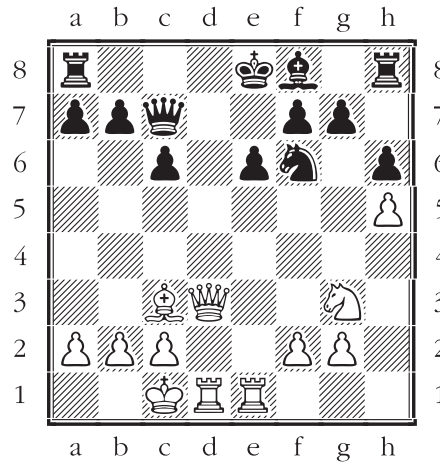

Bu devam yolunu rahmetli Kahraman Olgaç ile 30 sene önce değerlendirdi-
rip 1988 yılında Feridun Öney karşısında
oynamıştım.

13...♗×e5 14.d×e5 ♖×e5 15.♖he1
♖c7

15...♖b5 16.c4 ♖b6 17.♗f5! ♖c7
18.♕c3 ♗d8 19.♖e3 ♗×d1+ 20.♗×d1
♕e7™ 21.♗×g7+ ♕f8 22.♖×e6±; 15...
♖d6!? ayrıca incelenmelidir.

16.♕c3

A) 16...♗d5 17.♕e5 ♗d6!? 18.♕×g7
♗g8 19.♕×h6 ♕×g3 20.f×g3 ♖×g3
21.♗e3 ♖h4 22.♗h3 ♖f6 23.♕d2±

B) 16...♕e7 17.♕e5 ♖b6

B1) 17...♖d8 18.♖e2!! ♖a5 19.♗f5
♖×a2 20.c4 ♕f8 21.♗×e7 ♕×e7
22.♕d6+ ♕e8 23.♕a3 ♖b3 24.♗d6 b5
25.♗×e6+ f×e6 26.♖×e6+ ♕d8 27.♖d6+
♗d7 28.♗e7 ♖×c4+ 29.♕b1 ♖f1+
30.♕a2 ♖c4+ 31.b3 ♖c2+ 32.♕b2 ♖f5
33.g4 ♖×g4 34.♗×g7 ♖f5 35.♕f6+ ♕c8
36.♖×c6+ ♕b8 37.♗×d7+--;

B2) 17...♖c8 18.♗f5 e×f5 19.♕×f6
g×f6 20.♗×e7+ ♕×e7 21.♖d6+ ♕e8
22.♗e1++

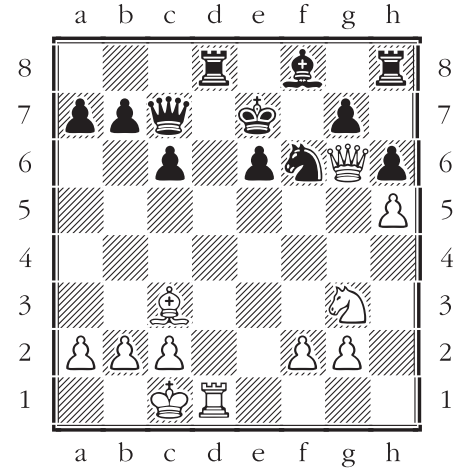
Devam edelim. 18.♗f5 ♗d8 19.♕d6!?
♕×d6 20.♗×d6+ ♕f8 21.♖g3 ♕g8
22.♗d2 ♗f8 23.♗e3 Beyazın açıkça insiya-
tifi vardır ve er eksigini karşılamaktadır.

C) 16...♗d8!

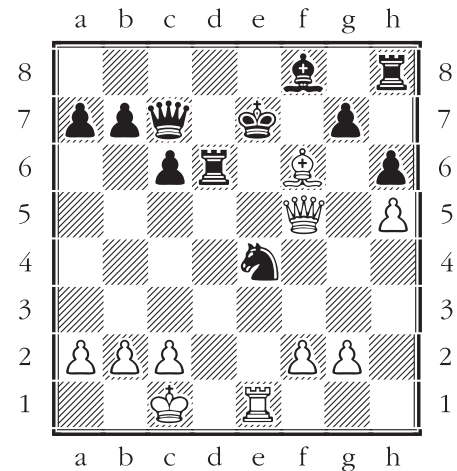
Suat Soylu - Feridun Öney

İstanbul Uluslararası Turnuva 1988

17.♗×e6+!! f×e6 18.♖g6+ ♕e7

19.♗f5+! e×f5 20.♗e1+ ♗e4
21.♖×f5 ♗d6! 22.♕f6+!!

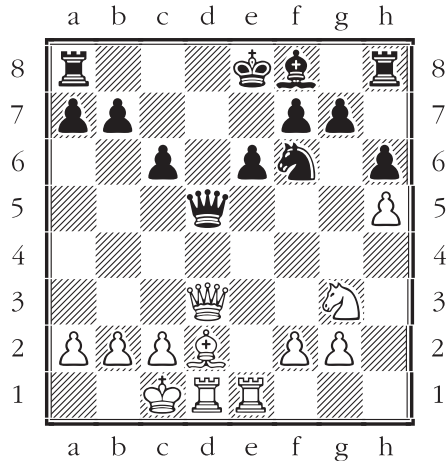
22...♖xf6 23.♗xe4+ ♔d7 24.♗e8+ ♔d6 25.♗e5+ ♔d7 26.♗e8+ ♔d6 1/2-1/2

Oyun bu şekilde beraberlikle sonuçlandı. 2014 Porto Avrupa Bireysel Emektarlar Turnuvasında oynarken aynı varyantı kullanma şansını buldum. Beraberlik olabilmesi riski altında biraz düşünüp yine de 13.♗e5 oynadım. Ancak gördüm ki rakibim hazırlık yapmamış ve tahtada bambaşka bir devamıyolu ile yalnızdık artık!

Suat Soylu - Boris Bechuk

ESCC 2014 - 50+ Porto 2014[B19]

1.e4 c6 2.d4 d5 3.♗c3 dxe4 4.♗xe4 ♗f5 5.♗g3 ♗g6 6.h4 h6 7.♗f3 ♗d7 8.h5 ♗h7 9.♗d3 ♗xd3 10.♗xd3 ♗gf6 11.♗d2 e6 12.0-0-0 ♗c7 13.♗e5 ♗xe5 14.dxe5 ♗xe5 15.♖he1 ♗d5

Bir de bu var elbette. Oldukça da doğal gözüküyor. Vezir değişmeye zorlayarak tempo kazanıyor. Fakat!!

16.♖xe6+! ♔d7?!

16...♗e7 17.♖xe7+ ♔xe7 18.♗a3+ ♔e8 19.♗xh6 ♖xh6 20.♖xd5 ♗xd5 21.♗f5+-; 16...♗xe6 17.♖e1+-; 16...fxe6 17.♗g6+ ♔d7 18.♗e3 ♗xd1+ 19.♗xd1 ♗e7 20.♗c1 ♖hg8 21.♗d3+ ♗c8 22.♗e2 e5 23.♗f5++

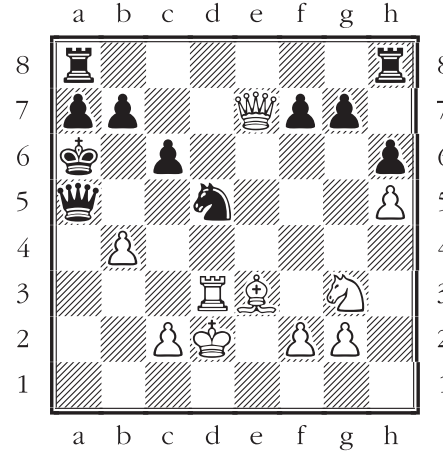
17.♖e3! ♔c7 18.♗e2?

18.♗c3!+-

18...♗xa2 19.♖e7+ ♗xe7 20.♗xe7+ ♔b6 21.♗e3+ ♔a6 22.♖d3 ♗a1+ 23.♗d2 ♗a5+??

23...♖hd8 24.♗d4 ♖xd4 25.♖xd4 ♖e8 26.♗c5 ♖e6!!+-

24.b4 ♗d5

25.♖a3!!

Bu da piyangodan çıktı doğrusu. Bu konumda görebildim, önceden hesapla-

mamıştım.

25...♗xa3 26.b5+ ♔xb5 27.♗xa3 a5? 28.c4+?

28.♗d3+

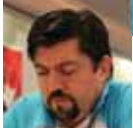
28...♗xc4 29.♗c5+ ♔b3 30.♗e2 ♗b4 31.♗d4+ ♔a3 32.♗c3+ ♔a2 33.♗b3+ ♔a1 34.♗c2+ 1-0

Hatalarla dolu bir oyunun sonucu benim için adaletli sayılır. Hesap hataları da olsa çabalayan Beyazdı. Bu devamıyolunda 13. ♗e5 hamlesine Siyah piyon kazanmak istemezse ne olacak sorusu akla gelebilir. Öncelikle Beyaz, 13. ♗e2, 14.♗e5 yerine bu hamle ile tempo kazanmış oluyor. At alınmazsa örneğin f4 sürüşü ile at desteklenip uzun rok engellenir. Bir diğeri de 13...♗xe5 14.dxe5 ♗g4 15.♗d4 (15.♗e4!?) 15...♗xe5 16.♗f4 f6 17.♗xe5 fxe5 18.♗d3 ♗c5 19.♗e4±

Bu çalışma biraz teniste servisten sayı almaya benzer. Elbette ki bunlar Siyahın tek devamıyolları değil ama aklınızda bulunsun. Görüşmek üzere...

Fotoğraf: Başak Göktepe

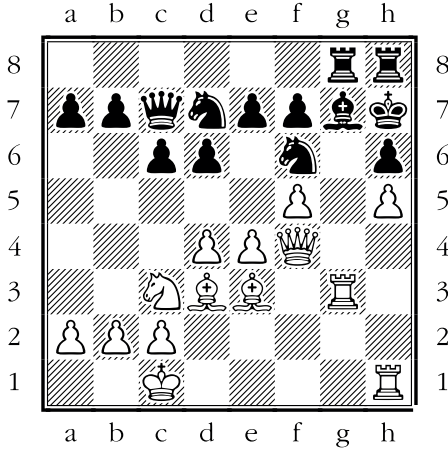

Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Sporcu
erginciftci@gmail.com

Kazancı görme ve hesaplama

Bu sayımızda 2016 Türkiye Kupasından seçtiğimiz diyagramlarla çıkıyoruz karşınıza. Bakalım siz de kazancı görebilecek misiniz?

Burak Fırat - Fatih Çelikel
Antalya 2016

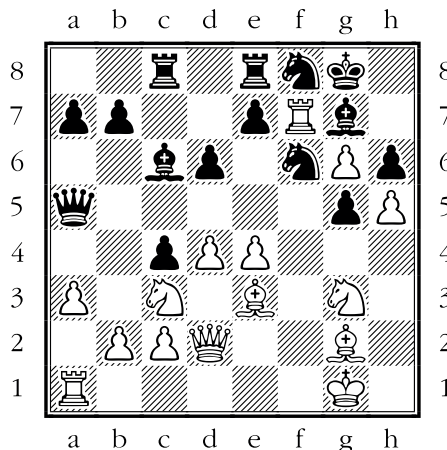

Kc1, Qd4, Nc3, Bd3, a3, Rg3, h1, Pa2, b2, c2, d4, e4, f5, h5/bKh7, Qc7, Nd7, f6, Bg7, Rg8, h8, Pa7, b7, c6, d6, e7, f7, h6

Beyaz oynar ve kazanır.

1. g6! 2. f6! 3. g7! 4. h6! 5. g8! 6. h7! 7. g8! 8. h7! 9. g8! 10. h7! 11. g8! 12. f6! 13. g7! 14. h6! 15. g8! 16. h7! 17. g8! 18. h7! 19. g8! 20. h7! 21. g8! 22. f6! 23. g7! 24. h6! 25. g8! 26. h7! 27. g8! 28. h7! 29. g8! 30. h7! 31. g8! 32. f6! 33. g7! 34. h6! 35. g8! 36. h7! 37. g8! 38. h7! 39. g8! 40. h7! 41. g8! 42. f6! 43. g7! 44. h6! 45. g8! 46. h7! 47. g8! 48. h7! 49. g8! 50. h7! 51. g8! 52. f6! 53. g7! 54. h6! 55. g8! 56. h7! 57. g8! 58. h7! 59. g8! 60. h7! 61. g8! 62. f6! 63. g7! 64. h6! 65. g8! 66. h7! 67. g8! 68. h7! 69. g8! 70. h7! 71. g8! 72. f6! 73. g7! 74. h6! 75. g8! 76. h7! 77. g8! 78. h7! 79. g8! 80. h7! 81. g8! 82. f6! 83. g7! 84. h6! 85. g8! 86. h7! 87. g8! 88. h7! 89. g8! 90. h7! 91. g8! 92. f6! 93. g7! 94. h6! 95. g8! 96. h7! 97. g8! 98. h7! 99. g8! 100. h7!

Volkan Sevgi - Mustafa Buğdaycı
Antalya 2016

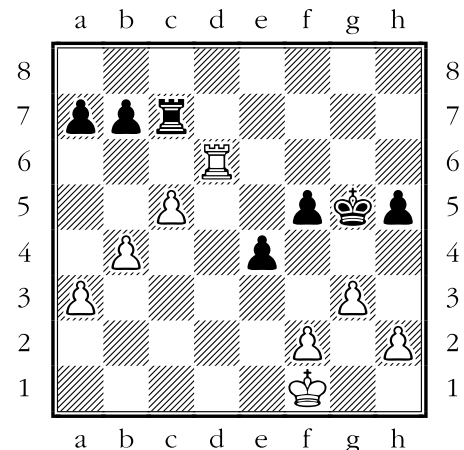

Kg1, Qd2, Nc3, g3, Bc3, g2, Ra1, f7, Pa3, b2, c2, d4, e4, g6, h5/bKg8, Qa5, Nf6, f8, Bc6, g7, Rc8, e8, Pa7, b7, c4, d6, e7, g5, h6

Beyaz oynar ve kazanır.

1. g6! 2. f6! 3. g7! 4. h6! 5. g8! 6. h7! 7. g8! 8. h7! 9. g8! 10. h7! 11. g8! 12. f6! 13. g7! 14. h6! 15. g8! 16. h7! 17. g8! 18. h7! 19. g8! 20. h7! 21. g8! 22. f6! 23. g7! 24. h6! 25. g8! 26. h7! 27. g8! 28. h7! 29. g8! 30. h7! 31. g8! 32. f6! 33. g7! 34. h6! 35. g8! 36. h7! 37. g8! 38. h7! 39. g8! 40. h7! 41. g8! 42. f6! 43. g7! 44. h6! 45. g8! 46. h7! 47. g8! 48. h7! 49. g8! 50. h7! 51. g8! 52. f6! 53. g7! 54. h6! 55. g8! 56. h7! 57. g8! 58. h7! 59. g8! 60. h7! 61. g8! 62. f6! 63. g7! 64. h6! 65. g8! 66. h7! 67. g8! 68. h7! 69. g8! 70. h7! 71. g8! 72. f6! 73. g7! 74. h6! 75. g8! 76. h7! 77. g8! 78. h7! 79. g8! 80. h7! 81. g8! 82. f6! 83. g7! 84. h6! 85. g8! 86. h7! 87. g8! 88. h7! 89. g8! 90. h7! 91. g8! 92. f6! 93. g7! 94. h6! 95. g8! 96. h7! 97. g8! 98. h7! 99. g8! 100. h7!

Cahit Başaran - Ceren Süral
Antalya 2016

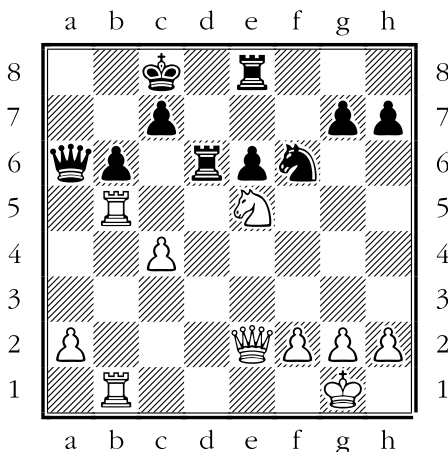

Kf1, Rd6, Pa3, b4, c5, f2, g3, h2/bKg5, Rc7, Pa7, b7, e4, f5, h5

Beyaz oynar ve kazanır.

1. g6! 2. f6! 3. g7! 4. h6! 5. g8! 6. h7! 7. g8! 8. h7! 9. g8! 10. h7! 11. g8! 12. f6! 13. g7! 14. h6! 15. g8! 16. h7! 17. g8! 18. h7! 19. g8! 20. h7! 21. g8! 22. f6! 23. g7! 24. h6! 25. g8! 26. h7! 27. g8! 28. h7! 29. g8! 30. h7! 31. g8! 32. f6! 33. g7! 34. h6! 35. g8! 36. h7! 37. g8! 38. h7! 39. g8! 40. h7! 41. g8! 42. f6! 43. g7! 44. h6! 45. g8! 46. h7! 47. g8! 48. h7! 49. g8! 50. h7! 51. g8! 52. f6! 53. g7! 54. h6! 55. g8! 56. h7! 57. g8! 58. h7! 59. g8! 60. h7! 61. g8! 62. f6! 63. g7! 64. h6! 65. g8! 66. h7! 67. g8! 68. h7! 69. g8! 70. h7! 71. g8! 72. f6! 73. g7! 74. h6! 75. g8! 76. h7! 77. g8! 78. h7! 79. g8! 80. h7! 81. g8! 82. f6! 83. g7! 84. h6! 85. g8! 86. h7! 87. g8! 88. h7! 89. g8! 90. h7! 91. g8! 92. f6! 93. g7! 94. h6! 95. g8! 96. h7! 97. g8! 98. h7! 99. g8! 100. h7!

Ufuk Sezen Arat - İpek Aşlı Yassıbağ
Antalya 2016

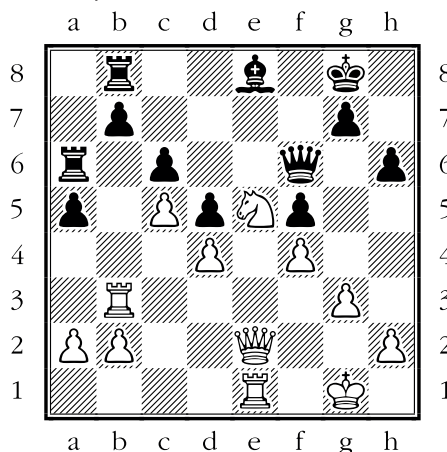

Kg1, Qe2, Ne5, Rb1, b5, Pa2, c4, f2, g2, h2/bKc8, Qa6, Nf6, Rd6, e8, Pb6, c7, e6, g7, h7

Beyaz oynar ve kazanır.

1. S11! 2. S11! 3. S11! 4. S11! 5. S11! 6. S11! 7. S11! 8. S11! 9. S11! 10. S11! 11. S11! 12. S11! 13. S11! 14. S11! 15. S11! 16. S11! 17. S11! 18. S11! 19. S11! 20. S11! 21. S11! 22. S11! 23. S11! 24. S11! 25. S11! 26. S11! 27. S11! 28. S11! 29. S11! 30. S11! 31. S11! 32. S11! 33. S11! 34. S11! 35. S11! 36. S11! 37. S11! 38. S11! 39. S11! 40. S11! 41. S11! 42. S11! 43. S11! 44. S11! 45. S11! 46. S11! 47. S11! 48. S11! 49. S11! 50. S11! 51. S11! 52. S11! 53. S11! 54. S11! 55. S11! 56. S11! 57. S11! 58. S11! 59. S11! 60. S11! 61. S11! 62. S11! 63. S11! 64. S11! 65. S11! 66. S11! 67. S11! 68. S11! 69. S11! 70. S11! 71. S11! 72. S11! 73. S11! 74. S11! 75. S11! 76. S11! 77. S11! 78. S11! 79. S11! 80. S11! 81. S11! 82. S11! 83. S11! 84. S11! 85. S11! 86. S11! 87. S11! 88. S11! 89. S11! 90. S11! 91. S11! 92. S11! 93. S11! 94. S11! 95. S11! 96. S11! 97. S11! 98. S11! 99. S11! 100. S11!

Esat Bağlan - Yağız Gülerdil
Antalya 2016

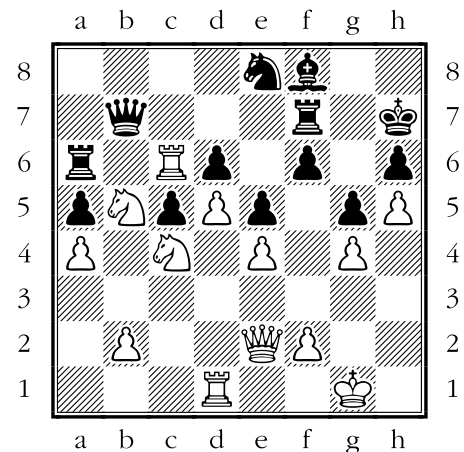

Kg1, Qe2, Ne5, Rb3, e1, Pa2, b2, c5, d4, f4, g3, h2/bKg8, Qf6, Be8, Ra6, b8, Pa5, b7, c6, d5, f5, g7, h6

Beyaz oynar ve kazanır.

1. S11! 2. S11! 3. S11! 4. S11! 5. S11! 6. S11! 7. S11! 8. S11! 9. S11! 10. S11! 11. S11! 12. S11! 13. S11! 14. S11! 15. S11! 16. S11! 17. S11! 18. S11! 19. S11! 20. S11! 21. S11! 22. S11! 23. S11! 24. S11! 25. S11! 26. S11! 27. S11! 28. S11! 29. S11! 30. S11! 31. S11! 32. S11! 33. S11! 34. S11! 35. S11! 36. S11! 37. S11! 38. S11! 39. S11! 40. S11! 41. S11! 42. S11! 43. S11! 44. S11! 45. S11! 46. S11! 47. S11! 48. S11! 49. S11! 50. S11! 51. S11! 52. S11! 53. S11! 54. S11! 55. S11! 56. S11! 57. S11! 58. S11! 59. S11! 60. S11! 61. S11! 62. S11! 63. S11! 64. S11! 65. S11! 66. S11! 67. S11! 68. S11! 69. S11! 70. S11! 71. S11! 72. S11! 73. S11! 74. S11! 75. S11! 76. S11! 77. S11! 78. S11! 79. S11! 80. S11! 81. S11! 82. S11! 83. S11! 84. S11! 85. S11! 86. S11! 87. S11! 88. S11! 89. S11! 90. S11! 91. S11! 92. S11! 93. S11! 94. S11! 95. S11! 96. S11! 97. S11! 98. S11! 99. S11! 100. S11!

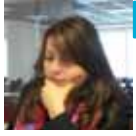
Alber Kadir Zor - Ömer Baransel Mataracı
Antalya 2016

wKg1, Qe2, Nb5, c4, Rc6, d1, Pa4, b2, d5, e4, f2, g4, h5/bKh7, Qb7, Ne8, Bf8, Ra6, f7, Pa5, c5, d6, e5, f6, g5, h6

Beyaz oynar ve kazanır.

1. S11! 2. S11! 3. S11! 4. S11! 5. S11! 6. S11! 7. S11! 8. S11! 9. S11! 10. S11! 11. S11! 12. S11! 13. S11! 14. S11! 15. S11! 16. S11! 17. S11! 18. S11! 19. S11! 20. S11! 21. S11! 22. S11! 23. S11! 24. S11! 25. S11! 26. S11! 27. S11! 28. S11! 29. S11! 30. S11! 31. S11! 32. S11! 33. S11! 34. S11! 35. S11! 36. S11! 37. S11! 38. S11! 39. S11! 40. S11! 41. S11! 42. S11! 43. S11! 44. S11! 45. S11! 46. S11! 47. S11! 48. S11! 49. S11! 50. S11! 51. S11! 52. S11! 53. S11! 54. S11! 55. S11! 56. S11! 57. S11! 58. S11! 59. S11! 60. S11! 61. S11! 62. S11! 63. S11! 64. S11! 65. S11! 66. S11! 67. S11! 68. S11! 69. S11! 70. S11! 71. S11! 72. S11! 73. S11! 74. S11! 75. S11! 76. S11! 77. S11! 78. S11! 79. S11! 80. S11! 81. S11! 82. S11! 83. S11! 84. S11! 85. S11! 86. S11! 87. S11! 88. S11! 89. S11! 90. S11! 91. S11! 92. S11! 93. S11! 94. S11! 95. S11! 96. S11! 97. S11! 98. S11! 99. S11! 100. S11!

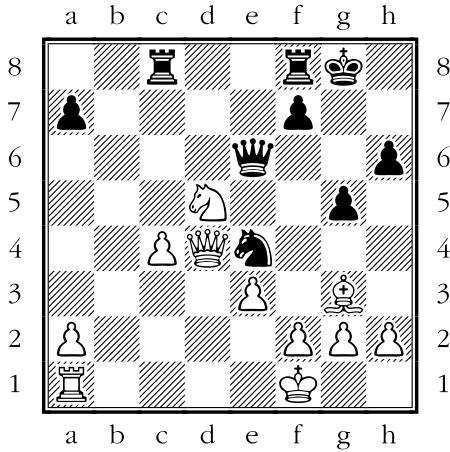
Fatma Yılmaz

Uluslararası Hakem

fyilmazmavikale@gmail.com

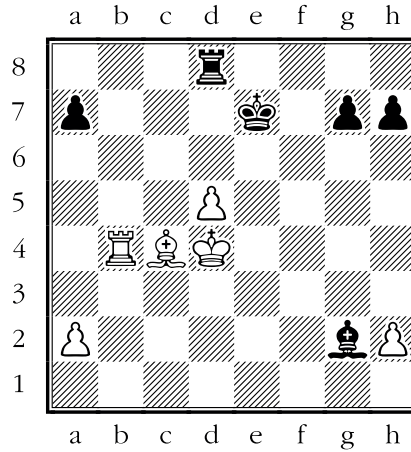
Bu sayımızın sorularını, Söyleşe Söyleşe köşemizin konuğu GM Adrian Bohdanovych Mikhalechishin'in maçlarından kendisinin seçkisiyle sunuyoruz sizlere. Bakalım sizler de büyükusta gibi kazançları görebilecek misiniz?

Soruları çözmeye çalışırken rakibin şah çekebileceği yerleri, kazançlarını, kısacası en iyi hamlelerini de göz önünde tutmayı unutmayınız.

A. Mikhalechishin - S. Dolmatov
USSR, 1978

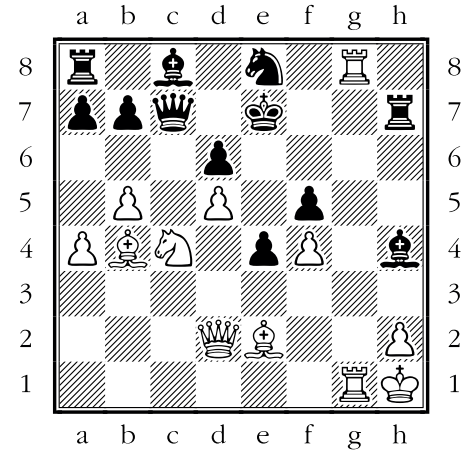
wKf1, Qd4, Nd5, Bg3, Ra1, Pa2, c4, e3, f2, g2, h2/bKg8, Qe6, Ne4, Rc8, f8, Pa7, f7, g5, h6
Beyaz oynar ve kazanır.

1. ♖f1 ♘d5 2. ♗d4 ♘e6 3. ♖a1 ♗f6 4. ♖d4 ♗g7 5. ♖d4 ♗h8 6. ♖d4 ♗g7 7. ♖d4 ♗f6 8. ♖d4 ♗g7 9. ♖d4 ♗f6 10. ♖d4 ♗g7 11. ♖d4 ♗f6 12. ♖d4 ♗g7 13. ♖d4 ♗f6 14. ♖d4 ♗g7 15. ♖d4 ♗f6 16. ♖d4 ♗g7 17. ♖d4 ♗f6 18. ♖d4 ♗g7 19. ♖d4 ♗f6 20. ♖d4 ♗g7 21. ♖d4 ♗f6 22. ♖d4 ♗g7 23. ♖d4 ♗f6 24. ♖d4 ♗g7 25. ♖d4 ♗f6 26. ♖d4 ♗g7 27. ♖d4 ♗f6 28. ♖d4 ♗g7 29. ♖d4 ♗f6 30. ♖d4 ♗g7 31. ♖d4 ♗f6 32. ♖d4 ♗g7 33. ♖d4 ♗f6 34. ♖d4 ♗g7 35. ♖d4 ♗f6 36. ♖d4 ♗g7 37. ♖d4 ♗f6 38. ♖d4 ♗g7 39. ♖d4 ♗f6 40. ♖d4 ♗g7 41. ♖d4 ♗f6 42. ♖d4 ♗g7 43. ♖d4 ♗f6 44. ♖d4 ♗g7 45. ♖d4 ♗f6 46. ♖d4 ♗g7 47. ♖d4 ♗f6 48. ♖d4 ♗g7 49. ♖d4 ♗f6 50. ♖d4 ♗g7

A. Mikhalechishin - A. Beliavsky
USSR, 1981

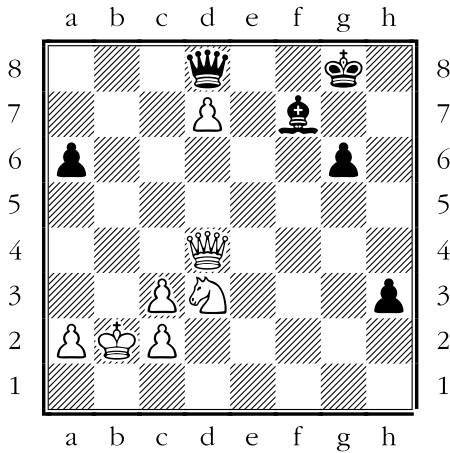
wKd4, Bc4, Rb4, Pa2, d5, h2/bKe7, Bg2, Rd8, Pa7, g7, h7
Beyaz oynar ve kazanır.

1. ♖d4 ♗c4 2. ♖b4 ♗d5 3. ♖a2 ♗e6 4. ♖d4 ♗f6 5. ♖d4 ♗g7 6. ♖d4 ♗h8 7. ♖d4 ♗g7 8. ♖d4 ♗f6 9. ♖d4 ♗g7 10. ♖d4 ♗f6 11. ♖d4 ♗g7 12. ♖d4 ♗f6 13. ♖d4 ♗g7 14. ♖d4 ♗f6 15. ♖d4 ♗g7 16. ♖d4 ♗f6 17. ♖d4 ♗g7 18. ♖d4 ♗f6 19. ♖d4 ♗g7 20. ♖d4 ♗f6 21. ♖d4 ♗g7 22. ♖d4 ♗f6 23. ♖d4 ♗g7 24. ♖d4 ♗f6 25. ♖d4 ♗g7 26. ♖d4 ♗f6 27. ♖d4 ♗g7 28. ♖d4 ♗f6 29. ♖d4 ♗g7 30. ♖d4 ♗f6 31. ♖d4 ♗g7 32. ♖d4 ♗f6 33. ♖d4 ♗g7 34. ♖d4 ♗f6 35. ♖d4 ♗g7 36. ♖d4 ♗f6 37. ♖d4 ♗g7 38. ♖d4 ♗f6 39. ♖d4 ♗g7 40. ♖d4 ♗f6 41. ♖d4 ♗g7 42. ♖d4 ♗f6 43. ♖d4 ♗g7 44. ♖d4 ♗f6 45. ♖d4 ♗g7 46. ♖d4 ♗f6 47. ♖d4 ♗g7 48. ♖d4 ♗f6 49. ♖d4 ♗g7 50. ♖d4 ♗f6

A. Mikhalechishin - V. Tseshkovsky
Cienfuegos, 1981

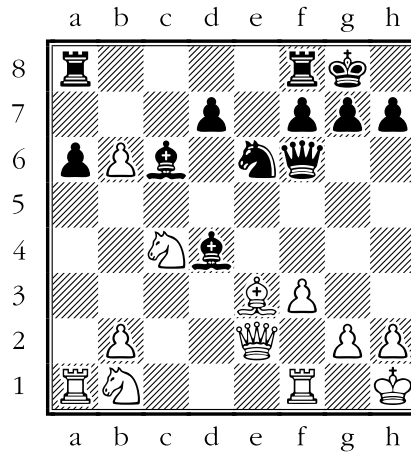
wKh1, Qd2, Nc4, Bb4, e2, Rg1, g8, Pa4, b5, d5, f4, h2/bKe7, Qc7, Ne8, Bc8, h4, Ra8, h7, Pa7, b7, d6, e4, f5
Beyaz oynar ve kazanır.

1. ♖d4 ♗c4 2. ♖b4 ♗d5 3. ♖a2 ♗e6 4. ♖d4 ♗f6 5. ♖d4 ♗g7 6. ♖d4 ♗h8 7. ♖d4 ♗g7 8. ♖d4 ♗f6 9. ♖d4 ♗g7 10. ♖d4 ♗f6 11. ♖d4 ♗g7 12. ♖d4 ♗f6 13. ♖d4 ♗g7 14. ♖d4 ♗f6 15. ♖d4 ♗g7 16. ♖d4 ♗f6 17. ♖d4 ♗g7 18. ♖d4 ♗f6 19. ♖d4 ♗g7 20. ♖d4 ♗f6 21. ♖d4 ♗g7 22. ♖d4 ♗f6 23. ♖d4 ♗g7 24. ♖d4 ♗f6 25. ♖d4 ♗g7 26. ♖d4 ♗f6 27. ♖d4 ♗g7 28. ♖d4 ♗f6 29. ♖d4 ♗g7 30. ♖d4 ♗f6 31. ♖d4 ♗g7 32. ♖d4 ♗f6 33. ♖d4 ♗g7 34. ♖d4 ♗f6 35. ♖d4 ♗g7 36. ♖d4 ♗f6 37. ♖d4 ♗g7 38. ♖d4 ♗f6 39. ♖d4 ♗g7 40. ♖d4 ♗f6 41. ♖d4 ♗g7 42. ♖d4 ♗f6 43. ♖d4 ♗g7 44. ♖d4 ♗f6 45. ♖d4 ♗g7 46. ♖d4 ♗f6 47. ♖d4 ♗g7 48. ♖d4 ♗f6 49. ♖d4 ♗g7 50. ♖d4 ♗f6

A. Mikhalechishin - G. Kasparov
USSR, 1978

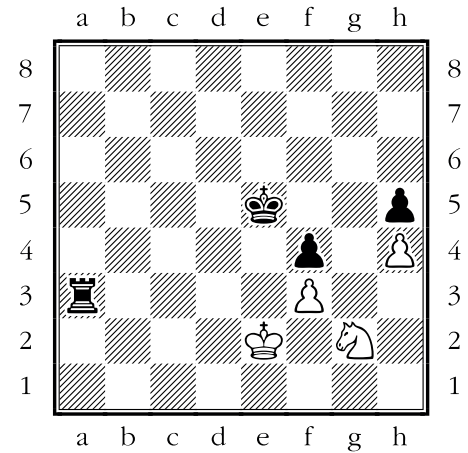
wKh2, Qd4, Nd3, Pa2, c2, c3, d7/bKg8, Qd8, Bf7, Pa6, g6, h3
Beyaz oynar ve kazanır.

1. ♖d4 ♗c4 2. ♖b4 ♗d5 3. ♖a2 ♗e6 4. ♖d4 ♗f6 5. ♖d4 ♗g7 6. ♖d4 ♗h8 7. ♖d4 ♗g7 8. ♖d4 ♗f6 9. ♖d4 ♗g7 10. ♖d4 ♗f6 11. ♖d4 ♗g7 12. ♖d4 ♗f6 13. ♖d4 ♗g7 14. ♖d4 ♗f6 15. ♖d4 ♗g7 16. ♖d4 ♗f6 17. ♖d4 ♗g7 18. ♖d4 ♗f6 19. ♖d4 ♗g7 20. ♖d4 ♗f6 21. ♖d4 ♗g7 22. ♖d4 ♗f6 23. ♖d4 ♗g7 24. ♖d4 ♗f6 25. ♖d4 ♗g7 26. ♖d4 ♗f6 27. ♖d4 ♗g7 28. ♖d4 ♗f6 29. ♖d4 ♗g7 30. ♖d4 ♗f6 31. ♖d4 ♗g7 32. ♖d4 ♗f6 33. ♖d4 ♗g7 34. ♖d4 ♗f6 35. ♖d4 ♗g7 36. ♖d4 ♗f6 37. ♖d4 ♗g7 38. ♖d4 ♗f6 39. ♖d4 ♗g7 40. ♖d4 ♗f6 41. ♖d4 ♗g7 42. ♖d4 ♗f6 43. ♖d4 ♗g7 44. ♖d4 ♗f6 45. ♖d4 ♗g7 46. ♖d4 ♗f6 47. ♖d4 ♗g7 48. ♖d4 ♗f6 49. ♖d4 ♗g7 50. ♖d4 ♗f6

V. Anand - A. Mikhalechishin
Moscow, 1989

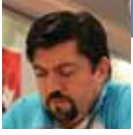
wKh1, Qe2, Nb1, c4, Be3, Ra1, f1, Pb2, b6, f3, g2, h2/bKg8, Qf6, Ne6, Bc6, d4, Ra8, f8, Pa6, d7, f7, g7, h7
Siyah oynar ve kazanır.

1. ♖d4 ♗c4 2. ♖b4 ♗d5 3. ♖a2 ♗e6 4. ♖d4 ♗f6 5. ♖d4 ♗g7 6. ♖d4 ♗h8 7. ♖d4 ♗g7 8. ♖d4 ♗f6 9. ♖d4 ♗g7 10. ♖d4 ♗f6 11. ♖d4 ♗g7 12. ♖d4 ♗f6 13. ♖d4 ♗g7 14. ♖d4 ♗f6 15. ♖d4 ♗g7 16. ♖d4 ♗f6 17. ♖d4 ♗g7 18. ♖d4 ♗f6 19. ♖d4 ♗g7 20. ♖d4 ♗f6 21. ♖d4 ♗g7 22. ♖d4 ♗f6 23. ♖d4 ♗g7 24. ♖d4 ♗f6 25. ♖d4 ♗g7 26. ♖d4 ♗f6 27. ♖d4 ♗g7 28. ♖d4 ♗f6 29. ♖d4 ♗g7 30. ♖d4 ♗f6 31. ♖d4 ♗g7 32. ♖d4 ♗f6 33. ♖d4 ♗g7 34. ♖d4 ♗f6 35. ♖d4 ♗g7 36. ♖d4 ♗f6 37. ♖d4 ♗g7 38. ♖d4 ♗f6 39. ♖d4 ♗g7 40. ♖d4 ♗f6 41. ♖d4 ♗g7 42. ♖d4 ♗f6 43. ♖d4 ♗g7 44. ♖d4 ♗f6 45. ♖d4 ♗g7 46. ♖d4 ♗f6 47. ♖d4 ♗g7 48. ♖d4 ♗f6 49. ♖d4 ♗g7 50. ♖d4 ♗f6

P. E. Geller - A. Mikhalechishin
USSR, 1985

wKe2, Ng2, Pf3, h4/bKe5, Ra3, Pf4, h5
Siyah oynar ve kazanır.

1. ♖d4 ♗c4 2. ♖b4 ♗d5 3. ♖a2 ♗e6 4. ♖d4 ♗f6 5. ♖d4 ♗g7 6. ♖d4 ♗h8 7. ♖d4 ♗g7 8. ♖d4 ♗f6 9. ♖d4 ♗g7 10. ♖d4 ♗f6 11. ♖d4 ♗g7 12. ♖d4 ♗f6 13. ♖d4 ♗g7 14. ♖d4 ♗f6 15. ♖d4 ♗g7 16. ♖d4 ♗f6 17. ♖d4 ♗g7 18. ♖d4 ♗f6 19. ♖d4 ♗g7 20. ♖d4 ♗f6 21. ♖d4 ♗g7 22. ♖d4 ♗f6 23. ♖d4 ♗g7 24. ♖d4 ♗f6 25. ♖d4 ♗g7 26. ♖d4 ♗f6 27. ♖d4 ♗g7 28. ♖d4 ♗f6 29. ♖d4 ♗g7 30. ♖d4 ♗f6 31. ♖d4 ♗g7 32. ♖d4 ♗f6 33. ♖d4 ♗g7 34. ♖d4 ♗f6 35. ♖d4 ♗g7 36. ♖d4 ♗f6 37. ♖d4 ♗g7 38. ♖d4 ♗f6 39. ♖d4 ♗g7 40. ♖d4 ♗f6 41. ♖d4 ♗g7 42. ♖d4 ♗f6 43. ♖d4 ♗g7 44. ♖d4 ♗f6 45. ♖d4 ♗g7 46. ♖d4 ♗f6 47. ♖d4 ♗g7 48. ♖d4 ♗f6 49. ♖d4 ♗g7 50. ♖d4 ♗f6

Prof. Dr. Ergin Çiftçi

Sporcu
erginciftci@gmail.com

Turnuva

Kim korkmaz kaybetmekten?

Mavikale'nin bu sayısında, iç dünyası karışık genç bir satranç şampiyonunun bir turnuvada yaşadıklarını anlatan bir filmi tanıtacağım: Turnuva

Perde açılır: Bir satranç turnuvasının ilk turunun hemen öncesinde buluruz kendimizi. Büyük bir salonda yapılan bu heyecan verici turnuvayı canlı yayınlayan programın sunucuları, izleyiciye turnuva hakkında bilgiler vermektedir. Budapeşte'de, 7 turdan oluşan bu uluslararası açık turnuvada izleyicinin gözü özellikle en güçlü oyuncularının oynayacağı ilk dört masada olacaktır. Neredeyse bütün oyuncular yerini almasına karşın turnuvanın favorisi henüz salona gelmemiştir. Birinci masada siyah taşlarla oyuna başlaması gereken Fransa Şampiyonu Cal Fournier'i merak edenler arasında Viktor Eggen da vardır. Gençliğinde dünya şampiyonluğunu elinden kaçırmış, Alman kökenli Viktor, halen Fransa satranç milli takımının antrenörlüğünü yapmaktadır.

Merakla beklenen Cal Fournier nihayet salona gelir, sakince masasına oturur, taşlarını düzeltir ve ilk hamlesini yapar. Yapar yapmasına da açılıştaki, henüz bir kaç taş oynanmışken hamle yapmayı durdurur (Diyagram 1). Bu teorik konumda, çok doğal görünen, piyonla istenen atını oynamak yerine neden düşünmektedir? Bu soruyu kendi kendine soran rakibi de bir zaman sonra Cal Fournier'in uyuyakaldığını hatta körkütük sarhoş olduğunu fark ederek hakemi çağırır. Olaya dahil olan Viktor bile oyuncusunu uyandırmayı başaramaz, maç sırasında uyumanın kurallara aykırı olmadığını söyleyerek itirazı geçiştirir. Cal Fournier uzun zaman sonra uyanır, oyuna konsantre

FİLMİN KÜNYESİ

Türkçe adı	Turnuva
Orijinal adı	Le Tournoi
İngilizce adı	The Tournament
Yönetmen	Elodie Namer
Yapım yılı	2015
Yapımcı ülke	Fransa
Orijinal dil	Fransızca, İngilizce, Macarca
Süresi	83 dakika
Eserin yazarı	Elodie Namer
Oyuncular	Michelangelo Passaniti, Magne-Håvard Brekke, Ana Neborac, Lou de Laâge, Viktoria Kozlova, Adam Corbier, Fabien Libiszewski, Aliocha Schneider, Thomas Solivères
Yaş sınırı	18 yaş
IMDB Puanı	5.5

olur, hamlesini yapar ve saatine basar. Uykuda harcadığı zamana karşın maçı kazanmayı başarır. Kaybeden rakibine uzattığı elinin havada bırakılmasına hiç kimse şaşırılmaz.

Cal Fournier (Michelangelo Passaniti) turnuvanın favorisi.

Cal Fournier, 10 rakibe karşı körleme satranç oynuyor.

İzleyici, çok yetenekli olmasına karşın kendini beğenmiş, dağınık, sorunlu bir genç oyuncuyla karşı karşıya olduğunu anlar. Cal Fournier, bu turnuva-ya birlikte geldiği Fransız arkadaşları Fabien, Anthony ve Mathieu ile aynı otel odasında kalmaktadır. Onlarla maçtan önce bir şişe tekila içmesine rağmen maçı kazanacağına dair bahse girmiştir. Sık sık aralarında bahse tutuşan bu arkadaş grubu satrançta usta olmalarının yanında gecelerin tadını çıkarmayı da iyi bildiklerini gösterirler. Oyunculardan sorumlu olan Viktor ise onların yaşadığı başıbozukluktan hiç de hoşnut değildir. Özellikle bütün satranç birikimini aktarmaya çalıştığı Cal Fournier'den daha büyük başarılar beklemektedir. Aynı otelin başka bir odasında kalan, bir diğer Fransız olan kadın oyuncu Lou ile Cal arasında fırtınalı bir ilişki sürmektedir.

Turnuvanın ilk turundan sonra Cal Fournier, bir grup satrançsevere karşı körleme satranç oynar. Zor koşullara rağmen rakiplerini birer birer mağlup etse de, kendini iyi bir satranç oyuncusu olarak gören ve Fransız satranç takımının sponsorluğunu yapan birine karşı, antrenörü Viktor'un hatırına, bilerek kaybeder. İşte turnuvanın en küçük oyuncusu olan Max, izleyicinin tam da bu sırada dikkatini çeker. Henüz 11

yaşındaki bu küçük Macar oyuncu az önce Cal Fournier'i yenen tek oyuncuyla bir maç yapmayı önerir. Viktor, bu küçüğün de kulağına bir şeyler fısıldamıştır. Max'in kazanması bütün izleyenleri şaşırtır. Cal Fournier, bu küçük oyuncunun, kendisinin tam tersi biçimde davranmasından, Viktor'un tavsiyesine uymayarak oyunu kazanmasından çok etkilenmiştir. Bu küçüğü ilk turda salonun en arka masalarından birinde oynarken gördüğünü, çocuğun aynı akşam otel koridorunda kendisinden imza istediğini hatırlar.

Max'in ikinci turda ekipten Aurélien'a karşı kazanması da şaşırtıcı olur. Cal Fournier, bir gün önce de bir büyük ustayı yenen bu küçük oyuncuyu araştırır ancak veritabanında hiçbir oyunu olmadığını görür. Acaba bir internet oyuncusuyla mı karşı karşıyadır?

Max de küçük yaşıyla orantısız özgüveniyle adeta Cal Fournier ile alay etmektedir. Otel lobisinde karşılaştıkları bir anda Max kendisinin daha iyi bir oyuncu olduğunu söyler. "Hayır, değil-sin!" diye karşı çıkar Cal Fournier. Ama Max ısrarlıdır: "e4!" Cal Fournier, bu meydan okumayı kabul eder: "e5!" İkisi arasında birden bir meraklı kitlesinin çevrelediği tahtasız, taşsız bir oyun başlamıştır. Satranç bilen izleyicilerin bile

takip edemeyeceği kadar hızlı seyreden oyun Cal Fournier'in duraksaması ve Max'in "Gördün mü, ben senden daha iyiyim!" biçimindeki zafer narasıyla biter. Cal Fournier, sessiz, bir başına kalakalır olduğu yerde. Max'in yeteneği gerçekten de göz kamaştırıcıdır. Viktor bile bu genç yetenekten etkilenmiştir. Max'e kendisini büyük bir şampiyon yapabileceğini söyler. Max, yine alaycı biçimde, bu teklifi reddeder.

Cal Fournier için her şey kötüye gitmektedir. Ne antrenörü Viktor ne de kız arkadaşı Lou ile ilişkisi yolundadır. Max ise her turda kendisine birkaç masa daha yaklaşmaktadır. Max'e karşı olan saplantısı turlar ilerledikçe artar. Bu ruh halinin etkisiyle yaptığı davranışlar Max'in odasına gizlice girip bir ipucu aramak, eli boş kalınca Max'e satrancı nerede öğrendiğini, internette hangi kullanıcı adıyla oynadığını sormak ve yanıt alamayınca onu hırpalamaya kadar uzanır.

Viktor da artık söz dinlemeyen, gide-rek durumu kötüleşen Cal Fournier'den ümidini kesmiş, satranç olimpiyatlarına Anthony'yi götürmeye karar vermiştir. Bu beklenmedik hamle grup içinde bir sarsıntı yaratsa da aralarındaki derin arkadaşlığı zedeleyemez. Max, altıncı turda Anthony'yi de yenerek çok kuvvetli

Cal Fournier (solda) ve Max (Adam Corbier) final maçında.

bir oyuncu olduğunu gösterir. Bu maç sayesinde nihayet bir ipucu bulunur. İnternette Max'ın Anthony'ye oynadığı hamleleri yapan kuvvetli bir genç oyuncunun izi sürülür. Bu oyuncunun profilinde Cal Fournier'in resmini kullanması ona hayranlık duyduğunu da göstermektedir. Cal Fournier bu son bulguyla ümitsizliğe kapılır; Max kendi oyunuyla ilgili her şeyi çok iyi analiz etmiş olmalıdır. Son maç için Viktor'dan yardım istemeye gittiğinde onun Lou ile birlikte olduğunu görünce yıkılır, kendini dışarıya atar. Bu sırada Andrea ile karşılaşır. Andrea onun yaşadığı otelde pek de dikkat etmediği temizlikçi kadındır. Zor bir yaşamı vardır Andrea'nın, otelden sonra bir barda da çalışmaya devam etmektedir. İkili bütün bir Budapeşte gecesini birlikte geçirir.

Cal Fournier hiç uyumadan çıktığı final maçına da en son gelen oyuncu olur. Birinci masada beyazlarla oynayan Max, e4 oynamış onu beklemektedir. Bu heyecan verici maçta Cal Fournier, vezir fedasıyla Max'i ve izleyicileri şaşırtır, ancak sonunda üstünlük elde eder (Diyagram 2 ve 3). Rakibini mat etmesi için hamlesini yapıp saatine basması yeterlidir (Diyagram 4). Ama o hamleyi

hiçbir zaman yapmayacaktır.

Turnuva, Fransız kadın senarist Elodie Namer'in kendi senaryosunu gerçekleştirmek için ilk kez yönetmen koltuğuna oturduğu film. Yönetmen nispeten erkek egemen satranç dünyasında bir erkek kahramanın öyküsünü anlatmak gibi cesur bir girişimde bulunuyor. Buna karşın kadın duyarlılığının her karesinde hissedildiği ilgi çekici bir yapıt ortaya koymayı başarıyor. Elodie Namer, bu ilk filmini, sinemanın ressamı Peter Greenaway'in eşsiz yapıtı 'Aşçı, Hırsız, Karısı ve Aşığı' ile karşılaştırılabilir bir kırmızıya boyuyor. Kapalı bir mekânda çektiği filmi için seçtiği Gellért Oteli sayesinde izleyiciye Budapeşte atmosferini solutuyor. Güzeller güzeli Lou de Laâge aracılığıyla satranç dünyasında kadının yerini sorguluyor. Kamerasını turnuvanın yapıldığı bohemyan atmosferden çıkartıp emekçi bir kadının yaşamından bir dilime saplıyor. Hepsinden önemlisi, satranç dünyasında oyuncu üstündeki kazanma baskısının onun iç dünyasında yarattığı tahribatı hissettiriyor.

Yönetmenin dikkate değer bir satranç bilgisi olduğuna ilişkin herhangi bir veriye ulaşamıyor. Buna karşın Elodie Namer filminde profesyonel

oyunculardan satranç konusunda danışmanlık almayı ihmal etmeyecek kadar akıllı olduğunu gösteriyor. Filmin satranç danışmanlığını iki Fransız oyuncu Fabien Libiszewski ve Joachim Iglesias yapıyorlar. Bu iki satranç oyuncusu filmde de karşımıza çıkıyor! Büyükusta Fabien Libiszewski filmdeki önemli karakterlerden Aurélien'i başarıyla canlandırıyor. Joachim Iglesias da filmde Cal Fournier'in altıncı turdaki rakibi olarak çıkıyor karşımıza. Bir diğer Fransız satranççısı, dünyanın zirvesinde yer alan oyuncularından Maxime Vachier-Lagrave de Cal Fournier'in körleme çoğul gösterisinde mağlubiyeti tadan oyuncularından biri olarak sahne alıyor. Bu aktörler filmin Fransız satranç dünyasının desteğini almayı başardığını gösteriyor. Yönetmen filmde Slav savunması, Marshall gambiti, Taşduvar, Pirc, Katalan, Sicilya Dragon, Modern Defans gibi satranç bilen izleyicinin çok aşına olduğu açılış isimlerini kullanıyor. Chessbase gibi bilgisayar programlarına kamerasını cömertçe yöneltiyor. Bütün bu profesyonel satranç danışmanlığına karşın film, ne yazık ki, satrançsever izleyiciyi mutlu edecek parlaklıkta diyagramlar sunmakta yeterince başarılı olamadığı gibi, satranç konusunda hatasız kalmayı da başaramıyor. Max ve

Cal Fournier arasında otel lobisinde tahtasız oynanan maçta imkânsız hamleler yapılıyor veya oynanmış olması muhtemel bazı hamlelerin çıkartılması notasyonda kopukluk yaratıyor.

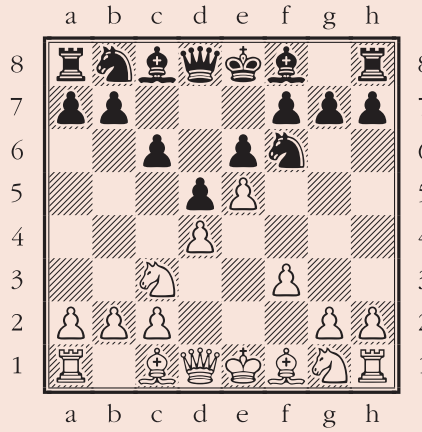
Film bitiyor ama benim aklım Cal Fournier'de kalıyor. Şaşkınlık içindeyim, peşine takılıyorum, Gellért Otel'i'nin hemen önünde, Tuna Nehri'ne tebessümle bakarken buluyorum onu. Neden oyunu matla bitiren o son hamleyi yapmadığını soruyorum. Gülümsemesi bir perde yükseliyor, yüzünde bir peygamber dinginliği, sanki bana yaşamadığı çocukluğunu anlatmak istiyor; Bitmek bilmeyen dersleri, her turnuva başlangıcında küçük kalbinin nasıl çırpındığını, dünyanın bütün denizleri kadar sonsuz terin gizli şelaleler gibi şakaklarından nasıl süzüldüğünü, o karın ağrılarını, uykusuz gecelerini... "Evet, ama Fransa şampiyonusun sen!" diyorum ona, "Az önce bütün zamanların en yetenekli oyuncusunu bile alt etmeyi başardın. Çektiğin sıkıntılar buna değmedi mi?" diye soruyorum. Max'in odasından gizlice aldığı o oyuncak fili, işte o zaman çıkartıyor montunun cebinden, onu dünyanın en yumuşak elleriyle tutuyor, sanki onda dünyanın bütün oyuncaklarını okşuyor, nemli bir bulut oturuyor gözlerine, başını sakince iki yana sallayarak yanıtlıyor sorumu.

Kaynaklar

<http://www.imdb.com/title/tt3693878/> (Erişim tarihi: 26.02.2016)

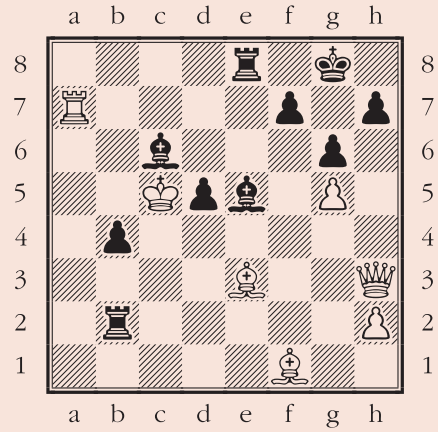
FİLMDEN DİYAGRAMLAR

Diyagram 1

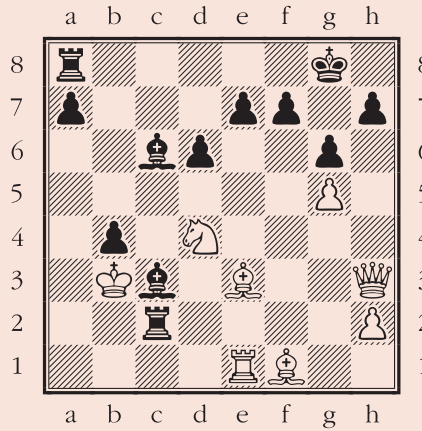
Adsız Rakip - Cal Fournier
Siyah hamlededir.
1... ♖fd7

Diyagram 3

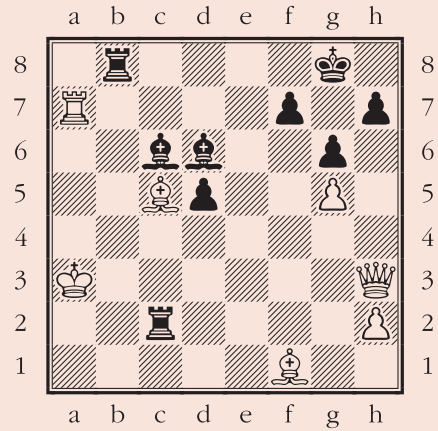
Max - Cal Fournier
Siyah hamlededir.
1... ♖c2+ 2. ♜×b4 ♖b8+ 3. ♜a3 ♙d6+ 9. ♙c5

Diyagram 2

Max - Cal Fournier
Siyah hamlededir.
1... ♖b2+ 2. ♜c4 ♙b7 3. ♖a1 ♖c8+ 4. ♙d3 e5 5. ♜c6 e4+ 6. ♜×e4 ♙×c6+

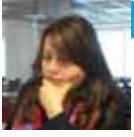
Diyagram 4

Max - Cal Fournier
Siyah hamlededir.
1... ♙×c5# (Cal Fournier'in bilerek oynamadığı hamle.)

Fransız Büyükhusta Fabien Libiszewski (sağda) satranççı kafadarlardan Aurélien karakterini başarıyla canlandırıyor.

Fatma YILMAZ

Uluslararası Hakem

fyilmazmavikale@gmail.com

Kadın Milli Takım Antrenörümüz

GM Mikhalchishin

"Açık turnuvalar artırılmalı. TSF kendi kitaplarıyla kendi eğitim sistemini oluşturmalı, antrenörler her çocuk için bireysel bir plan uygulamalı."

Fotoğraflar: Fatma Koç - Özgür Akman

Kadın Milli Takım Antrenörümüz Adrian B. Mikhalchishin

Biz sizi Kadınlar Milli Takım antrenörümüz olarak tanıyoruz. 2007'den bu yana, kadın takımımıza emek veriyorsunuz, büyük başarılarla da imza atıyorsunuz. Bizler büyük başarıların arkasındaki büyükustayı, başarılı hocayı merak ediyoruz. Bize kendinizden söz eder misiniz? Yaşınız, eğitiminiz, işiniz, aileniz, ülkeniz... Kısacası kimdir Adrian Bohdanovych Mikhalchishin?

Şu anda 61 yaşımdayım. Batı Ukrayna'nın Polonya sınırında yer alan Lviv'de doğdum ve uzun süre orada yaşadım. Lviv Ulusal Üniversitesi Teorik Fizik Bölümü'nden mezun oldum. Biri kız, biri erkek olmak üzere iki çocuğum var. Satranç oynamayı Büyük Leonid Stein'in arkadaşı olan Victor Kart'ın Lviv'deki okulunda öğrendim. Leonid Stein ile

gençliğimde Ukrayna milli takımında birlikte oynadık. Bugünlerde (Sloven ligi hariç) Ukrayna'dan çok fazla oyuncu, hakem, yönetici, yazar ve yorumcu yetişmiyor ne yazık ki. Üniversite sonrasında ise hayatımı satranca adadım.

Satranca nerede, ne zaman başladınız?

7 yaşında annemle oynamaya başladım. Büyükbabam faal bir satranç oyuncusuymuş. Ne yazık ki ben daha 2 yaşındayken ölmüş ve ona karşı oynama şansım hiç olmadı.

Satranç bir insana neler kazandırıyor?

Bugünlerde birçok insan, özellikle de öğretmenler, satrancın mantıksal düşünmeyi, tutkuyu, konsantrasyonu ve karar

verme yeteneğini geliştirdiğini fark etti. Bunlar, 6-8 yaş arası çocuklar için önemli şeyler. Ayrıca satrancın Alzheimer ve Parkinson gibi tehlikeli hastalıklarla savaşmada da yardımcı olduğu tespit edildi.

Oyuncu olarak başarılarınız?

"1977'de düzenlenen Sovyetler Birliği 26 Yaş Altı şampiyonluğu. İki kez takım olarak Dünya Gençler şampiyonluğu. Avrupa Kupası ve Sovyet Şampiyonluğu. Ukrayna ve Slovenya şampiyonluğu. Defalarca uluslararası turnuvalarda da şampiyon oldum ama bunlar içinde en önemlisi 1977'de Banco Di Roma Şampiyonluğunu kazanmamdır."

Bu başarılarınızı elde etmek için kimlerden ders aldınız?

Botvinnik, Geller ve Boleslavsky dahil olmak üzere birçok büyük antrenörden bire bir ders aldım.

Oyunlarınız dediğimizde sizde iz bırakan birkaç oyununuz?

Boris Taborov'a karşı 1978'de oynadığım, Garry Kasparov'un inanılmaz ve gerçek üstü olarak nitelendirdiği oyunum. Garry Kasparov ve Efim Geller'e karşı kazandığım maçlarım da güzeldi.

(Adrian Mikhalchishin - Boris Taborov [B82])

URS-ch sf Daugavpils, 1978

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 cxd4 4.♗xd4 4.♗f6 5.♗c3 e6 6.f4 ♕e7 7.♖f3 ♗c6 8.♕e3 ♖c7 9.♕d3 a6 10.0-0 0-0 11.♖ae1 ♕d7 12.♗h1 b5 13.g4 ♗xd4 14.♕xd4 ♕c6 15.g5 ♗d7 16.♗d5 ♖d8 17.

Kadın Milli Takımız, 2015 Avrupa Takımlar

♙h5 e×d5 18.♚f3 ♘e5 19.f×e5 g6 20.♙×h7+ ♘×h7 21.♚h3+ ♘g8 22.e×d6 f6 23.e5 ♙×d6 24.e×f6 ♚f7 25.♚h6 ♙e5 26.♚×g6+ ♘h8 27.♚h6+ ♘g8 28.♚g6+ ♘h8 29.♚h6+ ♘g8 30.♚g6+ ½-½)

Dünyanın önde gelen antrenörlerinden birisiniz. Antrenörlükle ilgili kimlerden eğitim aldınız?

Botvinnik ve Boleslavsky ile olan çalışma deneyimim benim için tek satranç kursuydu. Ayrıca Dvoretzky, Saharov, Dementjev gibi büyük antrenörlerden ve 6 tane satranç ustası yetiştirmiş olan kendi antrenörümüz Viktor Kart'dan da çok etkilendim. Ama en önemlisi pedagojik bilgiye sahip olmamı sağlayan fizik öğretmenliği eğitimi almış olmamdı.

Bugüne kadar hangi ülkelerde antrenörlük yaptınız?

Beş GM yetiştiren Lviv'deki Dorfman - Mikhalchishin Büyükusta Okulundan başlayarak birçok yerde çalıştım. Daha sonra Avrupa ve Dünya Takım Şampiyonalarını da kazanan Sovyet Ulusal takımının antrenörlüğünü yaptım. Devamında Yugoslavya'da Alisa Mariç'in antrenörü olarak geçirdiğim başarılı bir dönemim var. Sonrasında ise Slovenya, Polonya ve Hollanda ulusal takımlarını çalıştırdım. 2005'te TSF ile çalışmaya başladım, 2007'den beri de Türkiye kadın milli takımını çalıştırıyorum. Bu zaman içerisinde Avrupa ve Dünya Gençler Şampiyonalarında birkaç önemli madal-

ya da kazandık.

Satranççıların düşünce yapıları ya sadıkları ülkeye göre değişiyor mu?

Evet, ortak olan şeyler de var, bazı farklılıklar da. Örneğin, Gürcistan Okulu her zaman filler ile atları değiştirmeyi sever. Ukrayna oyuncuları daha stratejik davranır. Letonyalılar tehlikeli hücum yapan oyunculardır. Türk oyuncular ise iyi mücadele eder. Son satranç ustası Vitaly Tseshkovsky bir defasında aynı stil ve yumuşak olmalarından hareketle Moskovalı oyuncuların "kuluçka makinasından çıkmış gibi" olduğunu söylemişti.

Buradan hareketle antrenörlerin düşünce yapıları da ülkeden ülkeye değişiklik gösteriyor diyebilir miyiz?

Elbette! Ortak olan şey ise her antrenörün öğrencilerinin başarılı olmasını istemesi. Türk antrenörler son zamanlarda daha ciddi çalışmaya başladılar ve antrenörlük düzeyleri de yükseliyor. Fakat Türkiye büyük bir ülke. Bu nedenle daha fazla antrenör, daha fazla öğretmen eğitimi ve antrenörlerin kullanacağı daha fazla yayına ihtiyacımız var. Fakat bu ihtiyaçlar sadece Türkiye'de geçerli değil, dünyanın her yerinde bu tür ihtiyaçlar söz konusu.

Gelelim antrenörlüğünüze. Bugüne kadar zirvedeki isimlerden kimleri çalıştırdınız?

Anatoly Karpov, Aleksander Beli-

avsky, Vasily Ivanchuk, Arkadij Naiditsch'i çalıştırdım. 1989 Dünya ve Avrupa Şampiyonu olan Sovyet Takımı'nı, Polgar kardeşleri, Nana Aleksandria, Marta Litinska, Alisa Mariç -dünya şampiyonluğu adaylarını- çalıştırdım. Üç kez Avrupa Kupası Şampiyonu, Avrupa Vice Şampiyonu, Peng ve Bosboom Şampiyonu olan Club Agrouniverzal'in de antrenörlüğünü yaptım. Dünya 18 Yaş Altı Şampiyonu ve 3 kez Polonya Şampiyonu olan GM Mateusz Bartel'i, Slovenya, Polonya ve Hollanda Milli takımlarını da çalıştırdım.

Belki cevaplanması zor bir soru ama yine de soralım. Eğitim verdiğiniz öğrencileriniz içinde çok yetenekli dediğiniz beş isim?

Arkadij Naiditsch, Sofia Polgar, Luka Lenic, Vahap Şanal ve Işık Can.

Yıllardır kadın milli takımımızla çalışıyorsunuz. Bu konuyla ilgili beş soru sormak istiyorum:

a. Kadın satrancının erkek satrancından farkı var mı?

Kadın ve erkek hafızası farklı. Erkekler uzun varyantları hatırlamada daha iyiysen, kadınlar planı anlama ve rakiplerin tehditlerine karşı güvende olmayı istiyorlar. Erkeklerin konsantre olması da konsantrasyonlarının dağılması da daha kolay. Kadınlar uzun süreli konsantrasyonu tercih ediyorlar, bu durum 3-4 saatlik oyun sonunda kendilerini yorgun hissetmelerine neden oluyor.

b. Kadın satranççıyla çalışmak ile erkek bir satranççıyla çalışmak arasında farklılıklar var mı?

Erkeklerde açılış varyantlarının daha derin ve bilgisayarla analiz edilmesi gerekir. Kadınlarda ise planlar üzerine konsantre olma ve klasik oyunlarda bu pozisyonların nasıl yönetildiği üzerine yoğunlaşmak gerekir. Ayrıca kadınlar oyunsonlarını sevmezler!

c. Ülkeden ülkeye kadın satranççıları da farklıdır şüphesiz.

Evet, farklılıklar var. Satrançta kuzey-

GM Mikhailchissin'in yetenekli beş kişi içinde saydığı
IM Vahap Şanal

GM Mikhailchissin'in yetenekli beş kişi içinde saydığı
CM Işık Can

li oyuncular (Almanya, Finlandiya gibi), güneyli oyuncuların daha sakinler. Sovyet oyuncular ise strese karşı daha dayanıklılar.

d. Peki, bizim kadın satranççılarımız?

Hepsi harika insanlar, büyük yetenekler. Tek problem düzenli ve yeterli bir eğitim alamamaları. Diğer tüm rakipleri onlardan daha çok antrenman yapıyorlar. Türkiye'de ise eğitim diğer ülkelerde olduğundan çok daha fazla zaman alıyor. Okul saatleri çok uzun bu nedenle satranca zaman kalmıyor.

e. Kadın takımımızı dünya kadın takımları şampiyonu olarak ya da kadınlarımızdan birini dünya kadınlar şampiyonu olarak görebilir miyiz?

Türkiye'deki yeteneklere göre, cevabım kesinlikle evet. Fakat eğitim sürecini önemli ölçüde yoğunlaştırmamız gerekiyor. Bireysel başarıyı, takım olarak Olimpiyat şampiyonu olmaktan daha gerçekçi görüyorum.

Türkiye'deki kadın oyuncular arasında belki bir ya da iki tane büyük yetenek görüyorum. Fakat asıl problem okulların ve satrancın Türkiye'de nasıl birlikte yürütüleceği konusunda. Bazı Türk oyuncuların, okulun her gün 13.00'da bittiği Slovenya gibi bazı Avrupa Birliği ülkelerine gitme olanağı olsa, o zaman istediğimiz bu ba-

şarı daha gerçekçi olurdu.

Türkiye satrancından yetenekli dediğiniz isimler?

Vahap Şanal, Cemil Can Ali Marandı ve Batuhan Daştan kuşağı çok iyiydi. Şimdi yetenekli yeni erkek ve kız çocukları geliyor, Işık Can, Utku Üzümcü, Ege Karaahmetoğlu ve Çağrı Irmak.

Dünya satrancından beğendiğiniz isimler?

Botvinnik ve Fischer. Fakat Smyslov ve Bronstein'i da beğeniyorum. 10 yaşındayken büyükannemin doğum günümde hediye ettiği Keres'in En İyi 100 Oyunu benim ilk gerçek satranç kitabımdı. Büyükannemin dokunaklı iyi dileklerini yazdığı bu kitabı hala saklıyorum!

Saydıklarınız içerisinde sizce satrancın en büyük ismi kim?

Dünya sıralamasında ilk 20-50 arasında olan herkes olabilir. Satrancı her şehirde önce devlet destekler sonra da gelenekler. Lviv'de Şampiyon Leonid Stein'den etkilenmiş olan Aleksei Sokolsky isimli büyük bir antrenörümüz vardı. Beliavsky, Romanishin ve Litynska da dahil, hepimiz satranca onun sayesinde yöneldik. Onunla beraber aynı takımdaydık.

Satranç denince aklımıza ilk önce eski Sovyetler Birliği geliyor. Bu başarı-

yı nasıl elde ettiler?

En önemli etken 1930 yılında kurulan Pioneers Palace adlı eğitim kurumlarında başlayan Satranç Okulları idi. Çocuklar buraya okuldan sonra 15.00'de gelir ve akşama kadar kalırlardı. 60'larda iyi antrenörlere sahip olan ve birkaç tane sporun yapılabildiği spor okulları açıldı. Lviv'deki okulumuzda tenis, satranç, güreş ve atletizm vardı. Bu sayede diğer sporlarda da eğitim aldık. Ben atletizm eğitimi alıyordum, Beliavsky ise güreş. Bu okula haftada 3-4 gün 15.00-16.00 gibi gider, 19.00'a kadar antrenman yapardık. Ayrıca Yalta'da deniz kenarında bulunan bir aylık yaz okulunda diğer tüm sporlar yapılabilirdi. Orada çok fazla antrenman yapardık. Yerel satranç okuluna karşı maç yapardık. Futbol ve tenis oynama, yüzme gibi birçok fiziksel aktivitede bulunurduk. 10-12 kişi aynı odayı paylaşırdık, koşullar zordu ama çok güzel anılarım oldu!

Satrançla ilgili kitaplarınız da var. Biraz da bunlardan söz edelim desem?

20 civarında satranç kitabı yazdım. Bunlardan biri Türkiye'de yayınlandı, fakat ikincisinin yayınlanması hala plan aşamasında. Değişik tarzlarda kitaplar hazırladım -açılışlar, oyunortası ve oyunsonları. Ayrıca Ukrayna satrancı hakkında da birkaç tane kitap yazdım. Fakat

2014 Olimpiyatlar (Tromsø)

benim açımdan en ilginç satrançta sezgilerle ilgili olanı. Çok fazla araştırma yaptım ve en iyi uzmanlarla görüştim. Lviv Üniversite'sinden çalışmamı doktora tezi olarak sürdürmem için teklif geldi fakat ne yazık ki bunun için zamanım olamadı. Mart 2016'da yayınlanan son kitabım Ukrayna'nın Satranç Başkenti Lviv hakkındaydı. Tüm bu kitapları yazmaktaki temel amacım ise önemli şeyleri daha iyi anlamak ve tamamen bilgim üzerine yoğunlaşabilmektir. Bu nedenle kitaplarımı kendim için yazıyorum diyebilirim.

Önemli düzeyde satranç yöneticilikleriniz de var, bunlardan da söz edermisiniz?

Evet, ECU Yönetim Kurulu Üyesi, FIDE Antrenörler Komisyonu Başkanı, olarak hala yöneticilik yapıyorum. Stein anısına 17 kategoride organize ettiğim turnuva başta olmak üzere Lviv'de birçok turnuva düzenledim. 2011 ECU Kupası'nın ve 2012 Dünya Gençler Şampiyonasının Turnuva direktörlüğünü yaptım.

Ülkenizin satranç federasyonu başkanı olsaydınız, satranç adına neler yapardınız?

İlk olarak bir gençlik programı oluştururdum. Kendi oyuncularımız öncelikli olmak üzere büyük turnuvalar için sponsor bulurdum.

Yıllardır Türkiye'desiniz. Türkiye'ye geldiğiniz günden bu güne Türkiye satrancında neler değişti? Geldiğiniz dönemden bu güne Türkiye satrancını değerlendirir misiniz? (Yönetim, sporcu, kaynak, yayınlar, hakem, antrenör, turnuvalar vb. açısından değerlendirir misiniz?)

TSF yönetimi her zaman üstte, diğer ülkelerden çok daha başarılı. Hakem sistemi çok iyi, birkaç tane dünyanın en iyilerinden olan hakemleri var. İzmir, Çanakkale, İstanbul, Altın Kayısı, Hatay Açık turnuvaları gibi açık turnuvalar çoğaltılıp geliştirilmeli. Oyuncular daha disiplinli olarak eğitilmeli. Federasyon eğitim için kendi satranç kitaplarıyla iyi

2007 Dünya Yaş Grupları

bir başlangıç programı oluşturup, oluşturduğu sistemi devam ettirmeli.

10 yıl sonra Türkiye satrancı sizce hangi düzeyde olur?

Kadın ve erkek takımlarının Olimpiyat'ta ilk ona girmelerini ve uluslararası düzeydeki Gençler Şampiyonalarında daha fazla madalya kazanmalarını bekliyorum.

Satranç antrenörlerine önerileriniz nelerdir?

Antrenörler her çocuk için bireysel bir plan uygulamalı. Bunun ne kadar önemli olduğunu kendi antrenörümden öğrendim.

Türkiye satrancının zirveye ulaşması için Türkiye Satranç Federasyonu'nun her basamağında olan yöneticilere önerileriniz nelerdir?

Çok iyi hamleler yapıldı. Her iki genç yaş grubu iki iyi antrenörle destekleniyor. TSF'nin organize ettiği tüm yarışmalar dünyada en iyisi! Gerçekten! Türkiye'de daha fazla eğitsel materyale ve daha çok uluslararası açık turnuvalara ihtiyacımız var. Önceden çok iyi bir FIDE Grand Prix turnuvası vardı. Bu turnuva artık yapılmıyor, ama o turnuvaya ayrılan parayla birkaç tane güçlü açık turnuva yapılabilir. Bu turnuvalar da oyuncularımızın

güçlenmesini sağlar.

Gelelim satranç dışı konulara: Satranççı olmasaydınız ne iş yapmak isterdiniz?

Kendi mesleğim olan teorik fizikçiliğe dönerdim. Nihayetinde formüller inanılmaz derecede güzeldir!

Satranç dışı hobileriniz?

Okumak, tenis oynamak ve koleksiyon yapmak.

Eklemek istedikleriniz.

Şunu eklemek istiyorum, Türkiye'de çalışmak, bu güzel kültürü tanımak, harika insanlarla tanışmak, denizin güzelliğini görmek benim için gerçekten çok keyifliydi ve çok sevdim. Gençliğimde bireysel olarak kazandığımda ya da takım olarak kazandığımızda yaşadığım büyük sevinci hatırladım. Fakat sizin çocuklarınızın başarı sevinci daha da büyük! Türkiye'de birçok harika kişiyle tanıştım ve çoğu benim iyi birer arkadaşım oldu. Hayat bana Türkiye'de bu harika insanlarla bir süre çalışma şansı verdiği için mutluyum!

Bizler de kadın millilerimizin hocası olduğunuz için mutluyuz, ayrıca bu güzel söyleşi için de çok teşekkür ederiz.

Dr. M. Sabri Koçak

IV. Kademe Antrenör

kocaksabri@yahoo.com

Başlangıçta önemsiz sanılan bir hamlenin bedeli büyük olabilir

Tempolu oyunla hücum yakalamak

Satrançta açılış bir binanın temeli gibidir. Temel çürük olursa bina yıkılır. Temel sağlam olursa inşaata devam edebilirsiniz!

Avrupa Emektarlar Takım yarışmasının sekizinci ve dokuzuncu turlarında oynadım. Birinci masa oyuncumuz sert rakipleri karşısında fazla zorlanmıştı ve diğer takım arkadaşlarım da öncesinden başlayarak takımda benim de oynamamı istiyorlardı. Turnuvaya beş kişi gittik. Ben antrenör olarak katılmama karşın yaşım da tuttuğunda bir olası aksiliğe karşı yedek oyuncu olarak da kaydımı yaptırmıştım. Uzun zamandır aktif satrançta olmamıştım. Maçlarına baktığımda vezir piyonu ya da Reti benzeri açılışları tercih ettiğini gördüm. En iyi bildiğim Şah Hint savunmasını uygulamaya karar verdim. Sonuçta bu sayfaya yakışır bir oyun oldu. Umarım siz de beğenirsiniz.

Ne yazık ki her iki maçımı da Siyahla oynadım, birini kazandım ötekisi ise berabere oldu. Sekizinci turda rakibimin Elo'su beni korkutmuştu. Maçlarına baktığımda vezir piyonu ya da Reti benzeri açılışları tercih ettiğini gördüm. En iyi bildiğim Şah Hint savunmasını uygulamaya karar verdim. Sonuçta bu sayfaya yakışır bir oyun oldu. Umarım siz de beğenirsiniz.

Dr. Wilfried Beilfuss (2250) - Sabri Kocak (2072)
European Senior Team Chess
Championship,
Vienna, 2015, [E83]

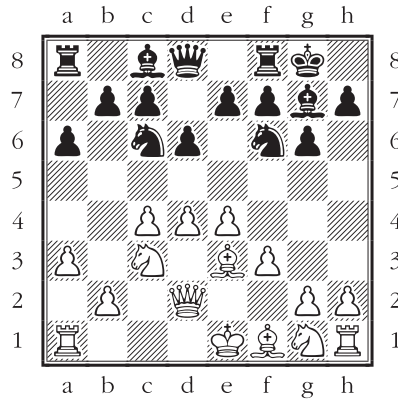
1.c4 ♖f6 2.♗c3 g6 3.e4 d6 4.d4 ♗g7 5.f3

Şah Hint savunmasında Beyaz Saemisch devam yoluna sapıyor. Bu devam yolunda beyaz tüm tahtayı kullanabilir. Şah kanadı piyonları şahı hücum için sürülmeye elverişli. Siyahın verdiği yanıtlara göre kimi zaman da vezir kanadı piyonlarıyla da hücum edebilir. Kuşkusuz siyah da çeşitli karşı oyun geliştirme şansına sahip. Siyah bu açılışta genel olarak şah kanadında daha fazla hücum olanağı bulabiliyor.

5...0-0 6.♗e3 ♗c6 7.♞d2 a6

Siyah, Beyazın olası uzun rok fikrine karşılık vezir kanadı piyonlarını ilerleterek karşı tarafta zayıflık yaratmak için hazırlık yapıyor.

8.a3?!

Bundan sonra gelen siyahın tempolu hamleleri bu şüpheli hamle sonrası başlıyor. Hamle ilk bakışta b3 karesini zayıflatıyor. Savunması kolay gibi gözüküyor ama gelişmesi için Siyah fazla tempo veriyor. Normal devam yolunda Beyaz, öncelikle merkez mücadelesine veriyor ve Siyahın e5 sürüşü sonrasında geliştireceği atakları karşılamaya hazırlanıyor. Oyundaki hamle vezir kanadında piyon sürüşleriyle etkili olma fikrini taşı-

yor. Siyah 8.♗e2 oynasaydı, 8...♞b8 9.♗c1 e5 10.d5 ♗d4 11.♗le2 c5 12.dxc6 bxc6 13.♗xd4 exd4 14.♗xd4 ♞e8 ile Beyazın hafif üstün olduğu bir konuma ulaşılabilirdi. Konumda siyah bir piyon geride ama taşları daha etkili.

8...e5 9.♗e2 ♗a5!

İlk bakışta atın kenara gidişi ve açılış tamamlamadan girişim başlatma isteği gibi gözüküyor ama çok etkili bir hamle. Siyah at zayıf iki kareye birden, b3 ve c4'e karşı hücumu geçiyor. Ama asıl amaç kazanılan tempo ile merkez ve vezir kanadı piyon sürüşlerini gerçekleştirerek rakip konumu zayıflatmak.

10.♗c1

Beklenen pratik çözüm. At b3 karesini savunurken önü açılan fil de c4'teki piyonu koruyor. Bu hamle bu açılışın normal devam yolunda da var. Ama burada savunma amaçlı ve zorunlu.

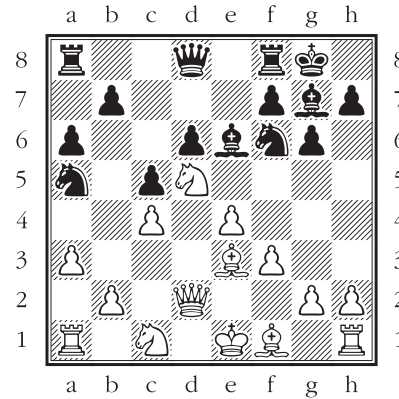
10...exd4 11.♗xd4 c5!

Bu yolla merkezde kare kontrolü sağlanırken g7 filinin etkisi arttırılıyor ve vezir kanadı piyonlarının ilerlemesine ortam sağlanıyor.

12.♗e3 ♗e6

Siyahın bütün taşları tempo ile oyuna giriyor. Şimdi beyazın c4 piyonu tehlike içinde.

13.♗d5

13...b5!

Yine c4 karesine baskı var. Kenardaki siyah at durmaksızın tehdit yaratmaya destek veriyor. Kuşkusuz c4'e karşı geliştirilen bu girişimde esas amaç d5'e yerleşmiş beyaz atın desteğini azaltmak. Beyazın uzun rok fikri ortadan kalktı. Çünkü c1 karesine gelmiş at b3 savunmada kalmaya zorunlu. Siyah eğer Beyazın kısa rok fikrini de kesintiye uğratabilirse Beyazın şahı büyük tehlike içinde kalacak.

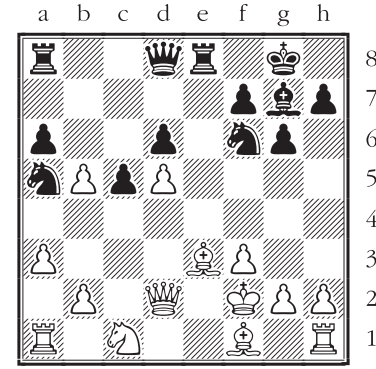
14.cxb5 ♗xd5!

İşte bir önceki hamle ile gerçekleştirilmek istenen buydu. Henüz Beyazın c piyonu varken atı önceden alışı Beyazın merkezdeki sorunlarını çözmesi anlamına gelecekti. Şimdi ise e dikeye açılıyor ve Beyaz gelişimini tamamlamadığı için şahını saklamakta güçlük çekecek.

15.exd5 ♞e8

Kuşkusuz 15...♞e8 16.♗f2 axb5 devam yolu da çok etkili ve üstünlüğü sürdürüyor.

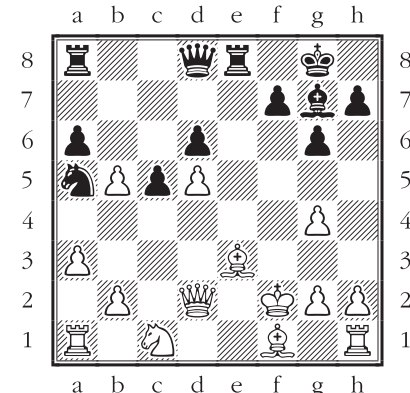
16.♗f2

16...♗g4+!

Bilgisayar (tabii bendeki, güçlü işlemcileri ve büyük belleklere sahip bilgisayarlar da programlar farklı yollarla sunabilir) bu hamleyi hemen fark edemiyor. Ama sonrasında etkisini beğeniyor. Kuşkusuz daha basit ve etkili hücum yolları da vardı: 16...♞e5 17.♗f4 ♞xd5 18.♞c2 ♗h5 19.♗e3 ♞h4+ 20.♗g1 axb5 21.g3 ♞e7 devam yolu da Siyahı kazanç konuma ulaştırıyor.

17.fxg4

17...♞e3!

Bir önceki fedanın fikri buydu.

18.♗e2

Kale alınamıyor ve artık Beyazın şahı büyük tehlike içinde. 18.♗e3 ♗h6+ 19.♗e2 ♞e8+ 20.♗d1 ♗xd2+; 18.♞e3 ♗d4 19.♞xd4 cxd4+;

18...♗d4

Siyah açarak şah hücumuyla veziri almayı tehdit ediyor.

19.♗e1 ♗e4

Kenardaki at bir kez daha sahneye çıktı!

20.♞c2 ♞h4+

Beyaz oyunu kurtacak bir yol bulamıyor ve terk ediyor.

Örneğin 21.g3 21...♞xg3 22.hxg3 ♞xh1+ 23.♗f1 ♞e8+ 24.♗e2 ♗e3+ Beyazın savunması yok. Diğer bir devam yolunda, 21.♗d1 ♗xb2+ 22.♗d2 ♞ae8 23.g3 ♞f6+ Beyaz yine çaresiz.

TÜRKİYE KÜÇÜKLER VE YILDIZLAR TAKIM SATRANÇ TURNUVALARI

Çocuklarımız oynasın,
Türkiye kazansın.

Türkiye'nin geleceği çocuklarımızın zihinsel gelişimi için satrancı destekliyoruz.
Türkiye'nin Bankası, Türkiye Satranç Federasyonu ana sponsoru.

